

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci
8. – 11. listopada 2025.

15.

SAVJETOVANJE
ZA NARODNE KNJIŽNICE U
REPUBLICI HRVATSKOJ
– s međunarodnim sudjelovanjem

*Narodne knjižnice u
digitalnom svijetu*

PROGRAMSKA KNJIŽICA

PROGRAMSKA KNJIŽICA

15. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ

– s međunarodnim sudjelovanjem

Narodne knjižnice u digitalnom svijetu

8. – 11. listopada 2025.

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, Vinkovci, Hrvatska

Portal Savjetovanja:
<https://sznk.nsk.hr/>

Organizator:

Suorganizatori:

Partneri:

Pokrovitelji

Podupiratelj:

Financijska potpora:

Nakladnik

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Za nakladnika

prof. dr. sc. Ivanka Stričević

Urednica

Dunja Marija Gabriel

Lektura na hrvatskom i engleskom

Marta Kovač

Dizajn naslovnice / Oblikovanje korica

Goran Hasanec

Grafičko oblikovanje i priprema / Grafička priprema

Dalibor Ferenčina

Mjesto i godina objavljivanja / izdavanja

Zagreb, 2025.

Naklada

250

ISSN

1847-3881

SADRŽAJ

Uvodna riječ / **5**

Program 15. savjetovanja za narodne knjižnice / **17**

I.A. Digitalna transformacija narodnih knjižnica: strateški okvir i budući smjerovi

Plenarna izlaganja i pozvano izlaganje / 49

I.B. Digitalna transformacija narodnih knjižnica (Knjižnice i umjetna inteligencija: mogućnosti, izazovi i etičke dileme)

Pozvana izlaganja / 63

II. Digitalna infrastruktura: inovacije za knjižnice budućnosti

Prijavljena izlaganja, film, radionice, okrugli stol / 68

III.A. Digitalne knjižnice i zbirke: nove mogućnosti otkrivanja znanja (Digitalizacija građe u knjižnicama: planiranje, tehnologije i izazovi u praksi)

Prijavljena izlaganja, film / 89

III.B. Digitalne knjižnice i zbirke: nove mogućnosti otkrivanja znanja (Integracija i korištenje e-knjiga, zvučnih knjiga i druge digitalne građe; digitalni storytelling: inovativni načini prezentacije i promocije kulturne baštine)

Prijavljena izlaganja, izlaganja na posteru, film / 98

IV.A. Nove korisničke potrebe: usluge, programi i knjižnični prostori (Personalizacija usluga i digitalno korisničko iskustvo; nove i proširene usluge za korisnike putem digitalnih i AI alata)

Prijavljena izlaganja, izlaganja na posteru / 122

IV.B. Nove korisničke potrebe: usluge, programi i knjižnični prostori
(Knjižnice kao središta zajednice: prilagodba knjižničnih prostora za
nove potrebe korisnika; nove mogućnosti za pristupačnost pomoću
digitalne tehnologije)

Prijavljena izlaganja / **144**

V. Knjižničari u digitalnom dobu: nove vještine i profesionalni razvoj (Evolucija
tradicionalne uloge i posla knjižničara u digitalnom okruženju; digitalne
kompetencije knjižničara: kontinuirano učenje i prilagodba novim
tehnologijama; važnost suradnje i umrežavanja za uspješnu digitalnu
transformaciju knjižnica)

Pozvano izlaganje, prijavljena izlaganja, filmovi, radionica, okrugli stol / **154**

Životopisi panelista i pozvanih izlagača / **173**

Programski i Organizacijski odbor / **185**

Uvodna riječ / Introduction

Uvodna riječ

Petnaesto Savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj konferencija je s međunarodnim sudjelovanjem koju organizira Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, a ove godine održava se u Vinkovcima od 8. do 11. listopada 2025., u novoj zgradi Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

Uz jubilarno 15. Savjetovanje u 2025. godini obilježava se još nekoliko značajnih obljetnica, od 150 godina djelovanja Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci kao domaćina ovogodišnjeg Savjetovanja do 85. obljetnice Hrvatskoga knjižničarskoga društva i 75. obljetnice HKD-ove Sekcije za narodne knjižnice kao suorganizatora Savjetovanja. Osim toga, u 2025. godini obilježava se 30. godišnjica preseljenja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u novi prostor što se dogodilo u vrijeme početka samostalne i neovisne Hrvatske te je bilo snažna poruka da su kultura, znanost i obrazovanje najvažniji resursi hrvatskoga društva. Na kraju treba istaknuti da je na državnoj razini 2025. godina proglašena godinom obilježavanja 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva te će se ova obljetnica kao podsjetnik na važne trenutke u povijesti hrvatskoga naroda simbolično popratiti organiziranjem *pub*-kviza za sudionike Savjetovanja.

Odabir domaćina 15. Savjetovanja nije slučajnost jer se radi o vinkovačkoj knjižnici koja je jedina knjižnica u Hrvatskoj u potpunosti uništena tijekom Domovinskog rata i ponovo sagrađena na istom mjestu kao trenutno najmodernija knjižnica u Republici Hrvatskoj. Usto, vinkovačka je knjižnica prošlogodišnja dobitnica HKD-ova priznanja „Knjižnica godine“ za iznimnu inovativnost, kreativnost i kvalitetu rada te obogaćivanje kulturnog i obrazovnog života zajednice.

15. Savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj odvija se na temu **Narodne knjižnice u digitalnom svijetu** te okuplja knjižničare iz cijele zemlje kako bi zajedno promišljali o sadašnjosti i budućnosti svoje profesije. Od prvog susreta u Splitu 2003. godine, preko Osijeka, Topuskog, Plitvica (u dva navrata), Lovrana, Pule, Šibenika, Svetog Martina na Muri, Zadra, Tuhelja, Crikvenice, Umaga i Dubrovnika, do Vinkovaca u 2025. godini ova je konferencija postala središnje mjesto razmjene znanja, iskustava i ideja te više od dva desetljeća snažno oblikuje hrvatsko narodno knjižničarstvo.

Svako izdanje ove nacionalne konferencije donijelo je novu i aktualnu temu za narodne knjižnice u Hrvatskoj. Počeci održavanja konferencije tematski su vezani uz prevođenje te implementaciju međunarodnih IFLA-inih smjernica važnih za rad narodnih knjižnica, a nastavilo se s nacionalnom strategijom razvoja narodnih knjižnica te razvoja sustava narodnih knjižnica, primjenom računalnih programa i interneta u knjižnicama, suvremenom knjižničnom arhitekturom i tehnologijom te uslugama za korisnike treće životne dobi. Rad konferencije nastavio se na teme vezane uz digitalizaciju zavičajnih zbirki, razvoj narodnih knjižnica kao središta komunikacije i multikulturalnosti, ulogu narodnih knjižnica kao mjesta trećeg prostora i promicanja demokracije, vrednovanje djelatnosti narodnih knjižnica, suradnju u razvoju digitalnih usluga, pitanja vezana uz zakonodavne i strateške dokumente, ulogu narodnih knjižnica u globalnim kriznim situacijama te primjenu alternativnih izvora financiranja kroz EU fondove i Erasmus+ programe uz istovremeno promoviranje održivog razvoja, društvene uključenosti, zelene i digitalne tranzicije. Ove jubilarne godine glavna tema konferencije uloga je narodnih knjižnica u digitalnom svijetu uz naglasak na važnosti inovacija, povezivanja i prilagodbe potrebama suvremenih korisnika.

Programski dio organizacije i održavanja Savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj od 2017. godine obogatilo je partnerstvo s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom Ljubljana i Savezom knjižničarskih društava Slovenije, a od 2023. godine kao partner pridružila se i Udruga narodnih knjižnica iz Slovenije. Konferencija se od samog početka kontinuirano odvija uz stručnu i financijsku potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a ove godine pokrovitelji su Savjetovanja Vukovarsko-srijemska županija i Grad Vinkovci.

Konferencijom u Vinkovcima prikazat će se razvoj narodnih knjižnica kao ustanova koje imaju važnu ulogu u digitalnoj tranziciji, ostvarujući je putem različitih aktivnosti i inicijativa. Narodne knjižnice sve se više oblikuju kao suvremene ustanove koje primjenjuju najnovije tehnologije kako bi odgovorile na potrebe svojih korisnika. U tome procesu postupno se transformiraju u središta inovacija, obrazovanja i inkluzivnosti te preuzimaju ulogu čuvara kulturne baštine u digitalnome i suvremenome kontekstu.

Teme i pod teme konferencije sveobuhvatne su i uključuju razvoj i pružanje digitalnih usluga i resursa te pristup elektroničkim knjigama, časopisima,

bazama podataka i drugim digitalnim sadržajima dostupnima iz vlastitoga doma. Edukativna uloga knjižnica ostvaruje se organizacijom radionica i tečajeva usmjerenih na razvoj digitalnih vještina, primjerice rada na računalima, korištenja različitih softverskih alata, snalaženja na internetu i uporabe društvenih mreža. Korisnicima se omogućuje pristup suvremenoj tehnologiji, besplatno korištenje računala, tableta i drugih digitalnih uređaja te upoznavanje s relevantnim digitalnim alatima i resursima. Knjižnice pružaju potporu inovacijama i razvoju digitalnih projekata u suradnji s lokalnom zajednicom. Posebnu važnost ima očuvanje kulturne baštine digitalizacijom starih dokumenata, knjiga i drugih materijala, čime se osigurava njihova dugoročna zaštita i dostupnost budućim naraštajima. Značajna je uloga narodnih knjižnica u povezivanju zajednice putem digitalnih platformi koje potiču dijalog, suradnju i razmjenu ideja među članovima zajednice. Promicanje informacijske i digitalne pismenosti također je ključan zadatak, s naglaskom na razvoj kritičkoga mišljenja i sposobnosti vrednovanja informacija.

Savjetovanje obuhvaća i teme povezane s razradbom strateškoga okvira za digitalnu transformaciju knjižnica, profesionalnim razvojem i stjecanjem novih kompetencija knjižničara te suradnjom narodnih knjižnica s drugim ustanovama (školama, sveučilištima te drugim kulturnim i obrazovnim institucijama i udrugama) u zemlji i inozemstvu, s ciljem razvoja inovativnih usluga i projekata prilagođenih potrebama suvremenoga društva.

Osim glavne teme i pet pod tema, koje obuhvaćaju 25 dodatnih pod tema, za sudionike Savjetovanja organizirane su tri zanimljive i aktualne radionice te dva okrugla stola, za koje je potrebna prethodna prijava.

Prva radionica, pod nazivom „Višestruke uloge, jedna misija: knjižnice za budućnost“, temelji se na radu skupine „Otvorena metoda koordinacije (OMK): Izgradnja mostova: jačanje višestrukih uloga knjižnica kao pristupnih točaka i prijenosnika kulturnih djela, vještina i europskih vrijednosti“, koja je dobila mandat od Europske komisije za izradu dokumenta o važnosti i doprinosu knjižnica u suvremenom europskom društvu. Metoda je koncipirana na okupljanju predstavnika zemalja EU-a radi poticanja razmjene dobrih praksi te osmišljavanja politika i programa financiranja.

Drugu radionicu, pod nazivom „Inovativni načini financiranja knjižnica u Hrvatskoj“ održat će Renata Čurković, konzultantica i voditeljica EU projekata, samostalna trenerica, *coach* i mentorica u Hrvatskoj i inozemstvu. Cilj je ove

radionice potaknuti kreativno razmišljanje i traženje održivih rješenja koja će knjižnicama osigurati financijsku stabilnost i razvojni zamah. Kroz grupni rad, analizu slučajeva dobre prakse (iz Hrvatske i inozemstva) te izradu akcijskog plana radionica će potaknuti knjižničare da svoju ustanovu percipiraju kao dinamičan, otvoren i financijski održiv centar znanja i zajedništva. Treću radionicu, na temu „Nove uloge narodnih knjižnica u digitalnom društvu – suradnja u promišljanju osnovnih i dodatnih zadaća, s time povezanih vještina i dobrih praksi“, održat će Luca Moltmann iz Belgije. Luca Moltmann predstavnica je organizacije Public Libraries 2030 i koordinatrica aktivnosti na europskim projektima koji uključuju narodne knjižnice, s naglaskom na digitalnim tehnologijama i demokraciji.

Okrugli stol na temu „Dječji knjižničari između tradicije i inovacije: Kako nove pismenosti oblikuju našu ulogu?“ osmišljen je kao prostor dijaloga i suradničkog promišljanja uloga dječjih knjižničara danas. Sudionici će pokušati odgovoriti na dva ključna pitanja: što u našoj praksi mora ostati temelj, a što se nužno mora mijenjati?

Drugi okrugli stol, pod nazivom „Istraživanje stavova knjižničara o Etičkom kodeksu Hrvatskoga knjižničarskog društva“, predstaviti će rezultate *online* anketnog istraživanja provedenog među članovima hrvatske knjižničarske zajednice u 2025. godini te će se potaknuti rasprava o potrebi izrade novog Etičkog kodeksa HKD-a u skladu sa suvremenim zbivanjima i promjenama u društvu.

Na kraju, kao posljednje, ali nikako manje važno, upućujem posebnu zahvalu članovima Programskog odbora i Organizacijskog odbora 15. Savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, poštovanim i dragim kolegicama i kolegama iz Slovenije i Hrvatske, na visoko profesionalnom radu u oblikovanju i pripremi Savjetovanja u Vinkovcima i doprinosu u međunarodnoj prepoznatljivosti konferencije te promociji narodnog knjižničarstva u Hrvatskoj i inozemstvu.

Dunja Marija Gabriel
knjižničarska savjetnica za narodne knjižnice
predsjednica Programskog odbora Savjetovanja

Introduction

The Fifteenth Conference for Public Libraries in the Republic of Croatia is a conference with international participation organized by the National and University Library in Zagreb, and this year it will be held in Vinkovci from October 8 to 11, 2025, in the new building of the Vinkovci Public Library.

In addition to the jubilee 15th Conference in 2025, several other significant anniversaries are being celebrated, from the 150th anniversary of the Vinkovci Public Library as the host of this year's Conference to the 85th anniversary of the Croatian Library Association and the 75th anniversary of the CLA's Section for Public Libraries as co-organizers of the Conference. In addition, 2025 marks the 30th anniversary of the relocation of the National and University Library in Zagreb to its new premises, which took place in the early days of Croatia's independence and sent a strong message that culture, science, and education are the most important resources of Croatian society. Finally, it should be noted that at the state level, 2025 has been declared the year of celebrating the 1100th anniversary of the Croatian Kingdom, and this anniversary, as a reminder of important moments in the history of the Croatian nation, will be symbolically accompanied by the organization of a pub quiz for the participants of the Conference.

Choosing the host of the 15th Conference is not a coincidence, as it is the Vinkovci library, which is the only library in Croatia that was completely destroyed during the Homeland War and rebuilt on the same site as the currently most modern library in the Republic of Croatia. In addition, the Vinkovci library was last year's winner of the CLA's "Library of the Year" award for exceptional innovation, creativity and quality of work, as well as enrichment of the cultural and educational life of the community.

The 15th Conference for Public Libraries in the Republic of Croatia is taking place on the topic of **Public Libraries in the Digital World** and brings together librarians from all over the country to reflect together on the present and future of their profession. From the first conference in Split in 2003, through Osijek, Topusko, Plitvice (on two occasions), Lovran, Pula, Šibenik, Sveti Martin na Muri, Zadar, Tuhelj, Crikvenica, Umag, Dubrovnik to Vinkovci in 2025, this conference has become a central place for the exchange of knowledge, experiences and ideas and has been strongly shaping Croatian public librarianship for more than two decades.

Each edition of this national conference has brought a new and current topic for public libraries in Croatia. The beginnings of the conference were thematically related to the translation and implementation of international IFLA guidelines important for the work of public libraries, and continued with the national strategy for the development of public libraries and the development of the public library system, the use of computer programs and the internet in libraries, modern library architecture and technology, and services for elderly users. The conference continued on topics related to the digitization of local collections, the development of public libraries as centers of communication and multiculturalism, the role of public libraries as places of “third spaces” and the promotion of democracy, the evaluation of public library activities, cooperation in the development of digital services, issues related to legislative and strategic documents, the role of public libraries in global crisis situations, the application of alternative sources of financing through EU funds and Erasmus+ programs while simultaneously promoting sustainable development, social inclusion, and green and digital transitions. In this anniversary year, the main topic of the conference is the Role of Public Libraries in the Digital World, with an emphasis on the importance of innovation, connectivity, and adaptation to the needs of modern users.

The program part of the organization and holding of the Conference for Public Libraries in the Republic of Croatia has been enriched since 2017 by a partnership with the National and University Library Ljubljana and the Slovenian Library Association, and since 2023, the Slovenian Public Library Association has joined as a partner. Since the very beginning, the Conference has been held continuously with the professional and financial support of the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia, and this year the sponsors of the Conference are the Vukovar-Srijem County and the City of Vinkovci.

The conference in Vinkovci will present the development of public libraries as institutions that play an important role in the digital transition, achieving it through various activities and initiatives. Public libraries are increasingly shaping themselves as modern institutions that apply the latest technologies to meet the needs of their users. In this process, they are gradually transforming into centers of innovation, education and inclusion, and taking on the role of guardians of cultural heritage in a digital and contemporary context.

The Conference’s topics and subtopics are comprehensive and include the development and provision of digital services and resources, as well as ac-

cess to electronic books, journals, databases and other digital content available from your own home. The educational role of libraries is achieved by organizing workshops and courses aimed at developing digital skills, such as working with computers, using various software tools, navigating the internet and using social networks. Users are provided with access to modern technology, free use of computers, tablets and other digital devices, and an introduction to relevant digital tools and resources. Libraries support innovation and the development of digital projects in cooperation with the local community. Special importance is attached to the preservation of cultural heritage by digitizing old documents, books and other materials, thus ensuring their long-term protection and accessibility for future generations. Public libraries play a significant role in connecting communities through digital platforms that encourage dialogue, collaboration, and the exchange of ideas among community members. Promoting information and digital literacy is also a key task, with an emphasis on developing critical thinking and the ability to evaluate information.

The Conference also covers topics related to the development of a strategic framework for the digital transformation of libraries, professional development and acquiring new competencies of librarians, and cooperation of public libraries with other institutions (schools, universities and other cultural and educational institutions and associations) in the country and abroad, with the aim of developing innovative services and projects adapted to the needs of modern society.

In addition to the main topic and 5 subtopics covering 25 additional subtopics, 3 interesting and current workshops and 2 roundtables will be organized for Conference participants, for which prior registration is required.

The first workshop, entitled “Multiple Roles, One Mission: Libraries for the Future”, is based on the work of the “Open Method of Coordination (OMC) group Building Bridges: Strengthening the Multiple Roles of Libraries as Access Points and Transmitters of Cultural Works, Skills and European Values”, which was mandated by the European Commission to develop a document on the importance and contribution of libraries in contemporary European society. The method is designed to bring together representatives from the EU Member States to facilitate the exchange of good practices related to policy design and funding programs.

The second workshop, entitled “Innovative Ways of Financing Libraries in Croatia”, will be held by Renata Ćurković, consultant and EU project manager, independent trainer, coach and mentor in Croatia and abroad. The goal of the workshop is to encourage creative thinking and the search for sustainable solutions that will ensure financial stability and development momentum for libraries. Through group work, analysis of good practice cases (from Croatia and abroad), and development of an action plan, the workshop will encourage librarians to perceive their institution as a dynamic, open, and financially sustainable center of knowledge and community.

The third workshop on the topic of “The new roles of public libraries in a digitalized society – collaborative reflection on essential and optional tasks, related skillsets and good practices” will be held by Luca Moltmann from Belgium. She is a representative of the Public Libraries 2030 organization and a coordinator of activities on European projects involving public libraries with an emphasis on digital technologies and democracy.

The first roundtable discussion on the topic “Children’s Librarians Between Tradition and Innovation: How New Literacies Are Shaping Our Role” is designed as a space for dialogue and collaborative reflection on the evolving role of children’s librarianship. Participants will explore two key questions: What should remain the foundation of our work, and what must inevitably change?

The second roundtable, titled “A Study of Librarians’ Attitudes towards the Code of Ethics of the Croatian Library Association”, will present the results of an online survey conducted among members of the Croatian library community in 2025, and will stimulate discussion on the need to develop the new CLA’s Code of Ethics according to contemporary events and changes in society.

Last but not least, I would like to express my special gratitude to the members of the Program Committee and the Organizing Committee of the 15th Conference of Public Libraries in the Republic of Croatia, respected and dear colleagues from Slovenia and Croatia, for their highly professional work in shaping and preparing the Conference in Vinkovci and their contribution to the international recognition of the Conference and the promotion of public librarianship in Croatia and abroad.

Dunja Marija Gabriel

Library Advisor for Public Libraries
President of the Conference Programme Committee

Program 15. savjetovanja
za narodne knjižnice /
Programme of the 15th
Conference for Public
Libraries

15. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ – s međunarodnim sudjelovanjem

Tema: **Narodne knjižnice u digitalnom svijetu**

Organizator: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Suorganizatori: Hrvatsko knjižničarsko društvo

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema

Partneri: Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

Zveza bibliotekarskih društav Slovenije

Združenje splošnih knjižnic

Mjesto i vrijeme održavanja:

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, Vinkovci, Hrvatska

8. – 11. listopada 2025.

Bežični internet (WiFi):

Naziv mreže: Gradska knjižnica Guest, Lozinka: Korisnici2023

Naziv mreže: Gradska knjižnica Staff, Lozinka: gkvk!2023!

Portal Savjetovanja:

<https://sznk.nsk.hr/>

Srijeda, 8. listopada 2025.**13:30 – 15:00** PRIJAVA SUDIONIKA (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)**16:00 – 19:00** PREDSTAVLJANJE TVRTKE PRIMAT LOGISTIKA I
NAKLADNIČKE KUĆE KATARINA ZRINSKI (*INFORMACIJSKO-PO-
SUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE*)**16:00 – 18:00** Bibliobus Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci otvoren za
razgledavanje (parkiralište iza knjižnice)INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**15:00 – 16:15** SVEČANO OTVARANJE SAVJETOVANJA**Moderator: Maja Priselac**

Kulturno-glazbeni program (himna)

Pozdravni govori

Vedrana Lugić, ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci
Jasenka Pleško, predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva
dr. sc. Josip Romić, gradonačelnik grada Vinkovaca
Ivan Bosančić, župan Vukovarsko-srijemske županije

Kulturno-glazbeni program

(nastup Glazbene škole Josipa Runjanina Vinkovci)

Pozdravni govori

dr. sc. Ivanka Stričević, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu
Dražena Vrselja, državna tajnica, Ministarstvo kulture i medija Republike
Hrvatske

Kulturno-glazbeni program

(nastup Kulturnog centra „Gatalinka“ Vinkovci)

INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**16:15 – 18:55** PLENARNA IZLAGANJA**I.A. DIGITALNA TRANSFORMACIJA NARODNIH KNJIŽNICA:
STRATEŠKI OKVIR I BUDUĆI SMJEROVI****Moderatori: Karolina Holub, Milena Bon****16:15 – 16:45****Milijana Mićunović**, Filozofski fakultet u Osijeku: *Neminovnost tehnologi-
zacije i budućnost narodnih knjižnica***16:45 – 17:15****Ivona Despot**, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, **Dorja
Mučnjak**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, **Marjan Gujtman**,
Ministarstvo kulture Republike Slovenije, **Aleš Klemen**, Gradska knjižnica
Ljubljana: *Gradimo mostove: Jačanje višestrukih uloga narodnih knjižnica za
otporniju i konkurentniju Europu***17:15 – 17:45****Jana Kolar**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana: *Mapiranje digital-
ne budućnosti: ključne sastavnice i novi trendovi u transformaciji nacionalnih
knjižnica***17:45 – 18:15****Sofija Klarin Zadravec**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Digi-
talna transformacija narodnih knjižnica: strateški okvir i smjer razvoja digi-
talizacije građe***18:15 – 18:45****Dijana Machala**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Digitalna
transformacija knjižnica u kontekstu projekta e-Sveučilišta i utjecaj na na-
rodne knjižnice***18:45 – 18:55****Dunja Marija Gabriel**, **Kristina Romić**, **Marlena Vičević**, Nacionalna
i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Od prvog do petnaestog savjetovanja za
narodne knjižnice*

19:00 – 20:00 ORGANIZIRANO RAZGLEDAVANJE VINKOVACA

(POLAZAK ISPRED GLAVNOG ULAZA U KNJIŽNICU, NA HRVATSKOM JEZIKU)

20:00 – 21:00 PIĆE I POSLUŽENJE DOBRODOŠLICE (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)**Četvrtak, 9. listopada 2025.****8:30 – 10:00** PRIJAVA SUDIONIKA (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)**9:00 – 18:00** PREDSTAVLJANJE TVRTKE PRIMAT LOGISTIKA, TVRTKE CRESCAT I NAKLADNIČKE KUĆE KATARINA ZRINSKI (INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE)**16:00 – 18:00** Bibliobus Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci otvoren za razgledavanje (parkiralište iza knjižnice)INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**9:00 – 10:35** PRIJAVLJENA IZLAGANJA I FILM**I.B. DIGITALNA TRANSFORMACIJA NARODNIH KNJIŽNICA**

(KNJIŽNICE I UMJETNA INTELIGENCIJA: MOGUĆNOSTI, IZAZOVI I ETIČKE DILEME)

Moderatori: Anita Malkoč Biščan, Urška Lobnikar Paunović**9:00 – 9:15****Annemari Štimac, Tito Kliska, Nika Matković Mikulčić,** Knjižnice grada Zagreba: UI, autorsko pravo, GDPR i etika**9:15 – 9:30****Ivana Redkin,** Gradska knjižnica Požega: Etički izazovi primjene umjetne inteligencije: iskustva iz Gradske knjižnice Požega**II. DIGITALNA INFRASTRUKTURA: INOVACIJE ZA KNJIŽNICE BUDUĆNOSTI****9:30 – 9:45****Kristijan Crnković,** ArhivPRO d.o.o.: Ključne komponente digitalne transformacije narodnih knjižnica**9:45 – 10:00****Dunja Marija Gabriel,** Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, **Jasenska Pleško,** Hrvatsko knjižničarsko društvo: Projekt „Knjižnice koje uče“ (TELL): digitalna transformacija i promicanje održivog, pouzdanog i inkluzivnog knjižničkog ekosustava**10:00 – 10:15****Dijana Mihelčić Živanović, Jelena Stipetić Šušak,** Gradska knjižnica Rijeka: Nova zgrada, nova knjižnica: ispitivanje zadovoljstva korisnika novim načinom rada Središnje knjižnice Gradske knjižnice Rijeka**10:15 – 10:30****Monika Batur, Ana Barbarić,** Filozofski fakultet u Zagrebu: Nove mogućnosti i oblici pristupa zavičajnoj građi narodnih knjižnica u mrežnom okruženju**10:30 – 10:35 FILM****Moderator:** Milena Bon**Vedrana Lugić, Tihomir Marojević, Vladimir Vranješević,** Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci: Nove tehnologije, usluge i korisnici**10:35 – 11:00 STANKA ZA KAVU** (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**Moderatori:** Dunja Marija Gabriel, Urška Lobnikar Paunović**11:00 – 12:00 RADIONICA:** VIŠESTRUKÉ ULOGE, JEDNA MISIJA: KNJIŽNICE ZA BUDUĆNOST (POTREBNA PRIJAVA)**Voditelji:** Ivona Despot, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, **Dorja Mučnjak,** Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, **Aleš Klemen,** Gradska knjižnica Ljubljana

DVORANA ELZA KUČERA U PRIZEMLJU**Moderatori: Vedrana Lugić, Kristina Romić****11:00 – 12:00 OKRUGLI STOL: DJEČJI KNJIŽNIČARI IZMEĐU TRADICIJE I INOVACIJE: KAKO NOVE PISMENOSTI OBLIKUJU NAŠU ULOGU?** (POTREBNA PRIJAVA)**Voditeljice: Sonja Šimić, Ana Salopek**, Gradska knjižnica i čitaonica Vin-kovci**12:00 – 14:00 STANKA ZA RUČAK**DVORANA ELZA KUČERA U PRIZEMLJU**Moderatori: Dunja Marija Gabriel, Jasenka Pleško****14:00 – 18:30 RADIONICA: INOVATIVNI NAČINI FINANCIRANJA KNJIŽNI-CA U HRVATSKOJ** (POTREBNA PRIJAVA)**Voditeljica: Renata Ćurković**, konzultant i voditelj EU projekata, samostalni trener, *coach* i mentor u Hrvatskoj i inozemstvu**15:50 – 16:20 STANKA ZA KAVU** (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**14:00 – 17:05 PRIJAVLJENA IZLAGANJA I FILM****III.A. DIGITALNE KNJIŽNICE I ZBIRKE: NOVE MOGUĆNOSTI OTKRI-VANJA ZNANJA** (DIGITALIZACIJA GRAĐE U KNJIŽNICAMA: PLANIRANJE, TEHNOLOGIJE I IZAZOVI U PRAKSI)**Moderatori: Iva Grković, Jelena Stipetić Šušak****14:00 – 14:15****Sofija Klarin Zdravec, Renata Petrušić, Karolina Holub, Matilda Ju-stinić, Sanja Lapiš, Marlena Vičević**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Digitalizacijom do zaštite izvornika i veće dostupnosti: prikaz proje-kata digitalizacije periodike Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu***14:15 – 14:30****Aleksandra Mikić-Grginčić, Maja Žužak Horvatić**, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *Zavičajna zbirka Gradske knjižnice „Ivan Go-ran Kovačić“ Karlovac – od tradicionalnog do digitalnog knjižničara***14:30 – 14:45****Merien Hadrović, Ivana Turk, Marijana Špoljarić Kizivat**, Gradska i sve-učilišna knjižnica Osijek: *Izazovi digitalizacije u Gradskoj i sveučilišnoj knjiž-nici Osijek***14:45 – 14:50 FILM****Moderator: Milena Bon****Anamarija Ljubek, Inge Rudomino**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Hrvatski arhiv weba : dvadeset godina poslije***III.B. DIGITALNE KNJIŽNICE I ZBIRKE: NOVE MOGUĆNOSTI OTKRI-VANJA ZNANJA**(INTEGRACIJA I KORIŠTENJE E-KNJIGA, ZVUČNIH KNJIGA I DRUGE DIGI-TALNE GRAĐE; DIGITALNI *STORYTELLING*: INOVATIVNI NAČINI PREZENTA-CIJE I PROMOCIJE KULTURNE BAŠTINE)**Moderatori: Ivana Faletar Horvatić, Jelena Stipetić Šušak****14:50 – 15:05****Jasmina Kenda**, Knjižnice grada Zagreba: *Sigla 50: iskustvo Knjižnica grada Zagreba s novim vrstama građe e-knjigom i zvučnom e-knjigom***15:05 – 15:20****Andreja Silić Švonja, Nataša Frgačić**, Gradska knjižnica Rijeka: *E-knjige i zvučne e-knjige u Gradskoj knjižnici Rijeka – korisnički i knjižničarski aspekti***15:20 – 15:35****Urša Likar Luzar**, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: *COBISS Ela – javna platforma za posudbu e-knjiga*

15:35 – 15:50

Bernarda Pirović, Vlasta Peći Marčetić, Gradska knjižnica Požega: *E-knjigama do e-korisnika na primjeru Gradske knjižnice Požega*

15:50 – 16:20 STANKA ZA KAVU (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**16:20 – 17:05 PRIJAVLJENA IZLAGANJA, IZLAGANJA NA POSTERU I FILM****Moderatori: Ivana Faletar Horvatić, Marijana Špoljarić Kizivat****16:20 – 16:35**

Klaudija Mandić, Kristina Videković, Iva Grković, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci: *Koliko su nam e-knjige blizu? Stavovi korisnika i knjižničara Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci*

16:35 – 16:50

Renata Dobrić, Gradska knjižnica Kaštela: *Digitalni storytelling kao alat odnosa s javnošću u narodnoj knjižnici: slikovnica „Legenda o sućuračkom topu“ kao polazište razvoja održivog kulturnog turizma u Kaštel Sućurcu*

16:50 – 17:05 IZLAGANJA NA POSTERU

Andreja Toljan, Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin: *Digitalizacija zavičajne kulturne baštine u knjižnicama Varaždinske županije*

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić, Gradska knjižnica „Ivan Vidali“ Korčula: *Virtualna Korčula - digitalna zbirka korčulanske knjižnice*

Marinela Šmider, Gradska knjižnica Grada Donjeg Miholjca: *Digitalni storytelling u Gradskoj knjižnici Grada Donjeg Miholjca*

Ivana Faletar Horvatić, Vanja Štalc Obradović, Knjižnice grada Zagreba: *Iz mreže u mrežu: kako Knjižnice grada Zagreba grade svoju online zajednicu*

17:05 – 17:10 FILM**Moderator: Milena Bon**

Silvija Perić, Tatjana Kovač, Rudi Kulej, Gradska knjižnica i čitaonica Vi-

rovitica: *Čitamo se zajedno: dobrobiti Čitateljskog kluba „Nije bilo slučajno“ Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica*

17:15 – 18:30 ORGANIZIRANO RAZGLEDAVANJE VINKOVACA

(POLAZAK ISPRED GLAVNOG ULAZA U KNJIŽNICU, NA HRVATSKOM JEZIKU)

18:40 – 18:50 MILENIJSKA FOTOGRAFIJA

(ISPRED GLAVNOG ULAZA U KNJIŽNICU)

20:00 – 00:00 SVEČANA VEČERA U HOTELU ADMIRAL**Petak, 10. listopada, 2025.****9:00 – 10:00 PRIJAVA SUDIONIKA (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)**

9:00 – 18:00 PREDSTAVLJANJE TVRTKE PRIMAT LOGISTIKA, TVRTKE CRESCAT I NAKLADNIČKE KUĆE KATARINA ZRINSKI (INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE)

16:00 – 18:00 Bibliobus Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci otvoren za razgledavanje (parkiralište iza knjižnice)

INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE**9:30 – 11:10 PRIJAVLJENA IZLAGANJA****IV.A. NOVE KORISNIČKE POTREBE: USLUGE, PROGRAMI I KNJIŽNIČNI PROSTORI**

(PERSONALIZACIJA USLUGA I DIGITALNO KORISNIČKO ISKUSTVO; NOVE I PROŠIRENE USLUGE ZA KORISNIKE PUTEM DIGITALNIH I AI ALATA)

Moderatori: Jelena Stipetić Šušak, Vedrana Lugić**9:30 – 9:45**

Matea Radolović, Liana Diković, Gradska knjižnica i čitaonica Pula: *Od tiskanih knjiga do digitalne interakcije: kako korisnici Gradske knjižnice i čitaonice Pula doživljavaju suvremenu knjižnicu*

9:45 – 10:00

Ingid Srdanović, Natalija Šegvić, Gradska knjižnica Marka Marulića Split: *Knjižnica na dlanu - digitalne usluge i zbirke GKMM Split*

10:00 – 10:15

Matea Žilić, Gradska knjižnica Slavonski Brod: *Uloga društvenih mreža u personalizaciji sadržaja i izgradnji odnosa s korisnicima na primjeru Gradske knjižnice Slavonski Brod*

10:15 – 10:30

Jelena Šančić, Daniela Sestrić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Prednosti i izazovi digitalizacije u međuknjižničnoj posudbi*

10:30 – 10:45

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Ivana Sabljak, Marija Žurić, Knjižnice grada Zagreba: *Program „PP – Preporučili su, pročitajte!“ Knjižnice Božidara Adžije: inovativan pristup poticanju čitateljskih navika putem digitalnih medija*

10:45 – 11:00

Nadia Bužleta, Gradska knjižnica i čitaonica Pula: *Od analognog do digitalnog: dva koraka prema suvremenim knjižničnim uslugama*

11:00 – 11:10 IZLAGANJA NA POSTERU

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić, Tatjana Basar, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Karlovac: *Poticanje digitalne pismenosti 65+*

Emilli Ilić, Ljubica Mihajić, Kristina Petranović, Gradska knjižnica Rijeka: *Digitaliziraj se! Radionica korištenja aplikacija i uređaja za čitanje e-knjiga i zvučnih e-knjiga*

Dijana Crljenić, Vlasta Putar, Gradska knjižnica i čitaonica Belišće: *Narodne knjižnice u digitalnom vremenu: primjer Gradske knjižnice i čitaonice Belišće*

11:10 – 11:40 STANKA ZA KAVU (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)

INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE

11:40 – 12:35 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

IV.B. NOVE KORISNIČKE POTREBE: USLUGE, PROGRAMI I KNJIŽNIČNI PROSTORI

(KNJIŽNICE KAO SREDIŠTA ZAJEDNICE: PRILAGODBA KNJIŽNIČNIH PROSTORA ZA NOVE POTREBE KORISNIKA; NOVE MOGUĆNOSTI ZA PRISTUPAČNOST POMOĆU DIGITALNE TEHNOLOGIJE)

Moderatori: Iva Grković, Marijana Špoljarić Kizivat

11:40 – 11:55

Robert Fritz, Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica: *Na putu prema pametnoj i održivoj knjižnici: EU projekt „Rekonstrukcija i opremanje Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica“*

11:55 – 12:10

Mirjana Franculić, Gradska knjižnica Požega: *Knjige donose znanje, prostor stvara zajednicu*

12:10 – 12:20

Mario Grubešić, Primat Logistika d.o.o.: *Opremanje knjižnica, muzeja i arhiva*

12:20 – 12:35

Danijela Petrić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, **Nikolina Peša Pavlović**, Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti: *Put do novih korisnika kroz priče i pripovijedanje u digitalnom okruženju*

12:35 – 14:25 STANKA ZA RUČAK

INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE

14:25 – 15:50 POZVANO IZLAGANJE, PRIJAVLJENA IZLAGANJA I FILM

V. KNJIŽNIČARI U DIGITALNOM DOBU: NOVE VJEŠTINE I PROFESIONALNI RAZVOJ

(EVOLUCIJA TRADICIONALNE ULOGE I POSLA KNJIŽNIČARA U DIGITALNOM OKRUŽENJU; DIGITALNE KOMPETENCIJE KNJIŽNIČARA: KONTINUIRANO UČENJE I PRILAGODBA NOVIM TEHNOLOGIJAMA; VAŽNOST SURADNJE I UMREŽAVANJA ZA USPJEŠNU DIGITALNU TRANSFORMACIJU KNJIŽNICA)

Moderatori: Aleš Klemen, Karolina Holub

14:25 – 14:55

Luca Moltmann, Public Libraries 2030: *Mapiranje digitalnih vještina i potreba za osposobljavanjem u europskim narodnim knjižnicama kroz dva EU projekta (DigLib i ADELE)*

14:55 – 15:10

Teja Zorko, Gradska knjižnica Ljubljana: *AKM zajednica u svjetlu digitalne transformacije*

15:10 – 15:25

Veronika Rijavec Pobežin, Gradska knjižnica Ljubljana: *Digitalna rješenja za zaposlenike Gradske knjižnice Ljubljana*

15:25 – 15:40

Niko Cvjetković, Ljiljana Črnjar, Lara Pavić, Gradska knjižnica Rijeka: *Kooperativni model izgradnje digitalne knjižnice*

15:40 – 15:50 FILMOVI

Moderator: Milena Bon

Maj Blatnik, Irena Eiselt, Urša Kocjan, Mojca Trtnik, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Ljubljana: *130. obljetnica potresa u Ljubljani: oživljavamo prošlost*

Gradska knjižnica Bakar i Creative Media: Grad u knjizi

15:50 – 16:20 STANKA ZA KAVU (PRIZEMLJE KNJIŽNICE)

16:20 – 17:50 RADIONICA I OKRUGLI STOL DVORANA ELZA KUČERA U PRIZEMLJU

Moderatori: Jasenka Pleško, Aleš Klemen

16:20 – 17:50 RADIONICA: NOVE ULOGE NARODNIH KNJIŽNICA U DIGITALNOM DRUŠTVU – SURADNJA U PROMIŠLJANJU OSNOVNIH I DODATNIH ZADAĆA, S TIME POVEZANIH VJEŠTINA I DOBRIH PRAKSI (POTREBNA PRIJAVA) **Voditeljica: Luca Moltmann**, Public Libraries 2030

INFORMACIJSKO-POSUDBENI ODJEL, PRIZEMLJE

Moderatori: Anita Malkoč Biščan, Kristina Romić

16:20 – 17:20 OKRUGLI STOL:

Snježana Ercegovac, Annemari Štimac, Edita Bačić, Silvija Perić, HKD-ova Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja: *ISTRAŽIVANJE STAVOVA KNJIŽNIČARA O ETIČKOM KODEKSU HRVATSKOGA KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA* (POTREBNA PRIJAVA)

17:50 – 18:10 ZAKLJUČCI SAVJETOVANJA

18:10 – 18:20 DODJELA NAGRADA ZA NAJBOLJE POSTERSKO IZLAGANJE I NAJBOLJI FILM NA 4. KNJIŽNIČARSKOM FESTIVALU

18:20 – 19:10 PUB-KVIZ “1100 GODINA HRVATSKOG KRALJEVSTVA” (ODJEL KNJIŽEVNOSTI, 1. KAT (PLAVI))

18:20 – 19:10 ORGANIZIRANO RAZGLEDAVANJE VINKOVACA (POLAZAK ISPRED GLAVNOG ULAZA U KNJIŽNICU, NA ENGLJESKOM JEZIKU)

Subota, 11. listopada, 2025.

DO 9:00 ODJAVA SUDIONIKA IZ HOTELA

9:30 POLAZAK NA IZLET U VUKOVAR (PARKIRALIŠTE IZA KNJIŽNICE)

10:00 – 12:30 OBILAZAK VUKOVARSKOG VODOTORNJA, POSJET MUZEJU VUČEDOLSKJE KULTURE

13:00 RUČAK U RESTORANU VUKOVARSKA KUĆA

ŽELIMO VAM SRETAN POVRATAK KUĆI!

Wednesday, October 8, 2025**13:30 – 15:00** REGISTRATION (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)**16:00 – 19:00** PRESENTATION OF THE COMPANY “PRIMAT LOGISTIKA” AND THE PUBLISHING HOUSE “KATARINA ZRINSKI” (INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR)**16:00 – 18:00** VINKOVCI PUBLIC LIBRARY BOOKMOBILE OPEN FOR VIEWING (PARKING LOT BEHIND THE LIBRARY)INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**15:00 – 16:15** OPENING CEREMONY**Moderator: Maja Priselać**Cultural and Music Program
(National Anthem)

Welcome Speeches

Vedrana Lugić, Director of the Vinkovci Public Library

Jasenska Pleško, President of the Croatian Library Association

Dr Josip Romić, Mayor of the City of Vinkovci

Ivan Bosančić, mag. oec, Prefect of Vukovar-Srijem County

Cultural and Music Program

(Musical performance – Josip Runjanin Music School, Vinkovci)

Welcome Speeches

Dr Ivanka Stričević, Director General of the National and University Library in Zagreb

Dražena Vrselja, State Secretary, Ministry of Culture and Media

Cultural and Music Program

(Performance by the Cultural Center Gatalinka Vinkovci)

INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**16:15 – 18:55** PLENARY PRESENTATIONS**I.A. DIGITAL TRANSFORMATION OF PUBLIC LIBRARIES: STRATEGIC FRAMEWORK AND FUTURE DIRECTIONS****Moderators: Karolina Holub, Milena Bon****16:15 – 16:45****Milijana Mićunović**, Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek:
*The Inevitability of Technologization and the Future of Public Libraries***16:45 – 17:15****Ivona Despot**, Ministry of Culture and Media, Republic of Croatia, **Dorja Mučnjak**, National and University Library in Zagreb, **Marjan Gujtman**, Ministry of Culture, Republic of Slovenia, **Aleš Klemen**, City Library Ljubljana:
*Building Bridges: Strengthening the Multiple Roles of Public Libraries for a More Resilient and Competitive Europe***17:15 – 17:45****Jana Kolar**, National and University Library Ljubljana: *Charting the Digital Future: Key Components and Emerging Trends in the Transformation of National Libraries***17:45 – 18:15****Sofija Klarin Zadavec**, National and University Library in Zagreb: *Digital Transformation of Public Libraries: Strategic Framework and Directions of Collection Digitization***18:15 – 18:45****Dijana Machala**, National and University Library in Zagreb: *Digital Transformation of Libraries in the Context of the “e-University” Project and its Impact on Public Libraries***18:45 – 18:55****Dunja Marija Gabriel**, **Kristina Romić**, **Marlena Vičević**, National and University Library in Zagreb: *From the 1st to the 15th Conference for Public Libraries in the Republic of Croatia*

19:00 – 20:00 ORGANIZED TOUR OF VINKOVCI

(STARTING FROM THE MAIN ENTRANCE OF THE LIBRARY, IN CROATIAN)

20:00 – 21:00 WELCOME DRINKS AND REFRESHMENTS (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)**Thursday, October 9, 2025****8:30 – 10:00** REGISTRATION (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)**9:00 – 18:00** PRESENTATION OF THE COMPANIES “PRIMAT LOGISTIKA” AND “CRESCAT”, AND THE PUBLISHING HOUSE “KATARINA ZRINSKI” (INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR)**16:00 – 18:00** VINKOVCI PUBLIC LIBRARY BOOKMOBILE OPEN FOR VIEWING (PARKING LOT BEHIND THE LIBRARY)INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**9:00 – 10:35 SUBMITTED PAPERS AND FILM****I.B. DIGITAL TRANSFORMATION OF PUBLIC LIBRARIES**

(LIBRARIES AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: OPPORTUNITIES, CHALLENGES, AND ETHICAL DILEMMAS)

Moderators: Anita Malkoč Biščan, Urška Lobnikar Paunović**9:00 – 9:15****Annemari Štimac, Tito Kliska, Nika Matković Mikulčić**, Zagreb City Libraries: *AI, Copyright, GDPR and Ethics: Challenges and Perspectives***9:15 – 9:30****Ivana Redkin**, Požega City Library: *Ethical Challenges in Implementing Artificial Intelligence: Experiences from the Požega City Library***II. DIGITAL INFRASTRUCTURE: INNOVATIONS FOR THE LIBRARIES OF THE FUTURE****9:30 – 9:45****Kristijan Crnković**, ArhivPRO d.o.o.: *Key Components of the Digital Transformation of Public Libraries***9:45 – 10:00****Dunja Marija Gabriel**, National and University Library in Zagreb, **Jasenka Pleško**, Zagreb City Libraries: *Project “Trans-European Learning Libraries” (TELL) : Digital Transformation and the Promotion of a Sustainable, Reliable and Inclusive Library System***10:00 – 10:15****Dijana Mihelčić Živanović, Jelena Stipetić Šušak**, Rijeka City Library: *New Building, New Library: Assessing User Satisfaction with the New Working Processes at the Central Library of the Rijeka City Library***10:15 – 10:30****Monika Batur, Ana Barbarić**, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb: *New Possibilities and Forms of Access to Local Heritage Materials of Public Libraries in the Online Environment***10:30 – 10:35 FILM****Moderator:** Milena Bon**Vedrana Lugić, Tihomir Marojević, Vladimir Vranješević**, Vinkovci Public Library: *New Technologies, Services, and Users***10:35 – 11:00 COFFEE BREAK** (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**Moderators:** Dunja Marija Gabriel, Urška Lobnikar Paunović**11:00 – 12:00 WORKSHOP: MULTIPLE ROLES, ONE MISSION: LIBRARIES FOR THE FUTURE** (REGISTRATION REQUIRED)**Facilitators:** **Ivona Despot**, Ministry of Culture and Media, Republic of Croatia, **Dorja Mučnjak**, National and University Library in Zagreb, **Aleš Klemen**, City Library Ljubljana

ELZA KUČERA HALL, GROUND FLOOR**Moderators: Vedrana Lugjić, Kristina Romić****11:00 – 12:00 ROUND TABLE: CHILDREN'S LIBRARIANS BETWEEN TRADITION AND INNOVATION: HOW NEW LITERACIES ARE SHAPING OUR ROLE?** (REGISTRATION REQUIRED)**Facilitators: Sonja Šimić, Ana Salopek**, Vinkovci Public Library**12:00 – 14:00 LUNCH BREAK**ELZA KUČERA HALL, GROUND FLOOR**Moderators: Dunja Marija Gabriel, Jasenka Pleško****14:00 – 18:30 WORKSHOP: INNOVATIVE WAYS OF FINANCING LIBRARIES IN CROATIA** (REGISTRATION REQUIRED)**Facilitator: Renata Ćurković****15:50 – 16:20 COFFEE BREAK** (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**14:00 – 17:05 SUBMITTED PAPERS AND FILM****III.A. DIGITAL LIBRARIES AND COLLECTIONS: NEW POSSIBILITIES FOR KNOWLEDGE DISCOVERY**

(DIGITIZATION OF LIBRARY MATERIALS: PLANNING, TECHNOLOGIES, AND PRACTICAL CHALLENGES)

Moderators: Iva Grković, Jelena Stipetić Šušak**14:00 – 14:15****Sofija Klarin Zdravec, Renata Petrušić, Karolina Holub, Matilda Justinić, Sanja Lapiš, Marlena Vičević**, National and University Library in Zagreb: *From Preservation to Access: Digitization of Serial Publications at the National and University Library in Zagreb***14:15 – 14:30****Aleksandra Mikić-Grginčić, Maja Žužak Horvatić**, Public Library "Ivan Goran Kovačić" Karlovac: *The Local History Collection of the Public Library "Ivan Goran Kovačić" Karlovac – From Traditional Librarian to Digital Expert***14:30 – 14:45****Merien Hadrović, Ivana Turk, Marijana Špoljarić Kizivat**, City and University Library Osijek: *Challenges of Digitization in the City and University Library Osijek***14:45 – 14:50 FILM****Moderator: Milena Bon****Anamarija Ljubek, Inge Rudomino**, National and University Library in Zagreb: *Croatian Web Archive: Twenty Years Later***III.B. DIGITAL LIBRARIES AND COLLECTIONS: NEW POSSIBILITIES FOR KNOWLEDGE DISCOVERY**

(INTEGRATION AND USE OF E-BOOKS, AUDIOBOOKS, AND OTHER DIGITAL MATERIALS; DIGITAL STORYTELLING: INNOVATIVE WAYS OF PRESENTING AND PROMOTING CULTURAL HERITAGE)

Moderators: Ivana Faletar Horvatić, Jelena Stipetić Šušak**14:50 – 15:05****Jasmina Kenda**, Zagreb City Libraries: *Sigla 50: The Experience of Zagreb City Libraries with New Types of E-book and E-audiobook Materials***15:05 – 15:20****Andreja Silić Švonja, Nataša Frgačić**, Rijeka City Library: *E-books and E-audiobooks in the Rijeka City Library – User and Librarian Perspectives***15:20 – 15:35****Urša Likar Luzar**, Miran Jarc Public Library Novo Mesto: *COBISS Ela – A public platform for e-book lending*

15:35 – 15:50

Bernarda Pirović, Vlasta Peći Marčetić, Požega City Library: *From E-books to E-users: The Example of Požega City Library*

15:50 – 16:20 COFFEE BREAK (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**16:20 – 17:05 SUBMITTED PAPERS, POSTER SESSION AND FILM**

Moderators: Ivana Faletar Horvatić, Marijana Špoljarić Kizivat

16:20 – 16:35

Klaudija Mandić, Kristina Videković, Iva Grković, Vinkovci Public Library: *How Close Are E-Books to Us? Perspectives of Users and Librarians at the Vinkovci Public Library*

16:35 – 16:50

Renata Dobrić, Kaštela Public Library: *Digital Storytelling as a Public Relations Tool in Public Libraries: The Picture Book "The Legend of the Sućurac Cannon" as a Starting Point for Sustainable Cultural Tourism Development in Kaštel Sućurac*

16:50 – 17:05 POSTER SESSION

Andreja Toljan, Metel Ožegović Public Library Varaždin: *Digitization of local heritage in the libraries of Varaždin county*

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić, Public Library "Ivan Vidali" Korčula: *Virtual Korčula – Korčula Town Library Digital Collection*

Marinela Šmider, City Library of Donji Miholjac: *Digital Storytelling at the City Library of Donji Miholjac*

Ivana Faletar Horvatić, Vanja Štalec Obradović, Zagreb City Libraries: *Networking the Network: How Zagreb City Libraries Build Their Online Community*

17:00 – 17:05 FILM

Moderator: Milena Bon

Silvija Perić, Tatjana Kovač, Rudi Kulej, Virovitica Public Library: *We read together: benefits of the Book Club "It was no accident" of the Virovitica Public Library*

17:15 – 18:30 ORGANIZED TOUR OF VINKOVCI

(STARTING FROM THE MAIN ENTRANCE OF THE LIBRARY, IN CROATIAN)

18:40 – 18:50 MILLENNIUM PHOTOGRAPHY

(AT THE MAIN ENTRANCE OF THE LIBRARY)

20:00 – 00:00 DINNER RECEPTION AT THE ADMIRAL HOTEL

Friday, October 10, 2025

9:00 – 10:00 REGISTRATION (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)

9:00 – 18:00 PRESENTATION OF THE COMPANIES "PRIMAT LOGISTIKA" AND "CRESCAT", AND THE PUBLISHING HOUSE "KATARINA ZRINSKI" (INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR)

16:00 – 18:00 VINKOVCI PUBLIC LIBRARY BOOKMOBILE OPEN FOR VIEWING (PARKING LOT BEHIND THE LIBRARY)

INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR**9:30 – 11:10 SUBMITTED PAPERS****IV.A. NEW USER NEEDS: SERVICES, PROGRAMS, AND LIBRARY SPACES**

(PERSONALIZATION OF SERVICES AND DIGITAL USER EXPERIENCE; NEW AND ENHANCED SERVICES FOR USERS THROUGH DIGITAL AND AI TOOLS)

Moderators: Jelena Stipetić Šušak, Vedrana Lugić

9:30 – 9:45

Matea Radolović, Liana Diković, Pula Public Library: *Digital Services and User Perception at the Pula Public Library: The Path Toward a Modern Urban Library*

9:45 – 10:00

Ingid Srdanović, Natalija Šegvić, Marko Marulić City Library Split: *Library at Your Fingertips – Digital Collections and Services of the Marko Marulić City Library Split*

10:00 – 10:15

Matea Žilić, City Library of Slavonski Brod: *Social Media involvement in content personalization and building user relationships formed on the case study of the City Library of Slavonski Brod*

10:15 – 10:30

Jelena Šančić, Daniela Sestrić, National and University Library in Zagreb: *Advantages and Challenges of Digitization in Interlibrary Loan*

10:30 – 10:45

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Ivana Sabljak, Marija Žurić, Zagreb City Libraries: *Božidar Adžija Library Program “PP – Preporučili su, pročitajte” Research on an Innovative Approach to Fostering Reading Habits Through Digital Media*

10:45 – 11:00

Nadia Bužleta, Pula City Library: *From Analog to Digital: Two Steps Toward Contemporary Library Services*

11:00 – 11:10 POSTER SESSION

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić, Tatjana Basar, Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac: *Encouraging Digital Literacy 65+*

Emilli Ilić, Ljubica Mihajić, Kristina Petranović, Rijeka City Library: *Digitize yourself! Workshop on using apps and devices for reading e-books and e-audiobooks*

Dijana Crljenić, Vlasta Putar, Belišće Public Library: *Public Libraries in the Digital Age: The Example of Public Library Belišće*

11:10 – 11:40 COFFEE BREAK (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)**INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR****11:40 – 12:35 SUBMITTED PAPERS****IV.B. NEW USER NEEDS: SERVICES, PROGRAMS, AND LIBRARY SPACES**

(LIBRARIES AS COMMUNITY HUBS: ADAPTING LIBRARY SPACES TO NEW USER NEEDS; NEW OPPORTUNITIES FOR ACCESSIBILITY THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES)

Moderators: Iva Grković, Marijana Špoljarić Kizivat

11:40 – 11:55

Robert Fritz, Virovitica Public Library: *Towards a Smart and Sustainable Library: The EU funded Project “Reconstruction and Equipment of the Virovitica Public Library”*

11:55 – 12:10

Mirjana Franculić, Požega City Library: *Books Bring Knowledge, Space Builds Community*

12:10 – 12:20

Mario Grubešić, Primat Logistika d.o.o.: *Equipment for libraries, museums, and archives*

12:20 – 12:35

Danijela Petrić, Fran Galović Public Library Koprivnica, **Nikolina Peša Pavlović,** University of Zadar, Department of information sciences: *The Path to New Users Through Stories and Digital Storytelling*

12:35 – 14:25 LUNCH BREAK

INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR

14:25 – 15:50 INVITED SPEECH, SUBMITTED PAPERS AND FILM**V. LIBRARIANS IN THE DIGITAL AGE: NEW SKILLS AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT**

(THE EVOLUTION OF THE TRADITIONAL ROLE AND WORK OF LIBRARIANS IN A DIGITAL ENVIRONMENT; DIGITAL COMPETENCIES OF LIBRARIANS: CONTINUOUS LEARNING AND ADAPTATION TO NEW TECHNOLOGIES; THE IMPORTANCE OF COLLABORATION AND NETWORKING FOR A SUCCESSFUL DIGITAL TRANSFORMATION OF LIBRARIES)

Moderators: Aleš Klemen, Karolina Holub

14:25 – 14:55

Luca Moltmann, Public Libraries 2030: *Mapping digital skills and training needs in European public libraries in two EU projects (DigLib + ADELE)*

14:55 – 15:10

Teja Zorko, City Library Ljubljana: *The LAM Community in the Light of Digital Transformation*

15:10 – 15:25

Veronika Rijavec Pobežin, City Library Ljubljana: *Smart Digital Solutions for Ljubljana City Library Staff*

15:25 – 15:40

Niko Cvjetković, Ljiljana Črnjar, Lara Pavić, Rijeka City Library: *Cooperative Model for the Construction of a Digital Library*

15:40 – 15:50 FILM

Moderator: Milena Bon

Maj Blatnik, Irena Eiselt, Urša Kocjan, Mojca Trtnik, National and University Library Ljubljana: *130th Anniversary of the Ljubljana Earthquake: Reviving the Past*

Bakar City Library and Creative Media: *A City in a Book*

15:50 – 16:20 COFFEE BREAK (GROUND FLOOR OF THE LIBRARY)**16:20 – 17:50 WORKSHOP AND ROUND TABLE**

ELZA KUČERA HALL, GROUND FLOOR

Moderators: Jasenka Pleško, Aleš Klemen

16:20 – 17:50 WORKSHOP: *THE NEW ROLES OF PUBLIC LIBRARIES IN A DIGITALIZED SOCIETY – COLLABORATIVE REFLECTION ON ESSENTIAL AND OPTIONAL TASKS, RELATED SKILLSETS AND GOOD PRACTICES* (POTREBNA PRIJAVA), Facilitator: **Luca Moltmann**, Public Libraries 2030

INFORMATION AND LENDING DEPARTMENT, GROUND FLOOR

Moderators: Anita Malkoč Biščan, Kristina Romić

16:20 – 17:20 ROUND TABLE:

Snježana Ercegovac, Annemari Štimac, Edita Bačić, Silvija Perić, Commission for Free Access to Information and Freedom of Expression of the Croatian Library Association: *A STUDY OF LIBRARIANS' ATTITUDES TOWARDS THE CODE OF ETHICS OF THE CROATIAN LIBRARY ASSOCIATION*

17:50 – 18:10 CLOSING REMARKS

18:10 – 18:20 AWARD CEREMONY FOR BEST POSTER PRESENTATION AND BEST FILM AT THE 4TH LIBRARIANS' FESTIVAL

18:20 – 19:10 PUB QUIZ: “1100 YEARS OF THE CROATIAN KINGDOM”
(LITERATURE DEPARTMENT, 1st FLOOR (BLUE))

18:20 – 19:10 ORGANIZED TOUR OF VINKOVCI
(STARTING FROM THE MAIN ENTRANCE OF THE LIBRARY, IN ENGLISH)

Saturday, October 11, 2025

BY 9:00 HOTEL CHECK-OUT

9:30 EXCURSION TO VUKOVAR (PARKING LOT BEHIND THE LIBRARY)

10:00 – 12:30 TOUR OF THE VUKOVAR WATER TOWER AND VISIT TO THE
VUČEDOL CULTURE MUSEUM

13:00 LUNCH AT THE VUKOVARSKA KUĆA RESTAURANT

WISHING YOU A SAFE RETURN HOME!

Izlaganja /
Presentations

I.A. DIGITALNA TRANSFORMACIJA NARODNIH KNJIŽNICA: STRATEŠKI OKVIR I BUDUĆI SMJEROVI

Plenarna izlaganja

Neminovnost tehnologizacije i budućnost narodnih knjižnica

Milijana Mićunović

Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet u Osijeku

mmicunov@ffos.hr

Sažetak

Unatoč uobičajenoj predodžbi budućnosti u kojoj umjetna inteligencija i roboti istiskuju čovjeka dovodeći ujedno do otuđenja među ljudima, važno je sagledati i potencijal trenutne tehnološke (r)evolucije kao podrške temeljnoj misiji i zadaći narodnih knjižnica – promicanju humanističkih vrijednosti pristupa znanju, inkluzivnosti, demokracije i pravednosti. Suvremene inteligentne tehnologije – uključujući umjetnu inteligenciju i proces automatizacije – sve će snažnije utjecati na narodne knjižnice kreirajući nove mogućnosti, posebice po pitanju njihove integracije radi unaprjeđenja temeljnih knjižničnih službi i usluga, optimizacije upravljanja zbirkama te personalizacije korisničkih usluga. Primjerice, primjena algoritama za preporuke i kolaborativnog filtriranja, automatiziranih sustava za obradu (meta)podataka, *chatobotova* temeljenih na velikim jezičnim modelima te analitike za razumijevanje potreba korisnika otvara nove mogućnosti i prilike za knjižničnu praksu, dok porast usluga orijentiranih na zajednicu – poput obrazovnih aktivnosti, radionica i treninga – doprinosi digitalnoj suverenosti društva općenito. Na razmeđu tradicije i suvremenosti, narodne knjižnice imaju priliku afirmirati se kao hibridni prostori: digitalna čvorišta koja omogućuju pristup tehnološkim alatima i resursima, ali i mjesta snažnog društvenog angažmana usmjerena na promicanje ne samo digitalnih pismenosti, već i kritičkog mišljenja, inovativnosti, kreativnosti i suradnje. U takvom prostoru knjižničar proširuje svoju ulogu kao digitalni mentor razvijenih tehničkih vještina i kompetencija, ali i čuvar etičkih načela transparentnosti, istine, nepristrano-

sti, pravednosti i privatnosti, posebice kada je u pitanju posredovanje između korisnika i tehnologije. Digitalna transformacija narodnih knjižnica stoga ne označava gubitak njihova identiteta, već priliku za jačanje njihove društvene uloge i utjecaja kroz oblikovanje novih usluga i korištenje suvremene tehnologije u službi zajednice. One postaju ključnim akterima u navigaciji kroz dinamične i disruptivne tehnološke trendove, nudeći fizički i simbolički prostor za razmjenu ideja, stvaranje inicijativa i djelovanje te jačanje inkluzivnosti i društvene kohezije u stalno promjenjivim uvjetima tehnosfere.

Ključne riječi: automatizacija, digitalna transformacija, narodne knjižnice, tehnologizacija, umjetna inteligencija

The Inevitability of Technologization and the Future of Public Libraries

Milijana Mićunović

Department of Information Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek
mmicunov@ffos.hr

Summary

Despite the widespread vision of a future in which artificial intelligence (AI) and robots displace humans while simultaneously leading to alienation among people, it is crucial to also recognize the potential of the current technological (r)evolution as a support for the fundamental mission and role of public libraries – the promotion of humanistic values of access to knowledge, inclusivity, democracy, and justice. Contemporary intelligent technologies, including AI and automation processes, will increasingly shape public libraries by creating new opportunities, particularly with regard to their integration aimed at enhancing core library services, optimizing collection management, and personalizing user services. For example, the implementation of recommendation algorithms and collaborative filtering, automated systems for processing (meta)data, chatbots based on large language models, and analytics for understanding user needs all open up new possibilities for library practice. At the same time, the growth of community-oriented ser-

vices, such as educational activities, workshops, and training, contributes to the digital sovereignty of society at large. At the intersection of tradition and modernity, public libraries have the opportunity to affirm themselves as hybrid spaces: digital hubs that provide access to technological tools and resources, as well as places of strong social engagement aimed at fostering not only digital literacies, but also critical thinking, innovation, creativity, and collaboration. Within such a space, the librarian expands his or her role as a digital mentor equipped with advanced technical skills and competencies, but also as a guardian of ethical principles of transparency, truth, impartiality, fairness, and privacy, especially in mediating between users and technology. The digital transformation of public libraries, therefore, does not signify a loss of their identity, but rather an opportunity to strengthen their social role and impact by shaping new services and employing contemporary technology in the service of the community. In this way, they become key actors in navigating dynamic and disruptive technological trends, offering both a physical and symbolic space for the exchange of ideas, the creation of initiatives and actions, and the reinforcement of inclusivity and social cohesion under the ever-changing conditions of the technosphere.

Keywords: artificial intelligence, automation, digital transformation, public libraries, technologization

Gradimo mostove: jačanje višestrukih uloga narodnih knjižnica za otporniju i konkurentniju Europu

Ivona Despot

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske
ivona.despot@min-kulture.hr

Dorja Mučnjak

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
dmucnjak@nsk.hr

Marjan Gujtman

Ministarstvo za kulturu Republike Slovenije
marjan.gujtman@gov.si

Aleš Klemen
Gradska knjižnica Ljubljana
ales.klemen@mklj.si

Sažetak

U sklopu Plana rada Europske unije za kulturu 2023. – 2026. osnovana je stručna skupina država članica „Otvorena metoda koordinacije (OMK): Izgradnja mostova: jačanje višestrukih uloga knjižnica kao pristupnih točaka i prijenosnika kulturnih djela, vještina i europskih vrijednosti“. Više od 65 000 narodnih knjižnica služi kao ključan demokratski, društveni i obrazovni prostor, iako je njihov sveobuhvatan utjecaj često podcijenjen. Ovo izlaganje predstavlja sintezu mandata i preliminarne strukture izvješća skupine OMK, koje će biti dovršeno u jesen 2025. godine.

Ključni doprinos izvješća bit će prvi sustavni pregled ključnih statističkih podataka i pokazatelja za narodne knjižnice na europskoj razini, čime će se popuniti značajna praznina u razumijevanju njihova dosega. Izvješće će detaljno proučiti devet ključnih društvenih izazova koji utječu na poslovanje i poslanje knjižnica. Kao odgovor na te izazove, rezultat rada skupine OMK predstavlja inovativni okvir koji knjižnice promatra kroz četiri ključne metafore: Tržnica (mjesto razmjene ideja), Laboratorij (prostor za stjecanje vještina), Utočište (siguran i uključiv prostor) te Čvorište (prilagodljiv prostor za potrebe zajednice). Kao praktičan alat izvješće će ponuditi i matricu za suočavanje s tih devet društvenih izazova, namijenjenu kao pomoć knjižnicama, ali i donositeljima odluka na različitim razinama u njihovom strateškom radu te pri donošenju odluka.

Preporuke za jačanje uloga knjižnica temelje se na pet preduvjeta: čvrstom pravnom okviru, održivom financiranju, donošenju odluka temeljenih na podacima, stručnoj radnoj snazi i održivim prostorima. Cilj je pozicionirati knjižnice kao nezaobilazne partnere u izgradnji vještijeg, pravednijeg i otpornijeg europskog društva.

Ključne riječi: narodne knjižnice, višestruke uloge, razvoj zajednice, političke preporuke, Europska unija

Building Bridges: Strengthening the Multiple Roles of Public Libraries for a More Resilient and Competitive Europe

Ivona Despot
Ministry of Culture and Media, Republic of Croatia
ivona.despot@min-kulture.hr

Dorja Mučnjak
National and University Library in Zagreb
dmucnjak@nsk.hr

Marjan Gujtman
Ministry of Culture, Republic of Slovenia
marjan.gujtman@gov.si

Aleš Klemen
City Library Ljubljana
ales.klemen@mklj.si

Summary

As part of the European Union Work Plan for Culture 2023–2026, a Member States expert group has been established under the “Open Method of Coordination (OMC): Building Bridges – Strengthening the Multiple Roles of Libraries as Access Points and Transmitters of Cultural Works, Skills, and European Values”. With more than 65,000 public libraries serving as key democratic, social, and educational spaces, their broad impact is often underestimated. This presentation provides a synthesis of the mandate and preliminary structure of the OMC group’s report, which is expected to be finalized in autumn 2025.

A key contribution of the report will be the first systematic overview of essential statistical data and indicators for public libraries at the European level.

el, addressing a significant gap in understanding their reach and impact. The report will explore nine major societal challenges that affect the operations and mission of libraries. In response to these challenges, the OMC group proposes an innovative framework that views libraries through four key metaphors: the Marketplace (a place for the exchange of ideas), the Laboratory (a space for skills development), the Sanctuary (a safe and inclusive environment), and the Hub (a flexible space responsive to community needs). As a practical tool, the report will also present a matrix for addressing these nine societal challenges, intended to support libraries as well as decision-makers at various levels in their strategic planning and policy-making.

The recommendations for strengthening the roles of libraries are based on five prerequisites: a robust legal framework, sustainable funding, data-informed decision-making, a skilled workforce, and sustainable infrastructure. The aim is to position libraries as indispensable partners in building a more skilled, fair, and resilient European society.

Keywords: public libraries, multiple roles, community development, policy recommendations, European Union

Mapiranje digitalne budućnosti: ključne sastavnice i novi trendovi u transformaciji nacionalnih knjižnica

Jana Kolar

Nacionalna i sveučilišna knjižnica Ljubljana

jana.kolar@nuk.uni-lj.si

Sažetak

Dok nacionalne knjižnice kroče kroz digitalno doba, strateška transformacija postaje ključna za očuvanje kulturne baštine, olakšavanje pristupa i poticanje inovacija. Ovo izlaganje, u ime Nacionalne i sveučilišne knjižnice Slovenije (Narodna in univerzitetna knjižnica, NUK), predstaviti će glavne dijelove i trendove digitalne transformacije nacionalnih knjižnica, s posebnim naglaskom na Strateškom planu NUK-a za razdoblje od 2025. do 2029. godine.

Ključne sastavnice uključuju primjenu naprednih digitalnih rješenja – poput uvođenja umjetne inteligencije u knjižnične usluge i upravljanje podacima, sveobuhvatnu digitalizaciju kulturne baštine (s naglaskom na zbirku „Sloveniku“) te razvoj nacionalnog digitalnog repozitorija kao ključne komponente podatkovnog prostora namijenjenog kulturnoj baštini, u skladu s međunarodnim standardima. Izlaganje će također obuhvatiti inicijative NUK-a u području kibernetičke sigurnosti, upravljanja digitalnim pravima za izvorno digitalne publikacije te razvoja korisničkih usluga.

Novi trendovi, poput personaliziranog pristupa digitalnim izvorima, digitalne infrastrukture namijenjene humanističkim znanostima i integracije s međunarodnim kulturnim mrežama (npr. Europeanom), pokazuju kako se nacionalne knjižnice razvijaju u otvorena, inovativna i održiva središta znanja. Posebna pozornost bit će posvećena ulozi NUK-a u podršci otvorenoj znanosti, digitalnim istraživanjima – osobito rudarenju podataka uz potporu alata umjetne inteligencije – komunikaciji i sudjelovanju građana, kao i suradnji akademskih i kulturnih institucija.

Isticanjem slovenskog pristupa ovo izlaganje želi doprinijeti široj raspravi o tome kako nacionalne knjižnice mogu odigrati vodeću ulogu u digitalnom kulturnom razvoju, istovremeno čuvajući svoje poslanje u 21. stoljeću.

Ključne riječi: digitalna transformacija, digitalizacija, umjetna inteligencija u knjižnicama, podatkovni prostor namijenjen kulturnoj baštini, otvorena znanost

Charting the Digital Future: Key Components and Emerging Trends in the Transformation of National Libraries

Jana Kolar

National and University Library Ljubljana
jana.kolar@nuk.uni-lj.si

Summary

As national libraries navigate the digital era, strategic transformation becomes essential for preserving cultural heritage, enhancing access, and fostering innovation. This presentation, delivered on behalf of the National and University Library of Slovenia (NUK), outlines the core components and trends shaping the digital transformation of national libraries, with a focus on NUK's Strategic Plan 2025–2029.

Key components include the implementation of advanced digital solutions – such as artificial intelligence in library services and data management, comprehensive digitization of cultural heritage (with an emphasis on Slovenika), and the development of a national digital repository, a core component of the cultural heritage dataspace, aligned with international standards. The presentation also explores NUK's initiatives in cybersecurity, digital rights management for born-digital publications, and user-centric service design.

Emerging trends such as personalized access to digital resources, digital humanities infrastructure, and integration with international cultural networks (e.g., Europeana) demonstrate how national libraries are evolving into open, innovative, and sustainable knowledge centers. Special attention is given to the role of NUK in supporting open science, digital research – particularly AI-supported data mining – communication and citizen involvement, and collaboration across academic and cultural institutions.

By highlighting Slovenia's approach, this talk aims to contribute to the wider discourse on how national libraries can lead digital cultural development while safeguarding their mission in the 21st century.

Keywords: digital transformation, digitization, artificial intelligence in libraries, cultural heritage dataspace, open science

Digitalna transformacija narodnih knjižnica: strateški okvir i smjer razvoja digitalizacije građe

Sofija Klarin Zadravec

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
sklarin@nsk.hr

Sažetak

Razvoj digitalnih knjižnica i digitalizacije knjižnične građe potaknuo je knjižničare na uvođenje novih tehnologija i upravljanje novim oblicima i vrstama građe, ali ih je i suočio s potrebom razumijevanja svih posljedica i učinaka koje početak digitalizacije donosi samoj knjižnici, njezinim korisnicima i društvu. Dragocjena iskustva hrvatskih knjižničara u tom području stečena su provedbom značajnog broja projekata digitalizacije kulturne baštine uz potporu Ministarstva kulture i medija – od Nacionalnog programa digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe u 2008. godini do projekta „e-Kultura“ iz 2019. godine te drugih izvora financiranja. U tom je razdoblju došlo i do normativnog uređenja područja digitalnih knjižnica usvajanjem izmjena Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, kao i relevantnih pravilnika, te izradom i usvajanjem Standarda za digitalne knjižnice (2021.) i Plana digitalizacije u javnim knjižnicama (2025.), koji se uvelike oslanja i na Plan digitalizacije kulturne baštine 2020. – 2025. Edukacija knjižničara za područje digitalizacije građe i izgradnje digitalnih zbirki provodila se u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara – NSK te u sklopu AKM seminara od 1997. godine i Festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata (D-fest) od 2011. godine. Narodne su se knjižnice u značajnom broju uključile u nove poslove upravljanja digitalnom građom, suočavajući se pritom sa stručnim, tehničkim i financijskim poteškoćama koje redovito prate uvođenje novih djelatnosti u poslovanje knjižnica. Digitalizacija u narodnim knjižnicama usmjerena je u najvećoj mjeri digitalizaciji zavičajne građe, a narodne su knjižnice provedenim projektima i uspostavljenim digitalnim zbirkama te integracijom sa sustavom e-Kultura pridonijele jačanju nacionalne infrastrukture za upravljanje i očuvanje digitalnih objekata te izgradnji Hrvatske digitalne knjižnice. U izlaganju će se prikazati okvir provedbe digitalizacije građe te dostupni statistički podaci o digitalizaciji građe i digitalnoj građi u narodnim knjižnicama. Ukazat će se i na različite modele izgradnje i uprav-

ljanja digitalnim zbirkama te značaj integracije podataka i trajne pohrane kao nužnog elementa u procesu digitalizacije u knjižnicama.

Ključne riječi: digitalizacija građe, digitalna knjižnica, trajna pohrana

Digital Transformation of Public Libraries: Strategic Framework and Directions of Collection Digitization

Sofija Klarin Zadravec

National and University Library in Zagreb

sklarin@nsk.hr

Summary

The development of digital libraries and the digitization of library collections have encouraged librarians to adopt new technologies and manage new forms and types of materials. At the same time, this process has confronted them with the need to understand the consequences and impacts that digitization brings to libraries, their users, and society. Valuable experience gained by Croatian librarians in this field has been acquired through a significant number of cultural heritage digitization projects supported by the Ministry of Culture and Media – from the National Program for the Digitization of Archival, Library and Museum Materials in 2008 to the “e-Culture” project in 2019, as well as through other sources of funding. During this period, the field of digital libraries was also normatively regulated through amendments to the Library Law, as well as by relevant by-laws, alongside the adoption of the Digital Libraries Standard (2021) and the Digitization plan for libraries (2025), which is strongly aligned with the Cultural Heritage Digitization Plan 2020–2025.

The education and training of librarians in the field of digitization and the development of digital collections has been carried out through the Centre for Continuing Professional Development of Librarians at the National and University Library in Zagreb, as well as through the AKM seminars since 1997 and the Croatian Festival of Digitization Projects (D-fest) since 2011. Public libraries have been significantly involved in new tasks related to the

management of digital materials, while also facing professional, technical, and financial challenges that typically accompany the introduction of new services within library operations.

Digitization efforts in public libraries have focused primarily on local collections. Through completed projects, the establishment of digital collections, and integration with the e-Culture system, public libraries have contributed to strengthening the national infrastructure for the management and preservation of digital objects, as well as to the development of the Croatian Digital Library. The presentation will outline the framework for the implementation of digitization, present available statistical data on digitization and digital collections in public libraries, and highlight different models of building and managing digital collections. Particular attention will also be given to the significance of data integration and long-term preservation as essential components of the digitization process in libraries.

Keywords: digitisation, digital library, long-term preservation

Digitalna transformacija knjižnica u kontekstu projekta „e-Sveučilišta“ i utjecaja na narodne knjižnice

Dijana Machala

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

dmachala@nsk.hr

Sažetak

Izlaganje ima za cilj predstaviti preliminarne rezultate projektnih aktivnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NSK) provedenih u okviru nacionalnoga reformskog projekta „e-Sveučilišta: Digitalna transformacija visokog obrazovanja (e-Sveučilišta)“ financiranog iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Cilj projekta „e-Sveučilišta“ digitalna je transformacija visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj poboljšanjem digitalne nastavne infrastrukture, uvođenjem digitalnih nastavnih alata te osnaživanjem digitalnih kompetencija nastavnika za poučavanje u digitalnom okruženju, a projektni su partneri CARNET kao glavni nositelj projekta „e-Sveučilišta“, Srce, Agencija za visoko obrazovanje i NSK. Projektne aktivnosti sva četiri projektna

partnera usmjerene su na provedbu reformskih aktivnosti koje trebaju osigurati provedbu digitalne transformacije u kontekstu izgradnje nacionalne digitalne infrastrukture, razvoja sastavnica digitalnog kompetencijskog okvira te osnaživanja kibernetičke sigurnosti kritične nacionalne infrastrukture. Projektne aktivnosti NSK u projektu „e-Sveučilišta“, premda su izvedbeno usmjerene na segment visokog obrazovanja i znanosti, svojim učincima utječu široko na cjelokupni okvir knjižnične djelatnosti s obzirom da redefiniraju topologiju nacionalnoga knjižničkog sustava te pridonose razvoju digitalno zrelih knjižnica. Izlaganje daje uvid u značajke suvremenih knjižničnih platformi i pruža pregled razvoja suradničkih knjižničnih mreža u oblaku, podržanih primjenom generativne umjetne inteligencije te uvođenja koncepta knjižničkog prostora kao usluge po modelu digitalno kao zadano.

Ključne riječi: digitalna transformacija knjižnica, projekt „e-Sveučilišta“, digitalna zrelost knjižnica, prostor kao usluga

Digital Transformation of Libraries in the Context of the “e-University” Project and its Impact on Public Libraries

Dijana Machala

National and University Library in Zagreb

dmachala@nsk.hr

Summary

The aim is to present the preliminary results of the project activities of the National and University Library (NSK), implemented within the framework of the national reform project “e-Universities: Digital Transformation of Higher Education (e-Universities)”, financed through the National Recovery and Resilience Plan. The goal of the “e-Universities” project is the digital transformation of higher education in the Republic of Croatia by improving digital teaching infrastructure, introducing digital teaching tools, and strengthening the digital competences of teachers for teaching in a digital environment. The project partners are CARNET, as the main coordinator of the “e-Universities” project, Srce, the Agency for Science and Higher Education, and NSK. The project activities of all four project partners are focused

on the implementation of reform initiatives that aim to enable digital transformation in the context of building national digital infrastructure, developing components of the digital competence framework, and strengthening the cybersecurity of critical national infrastructure. NSK’s project activities within the “e-Universities” project, although focused on the higher education and science segment, have a broad impact on the overall framework of library activities, as they redefine the topology of the national library system and contribute to the development of digitally mature libraries.

The presentation provides insight into the features of modern library platforms, offers an overview of the development of collaborative library networks in the cloud supported by the application of generative artificial intelligence, and the introduction of the concept of library space as a service according to the digital-by-default model.

Keywords: digital transformation of libraries, project “e-Universities”, digital maturity of libraries, space as a service

Pozvano izlaganje

Od prvog do petnaestog Savjetovanja za narodne knjižnice

Dunja Marija Gabriel, Kristina Romić, Marlena Vičević

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

dgabriel@nsk.hr, kromic@nsk.hr, mvicevic@nsk.hr

Sažetak

Petnaesto, jubilarno Savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj s međunarodnim sudjelovanjem okuplja knjižničare iz cijele zemlje kako bi zajedno promišljali o sadašnjosti i budućnosti svoje profesije. Od prvog susreta u Splitu 2003., preko Osijeka, Topuskog, Plitvica, Lovrana, Pule, Šibenika, Svetog Martina na Muri, Zadra, Tuhelja, Crikvenice, Umaga i Dubrovnika, do Vinkovaca 2025. ovaj stručni skup postao je središnje mjesto razmjene znanja, iskustava i ideja. Svaka je godina donijela novu aktualnu temu, a ovogodišnje izdanje u Vinkovcima, posvećeno narodnim knjižnica-

ma u digitalnom svijetu, naglašava važnost inovacija, povezivanja i prilagodbe potrebama suvremenih korisnika. Prezentacija donosi pregled rasta i razvoja petnaest izdanja nacionalne konferencije koja više od dva desetljeća snažno oblikuje hrvatsko narodno knjižničarstvo.

Ključne riječi: aktualne teme, inovacije, narodno knjižničarstvo, razmjena znanja, Savjetovanje za narodne knjižnice

From the 1st to the 15th Conference for Public Libraries

Dunja Marija Gabriel, Kristina Romić, Marlena Vičević

National and University Library in Zagreb

dgabriel@nsk.hr, kromic@nsk.hr, mvicevic@nsk.hr

Summary

The 15th jubilee Conference for Public Libraries in the Republic of Croatia brings together librarians from across the country to reflect on the present and future of their profession. Since the first gathering in Split in 2003, followed by Osijek, Topusko, Plitvice, Lovran, Pula, Šibenik, Sveti Martin na Muri, Zadar, Tuhelj, Crikvenica, Umag, Dubrovnik, and finally Vinkovci in 2025, this professional event has become a central place for sharing knowledge, experiences, and ideas. Each year introduced a new current topic, and this year's edition in Vinkovci, dedicated to public libraries in the digital world, highlights the importance of innovation, collaboration, and adapting to the needs of modern users. The presentation gives a journey through 15 editions of the national Conference, celebrating its progress, growth and lasting impact on Croatian public librarianship over more than two decades.

Keywords: current topics, innovations, public librarianship, knowledge exchange, Conference for public libraries

I.B. DIGITALNA TRANSFORMACIJA NARODNIH KNJIŽNICA (KNJIŽNICE I UMJETNA INTELIGENCIJA: MOGUĆNOSTI, IZAZOVI I ETIČKE DILEME)

Prijavljena izlaganja

UI, autorsko pravo, GDPR i etika: izazovi i perspektive

Annemari Štimac, Tito Kliska, Nika Matković Mikulčić

Knjižnice grada Zagreba

annemari.stimac@kgz.hr, tito.kliska@kgz.hr, nika.matkovic.mikulcic@kgz.hr

Sažetak

Umjetna inteligencija neizbježno će dovesti do promjena u pružanju knjižničnih usluga i načina na koji knjižnice prikupljaju, obrađuju i dijele informacije. Iako ove tehnologije nude velike mogućnosti, istovremeno otvaraju važna pitanja vezana uz autorsko pravo, zaštitu osobnih podataka (GDPR) i etička načela te zahtijevaju kontinuirano prilagođavanje zakonodavstva kako bi se omogućio nesmetan napredak u znanosti i istraživanju. Sustavi umjetne inteligencije (UI) mogu generirati, pretraživati i analizirati goleme količine sadržaja, uključujući i zaštićena autorska djela. Također, UI može obrađivati osobne podatke korisnika knjižnica. Ovo izlaganje istražuje dodirne točke umjetne inteligencije s autorskim pravom, Općom uredbom o zaštiti podataka i temeljnim etičkim načelima. Cilj je izlaganja potaknuti promišljanje, dijalog i širu raspravu o pravnom okviru i etičkoj primjeni umjetne inteligencije u knjižnicama.

Ključne riječi: narodna knjižnica, umjetna inteligencija, autorsko pravo, GDPR, etički aspekti

AI, Copyright, GDPR and Ethics: Challenges and Perspectives

Annemari Štimac, Tito Kliska, Nika Matković Mikulčić

Zagreb City Libraries

annemari.stimac@kgz.hr, tito.kliska@kgz.hr, nika.matkovic.mikulcic@kgz.hr

Summary

Artificial intelligence will inevitably bring changes to the provision of library services and the ways in which libraries collect, process and share information. While these technologies offer great opportunities, they also raise important questions related to copyright, personal data protection (GDPR) and ethical principles. Furthermore, they require continuous adaptation of legislation to enable unimpeded scientific and research progress. AI systems can generate, search and analyze vast amounts of content, including copyrighted material. Additionally, AI can process personal data of library users. This presentation explores the intersections of artificial intelligence with copyright, the General Data Protection Regulation and fundamental ethical principles. The aim of the presentation is to encourage reflection, dialogue and broader discussion on the legal framework and ethical use of artificial intelligence in libraries.

Keywords: public library, artificial intelligence, copyright, GDPR, ethical aspects

Etički izazovi primjene umjetne inteligencije: iskustva iz Gradske knjižnice Požega

Ivana Redkin

Gradska knjižnica Požega

ivana.maricevic@gkpz.hr

Sažetak

S ubrzanim razvojem umjetne inteligencije, knjižnice se sve češće suočavaju s novim etičkim i profesionalnim izazovima, kako u vlastitom radu, tako i u odnosu prema korisnicima. Gradska knjižnica Požega već je neko vrijeme aktivno uključena u promišljanje i testiranje primjene tih tehnologija, a ovo izlaganje obuhvaća konkretna iskustva djelatnica Gradske knjižnice Požega u susretu s alatima umjetne inteligencije, posebno s alatom ChatGPT, te pitanja i promišljanja koja se u tom kontekstu otvaraju, vezana uz mogućnosti i izazove u svakodnevnoj praksi, pitanja autorskih prava i vjerodostojnosti

izvora kao i potrebu još snažnijeg informacijskog opismenjavanja te promicanja UI pismenosti.

Prvi susreti s konceptom umjetne inteligencije na razini Gradske knjižnice Požega ostvareni su tijekom internih edukacija, odnosno sudjelovanja svih djelatnika na *online* predavanjima, kao i internom stručnom skupu tijekom kojeg su djelatnici stjecali osnovna znanja o mogućnostima i ograničenjima umjetne inteligencije, zatim testiranja alata ChatGPT u profesionalnom i osobnom kontekstu te organizacije javnih aktivnosti za korisnike, poput programa održanog u Noći knjige 2023. „Umjetna inteligencija: Informiranje o mogućnostima *chat*-komunikacije s umjetnom inteligencijom“ u kojem su korisnici imali priliku izravno isprobati alate poput ChatGPT-ja i razgovarati o njihovoj upotrebi.

Tijekom dosadašnjeg rada u Gradskoj knjižnici Požega zabilježeno je nekoliko situacija koje otvaraju etičke dileme, kao što je to slučaj u kojem je student, koristeći umjetnu inteligenciju, u radu naveo nepostojeću literaturu. Knjižnica je tada poslužila kao provjera i korektiv, ali i podsjetnik na važnost informacijskog opismenjavanja. Slično se pitanje djelatnicama nametnulo i u kontekstu knjižničnih natječaja poput „Jednominutne priče“ ili fotografskog natječaja „Camera Aurea“, s obzirom na sve veću primjenu alata umjetne inteligencije u kreiranju kreativnog sadržaja i pojavu radova koji su djelomično ili u potpunosti generirani pomoću takvih alata te pitanje autorstva i posebnog označivanja takvih radova. S druge strane, isto se pitanje može postaviti i pri korištenju takvih alata u radu samih knjižničara: kako se odgovorno i transparentno koristiti alatima umjetne inteligencije?

Analizom iskustava Gradske knjižnice Požega izlaganje ima za cilj poticanje promišljanja o odgovornoj primjeni umjetne inteligencije u radu narodnih knjižnica kao i ukazivanje na potrebu razvoja etičkih smjernica na razini struke koje će pomoći narodnim knjižnicama da odgovore na sve prisutniji izazov – suživot s umjetnom inteligencijom.

Ključne riječi: umjetna inteligencija, etika, knjižnice, Gradska knjižnica Požega, autorska prava

Ethical Challenges in Implementing Artificial Intelligence: Experiences from the Požega City Library

Ivana Redkin

Požega City Library

ivana.maricevic@gkpz.hr

Summary

With the rapid development of artificial intelligence, libraries are increasingly facing new ethical and professional challenges, both in their internal operations and in their relationship with users. The Požega City Library has for some time been actively engaged in reflecting on and testing the application of these technologies. This presentation outlines the concrete experiences of the library's staff in working with artificial intelligence tools, particularly ChatGPT, as well as the questions and considerations that arise in this context. These include the opportunities and challenges in everyday practice, issues of copyright and source credibility, and the growing need for enhanced information literacy and the promotion of AI literacy.

Initial encounters with AI at the Požega City Library began with internal training sessions, including online lectures attended by all employees and an internal professional meeting where staff gained basic knowledge about the capabilities and limitations of AI. This was followed by testing the ChatGPT tool in both professional and personal contexts, and by organizing public activities for users, such as the 2023 Night of the Book program "Artificial Intelligence: Exploring Chat-Based Communication with AI", where users had the opportunity to try tools like ChatGPT and discuss their potential uses.

Several real-life situations encountered in the library have raised ethical dilemmas. One such case involved a student who cited non-existent literature generated by an AI tool. The library acted as a checkpoint and a corrective mechanism while also highlighting the importance of information literacy. Similar issues emerged during library competitions such as "One-Minute Story" and the photography contest "Camera Aurea," due to the increasing use of AI tools in the creation of creative content. This brought up questions regarding authorship and whether such works, partially or entirely generated by AI, should be specially labeled. On the other hand, similar concerns

arise regarding librarians' own use of such tools –raising the issue of how libraries can use AI tools responsibly and transparently.

By analyzing the experiences of the Požega City Library, this presentation aims to encourage reflection on the responsible use of artificial intelligence in public library settings and to emphasize the need for ethical guidelines that will help public libraries respond to the increasingly relevant challenge of coexisting with AI.

Keywords: artificial intelligence, ethics, libraries, Požega City Library, copyright

II. DIGITALNA INFRASTRUKTURA: INOVACIJE ZA KNJIŽNICE BUDUĆNOSTI

Prijavljena izlaganja

Ključne komponente digitalne transformacije narodnih knjižnica

Kristijan Crnković

ArhivPRO d.o.o.

kristijan.crnkovic@arhivpro.hr

Sažetak

Digitalna transformacija narodnih knjižnica obuhvaća širok spektar tehnoloških, organizacijskih i strateških promjena kojima je cilj unaprijediti dostupnost, očuvanje i upotrebljivost knjižnične građe u digitalnom obliku.

U nastavku su navedene ključne komponente ove transformacije s posebnim naglaskom na digitalizaciju i povezane procese.

1. Povezivanje knjižničnog kataloga s repozitorijem

Ova komponenta omogućuje korisnicima pristup digitaliziranoj građi izravno iz knjižničnog kataloga putem poveznica na objekte u digitalnom repozitoriju.

2. Upotreba sustava za upravljanje digitalizacijom

Ovaj sustav omogućuje planiranje i upravljanje procesima digitalizacije te evidentiranje svih faza rada od skeniranja do objave.

3. Praćenje poslovnog procesa digitalizacije građe

Digitalizacija je kompleksan proces koji zahtijeva praćenje tijeka pojedinačnih projekata i zadataka, praćenje statusa pojedine građe i usklađivanja vremenskih okvira u kojima će pojedina građa biti objavljena za korisnike.

4. Praćenje procesa obrade (OCR, korekcija, derivati)

Obrada digitalne građe obuhvaća više faza:

- OCR (optičko prepoznavanje teksta)
- korekciju grešaka
- izradu derivata.

Učinkovit nadzor omogućava bolju kontrolu kvalitete, revizijski trag za kasniju analizu ili korekciju procesa.

5. Upravljanje korisničkim pravima i pravima pristupa

Digitalna građa često podliježe različitim pravnim režimima (autorsko pravo, zaštita osobnih podataka). Ključno je implementirati autentifikaciju i autorizaciju te definirati različite razine pristupa.

6. Osiguravanje sigurne i dugoročne pohrane

Održiva digitalna pohrana temelj je očuvanja kulturne baštine te uključuje:

- višestruke kopije (lokalne i udaljene)
- formatnu i medijsku migraciju
- provjeru integriteta datoteka
- uporabu standardiziranih formata
- pohranu u sustavima koji podržavaju dugoročno arhiviranje
- definiranje politika pohrane i pristupa te usklađenost s nacionalnim i međunarodnim normama.

Ključne riječi: digitalizacija, knjižnični repozitorij, upravljanje digitalnim sadržajem, dugoročna pohrana

Key Components of the Digital Transformation of Public Libraries

Kristijan Crnković

ArhivPRO d.o.o.

kristijan.crnkovic@arhivpro.hr

Summary

Digital transformation of public libraries encompasses a wide range of technological, organizational, and strategic changes aimed at improving the ac-

cessibility, preservation, and usability of library materials in digital form.

Below are the key components of this transformation, with a particular focus on digitization and related processes:

1. Connecting the library catalog with the repository

This component allows users to access digitized materials directly from the library catalog through links to objects stored in the digital repository.

2. Use of a digitization management system

This system enables the planning and management of digitization processes, recording all stages of work – from scanning to publication.

3. Monitoring the digitization workflow

Digitization is a complex process that requires tracking the progress of individual projects and tasks, monitoring the status of each item, and aligning timelines for when materials will be made available to users.

4. Monitoring processing stages (OCR, correction, derivatives)

The processing of digital materials includes several phases:

- OCR (optical character recognition),
- error correction,
- creation of derivatives.

Effective monitoring ensures better quality control and provides an audit trail for future analysis or corrections.

5. Managing user rights and access permissions

Digital content is often subject to various legal regimes (e.g., copyright, data protection). It is essential to implement authentication and authorization mechanisms and to define different levels of access accordingly.

6. Ensuring secure and long-term storage

Sustainable digital storage is key to preserving cultural heritage and includes:

- multiple copies (local and remote),
- format and media migration,
- file integrity checks,
- use of standardized formats,

- storage in systems that support long-term archiving,
- defining storage and access policies in line with national and international standards.

Keywords: digitization, library repository, digital asset management, long-term preservation

Projekt „Knjižnice koje uče” (TELL): digitalna transformacija i promicanje održivog, pouzdanog i inkluzivnog knjižničkog sustava

Dunja Marija Gabriel

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

dgabriel@nsk.hr

Jasenska Pleško

Knjižnice grada Zagreba

jasenska.plesko@kgz.hr

Sažetak

Projekt „Europske knjižnice koje uče” (TELL, Trans-European Learning Libraries) provodi se u Hrvatskoj od 1. studenoga 2024. godine do 31. listopada 2026. godine, a financira se u okviru Erasmus+ programa, Partnerstva za suradnju u obrazovanju odraslih (KA220-ADU). U Projekt su uključeni partneri iz Rumunjske (nositelj projekta), Italije, Grčke, Bugarske, Francuske, Portugala te dva partnera iz Hrvatske (Hrvatsko knjižničarsko društvo i Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku).

Projekt TELL temelji se na potrebi primjene „Preporuke CM/REC(2023)3 Odbora ministara državama članicama za knjižnično zakonodavstvo i politiku u Europi” u knjižnicama. Preporuku je Vijeće Europe odobrilo 2023. godine. Preporuka Vijeća Europe naglašava nove uloge knjižnica u promicanju slobode izražavanja i demokratskog sudjelovanja te UN Agende 2030 za održivi razvoj, u pružanju podrške zajednici u situacijama globalnih i lokalnih prijetnji te u digitalnoj transformaciji i razvoju pismenosti u području umjetne inteligencije. Cilj je projekta TELL doprijeti do što većeg broja knjižničara i

osposobiti ih za provedbu Preporuke Vijeća Europe, podići svijest kod donositelja odluka i javnosti o novim knjižničarskim vještinama definiranim u Preporuci, promicati znanje o pristupu europskim strukturnim i investicijskim fondovima za provođenje aktivnosti knjižnica te zagovarati prepoznatljivost knjižnica i njihova djelovanja unutar ESIF-a 2028. – 2035.

Za potrebe Projekta TELL partneri na projektu tijekom svibnja 2025. proveli su svaki u svojoj zemlji istovjetno online anketno istraživanje među knjižničarima različitih vrsta knjižnica, a zatim i analizu rezultata istraživanja. Cilj analize bio je pružiti dubinski uvid u percepcije i prakse knjižničnih stručnjaka u zemljama partnerima na Projektu, s posebnim naglaskom na njihovu ulogu u promicanju slobode izražavanja, održivog razvoja, digitalne transformacije i otpornosti knjižnica u kriznim situacijama. Analiza rezultata istraživanja provedenog u hrvatskim knjižnicama u dijelu koji se odnosi na digitalnu transformaciju i promicanje održivog, pouzdanog i uključivog knjižničkog sustava pokazala je značajnu razliku između poznavanja digitalnih tehnologija i umjetne inteligencije te njihove stvarne implementacije u knjižnicama kao i potrebu razvoja sveobuhvatne strategije i programa obuke kako bi se knjižnično osoblje osposobilo za rad s novim tehnologijama.

Ključne riječi: anketno istraživanje, digitalna pismenost, digitalna transformacija, Preporuka Vijeća Europe za knjižnično zakonodavstvo i politiku, Projekt „Knjižnice koje uče”

Project “Trans-European Learning Libraries” (TELL) : Digital Transformation and the Promotion of a Sustainable, Reliable and Inclusive Library System

Dunja Marija Gabriel

National and University Library in Zagreb

dgabriel@nsk.hr

Jasenska Pleško

Zagreb City Libraries

jasenska.plesko@kgz.hr

Summary

The Trans-European Learning Libraries (TELL) project is being implemented in Croatia from November 1, 2024 to October 31, 2026, and is funded under the Erasmus+ program, Partnership for Cooperation in Adult Education (KA220-ADU). The Project includes partners from Romania (the project leader), Italy, Greece, Bulgaria, France, Portugal, and two partners from Croatia (the Croatian Library Association and the Department of Information Sciences of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek).

The TELL project is based on the need for implementation in libraries Recommendation CM/REC(2023)3 of the Committee of Ministers to member states on library legislation and policy in Europe, which was approved by the Council of Europe in 2023. The Council of Europe Recommendation highlights the new roles of libraries in promoting freedom of expression and democratic participation and the UN 2030 Agenda for Sustainable Development, providing community support in situations of global and local threats, and digital transformation and developing literacy in the field of artificial intelligence. The aim of the TELL project is to reach as many librarians as possible and train them to implement the Council of Europe Recommendation, raise awareness among decision-makers and the public about the new library skills defined in the Recommendation, promote knowledge about access to European Structural and Investment Funds for the implementation of library activities, and advocate for the recognition of libraries and their activities within the ESIF 2028-2035.

For the purposes of the TELL Project, the project partners conducted an identical online survey among librarians of different types of libraries in their respective countries in May 2025 and analyzed the results. The aim of the analysis was to provide in-depth insight into the perceptions and practices of library professionals in the project partner countries, with a particular emphasis on their role in promoting freedom of expression, sustainable development, digital transformation and the resilience of libraries in times of crisis. The analysis of the results from research conducted in Croatian libraries – particularly in the area of digital transformation and the promotion of a sustainable, reliable and inclusive library system – revealed a significant gap between knowledge of digital technologies and artificial intelligence and their actual application in libraries, as well as the need to develop a com-

prehensive strategy and training program for library staff to work with new technologies.

Keywords: survey research, digital literacy, digital transformation, Recommendation of the Council of Europe on library legislation and policy, Project “Trans-European Learning Libraries”

Nova zgrada, nova knjižnica : ispitivanje zadovoljstva korisnika novim načinom rada Središnje knjižnice Gradske knjižnice Rijeka

Dijana Mihelčić Živanović, Jelena Stipetić Šušak
Gradska knjižnica Rijeka

dijana.mihelcic-zivanovic@gkri.hr, jelena.stipetic-susak@gkri.hr

Sažetak

Razvoj informacijskih tehnologija promijenio je koncept narodnih knjižnica. Promijenjen je način rada s korisnicima u korisničkim odjelima, ali i način rada s određenim skupinama korisnika, organizacija programskih aktivnosti knjižnice te rad s fondom, od nabave, obrade i pohrane do otpisa i očuvanja fonda. Ovo izlaganje fokusirano je na promjene u radu korisničkih odjela.

S obzirom na to da narodne knjižnice prate potrebe svoje lokalne zajednice, nove moderne samoposlužne knjižnice idu ususret novim generacijama korisnika. U Središnjoj knjižnici Gradske knjižnice Rijeka potpuno je automatiziran proces posudbe i vraćanja knjiga: korisnici sami vraćaju knjige u knjigomate i sami zadužuju knjige na samozaduživačima. Uz to samostalno koriste i ostale funkcionalnosti navedenih uređaja. Da bi se omogućio ovakav način funkcioniranja Središnje knjižnice, bilo je potrebno ispuniti nekoliko uvjeta. Informacijska tehnologija i dobra informatička podrška osnovni su preduvjeti razvoja samoposlužne knjižnice. Potrebna je dobra signalizacija prostora i širenje kompetencijskih razina knjižničara, kako u stručnim, digitalnim i tehnološkim tako i u generičkim kompetencijama.

Budući da je nova Središnja knjižnica otvorena 21. prosinca 2023. godine i već se više od godinu dana korisnici sami služe fondom, vraćaju i razdužuju

knjige te samostalno koriste prostor knjižnice, prošlo je dovoljno vremena da se napravi istraživanje zadovoljstva korisnika novim načinom rada.

Cilj istraživanja bio je procijeniti stupanj zadovoljstva korisnika novim konceptom rada Središnje knjižnice Gradske knjižnice Rijeka.

Ispitano je korisničko zadovoljstvo funkcioniranjem procesa samorazduživanja i samozaduživanja knjiga, samostalnim snalaženjem u prostoru te korisničko zadovoljstvo komunikacijom s knjižničarima. Korisnici su zamo-
ljeni da ocjene stupanj složenosti samostalnog korištenja tehnologije u svim njezinim funkcionalnostima, da procjene koliko je izazovno samostalno snalaženje u prostoru te da procjene kvalitetu komunikacije s knjižničarima i kvalitetu knjižničnih usluga u korisničkim odjelima.

Istraživanje je provedeno putem online anketnog upitnika i putem intervjua na temelju upitnika u prostoru Knjižnice.

Rezultati koje ćemo predstaviti moći će služiti kao smjernica svim narodnim knjižnicama koje planiraju uvođenje novoga koncepta rada, ali i korektiv Gradskoj knjižnici Rijeka u onim segmentima u kojima korisnici pokazuju mali ili nikakav stupanj zadovoljstva.

Ključne riječi: automatizacija poslovanja, digitalna transformacija, Gradska knjižnica Rijeka, iskustvo korisnika, narodne knjižnice

New Building, New Library: Assessing User Satisfaction with the New Working Processes at the Central Library of the Rijeka City Library

Dijana Mihelčić Živanović, Jelena Stipetić Šušak
Rijeka City Library

dijana.mihelcic-zivanovic@gkri.hr, jelena.stipetic-susak@gkri.hr

Summary

The development of information technologies has transformed the concept of public libraries. It has changed the working processes in user departments, the approach to working with specific user groups, the organization of library program activities, as well as the management of collections – from

acquisition, cataloging, storage, weeding, to preservation. This presentation focuses on the changes in the working processes in user departments.

As public libraries continuously follow the needs of their local communities, modern self-service libraries are adapting to meet the expectations of new generations of users. In the Central Library of the Rijeka City Library, the process of borrowing and returning books has been fully automated: users return books into the self-return device and lend books on self-borrowing devices (self-checks). In addition, users can independently access other functionalities provided by these devices.

Several conditions had to be met to enable this mode of operation in the Central Library. Information technology and solid IT support are essential prerequisites for the development of a self-service library. Clear signage of the space and the expansion of librarians' competencies – professional, digital, technological, as well as generic skills – are also necessary.

Since the new Central Library was opened on December 21, 2023, and users have been independently handling the collection, returning and borrowing books, and using the library space on their own for more than a year, enough time has passed to conduct a user satisfaction survey regarding this new way of operating.

The aim of the research was to assess the level of user satisfaction with the new user service concept of the Central Library of the Rijeka City Library. The survey explored user satisfaction with the self-service borrowing and returning processes, independent navigation through the library space, as well as communication with librarians and the quality of services in user departments.

Users were asked to rate the complexity of using the available technology in all its functionalities, to assess how challenging it is to navigate the space on their own, and to evaluate the quality of communication with librarians and the quality of library services in the user departments.

The research was conducted through an online questionnaire and interviews based on the same questionnaire, carried out at the library.

The results we will present can serve as guidelines for all public libraries planning to implement a new service model, and as constructive feedback for the Rijeka City Library in areas where users express low or no satisfaction.

Keywords: automation of working processes, digital transformation, public libraries, Rijeka City Library, user experience

Nove mogućnosti i oblici pristupa zavičajnoj građi narodnih knjižnica u mrežnom okruženju

Monika Batur, Ana Barbarić

Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

mobatur@ffzg.unizg.hr, abarbaric@ffzg.unizg.hr

Sažetak

Istraživanje o teorijskim načelima organizacije zavičajne građe u mrežnom okruženju generiralo je složen teorijski model koji čini sustav međusobno povezanih teorijskih koncepata i načela. Ovaj rad predstavlja analitičku tipologiju digitalne zavičajne građe u mrežnom okruženju, razvijenu unutar teorijski bogatog i zasićenog koncepta Vrste i žanrovi građe. Ključni kriterij tipologizacije čini udaljenost sadržaja od izvora, pri čemu se digitalni sadržaj promatra u odnosu na izvornu građu. Na temelju induktivne analize različitih oblika digitalne i digitalizirane zavičajne građe izvedena je i predložena trodijelna podjela: (1) Primarna građa – odnosi se na izvornu jedinicu građe, bilo digitalnu ili digitaliziranu, koja se izravno pojavljuje u mrežnom okruženju i najbliža je analognom izvorniku; (2) Sekundarna građa – uključuje nove mrežne sadržaje u kojima se izvornik građe putem primarne građe reinterpreterira i upotrebljava u novom kontekstu; (3) Tercijarna građa – predstavlja sadržaje koji tematiziraju zavičajne fenomene, ali izravno ne uključuju ni izvornik, ni primarnu građu. Novonastali oblici građe (koji se ostvaruju u sekundarnim i tercijarnim vrstama građe) rezultat su aktivnosti koje se organiziraju i provode u okviru rada zavičajne zbirke. Takvi oblici građe pridonose obogaćivanju fonda i stvaranju raznolike suvremene i moderne zbirke zavičajne građe, ali ujedno i predstavljaju izazove u odnosu na njezinu organizaciju i pozicioniranje. Ova tipologija doprinosi preciznijem razumijevanju raznolikosti zavičajne građe u digitalnome prostoru, odnosno mrežnome okruženju, s naglaskom na mogućnosti pristupačnosti, organizacije i interpretacije sadržaja u skladu s njegovom pozicijom u odnosu na

izvornik. Analizom primjera zavičajne građe narodnih knjižnica istaknut će se uloga narodnih knjižnica kao ključnih ustanova u stvaranju, organizaciji i omogućavanju pristupa zavičajnoj građi u mrežnom okruženju.

Ključne riječi: zavičajna građa, zavičajni studiji, tipologija digitalne građe, narodne knjižnice

New Possibilities and Forms of Access to Local Heritage Materials of Public Libraries in the Online Environment

Monika Batur, Ana Barbarić

Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb
mobatur@ffzg.unizg.hr, abarbaric@ffzg.unizg.hr

Summary

Research into the theoretical principles of organizing local heritage collections in the online environment has generated a complex theoretical model comprising a system of interconnected theoretical concepts and principles. This paper presents an analytical typology of digital local heritage materials in the online environment, developed within a theoretically rich and saturated concept of Types and Genres of Materials. The key criterion for typologization is the distance of the content from the original source, whereby digital content is viewed in relation to the original material. Based on an inductive analysis of various forms of digital and digitized local heritage materials, a three-part classification is proposed: (1) Primary material – refers to the original unit of material, either born-digital or digitized, which appears directly in the online environment and is closest to the analog original; (2) Secondary material – includes newly created online content in which the original material is reinterpreted and used in a new context through the primary material; (3) Tertiary material – represents content that thematizes local heritage phenomena but does not directly include either the original or primary material. The newly emerged forms of materials (found in the secondary and tertiary categories) are the result of activities organized and conducted within the scope of work of local heritage collections. These forms of materials

contribute to enriching the collection and creating a diverse, contemporary, and modern local heritage collection, while also posing challenges in terms of organization and positioning. This typology contributes to a more precise understanding of the diversity of local heritage materials in the digital or online space, with an emphasis on the possibilities of accessibility, organization, and interpretation of content in accordance with its relationship to the original source. Through the analysis of examples from public libraries, the paper highlights the role of public libraries as key institutions in the creation, organization, and provision of access to local heritage materials in the online environment.

Keywords: local heritage materials, local studies, digital material typology, public libraries

Film

Nove tehnologije, usluge i korisnici

Vedrana Lugić, Tihomir Marojević, Vladimir Vranješević

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci
knjiznica@gkvk.hr

Sažetak

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci već tri desetljeća sustavno razvija digitalne usluge. Početci digitalizacije datiraju iz 1995. godine, kada je u knjižnici otvorena prva posudionica CD-ROM-ova u Hrvatskoj. *Online* usluge počele su se razvijati s pojavom internetskih kataloga i mrežnih stranica. Korištenje digitalnih i *online* alata nezaustavljivo napreduje.

Film će pružiti pregled razvoja digitalnih i *online* usluga koje knjižnica trenutno nudi. Bit će predstavljeni projekti poput virtualne stvarnosti, proširene stvarnosti, RFID sustava, mobilnih aplikacija, elektroničkih knjiga i digitalne zbirke. Na inovativan i zanimljiv način bit će prikazano kako su nove tehnologije omogućile razvoj novih usluga te njihov utjecaj na ponašanje korisnika i rad knjižnice.

New Technologies, Services, and Users

Vedrana Lugić, Tihomir Marojević, Vladimir Vranješević
Vinkovci Public Library
knjiznica@gkvk.hr

Summary

The Vinkovci Public Library has been systematically developing digital services for three decades. The beginnings of digitization date back to 1995, when the first CD-ROM lending service in Croatia was opened at the library. Online services began to develop with the advent of internet catalogs and websites. The use of digital and online tools is advancing relentlessly.

The film will provide an overview of the development of digital and online services currently offered by the library. Projects such as virtual reality, augmented reality, RFID systems, mobile applications, e-books, and the digital collection will be presented. In an innovative and engaging way, it will demonstrate how new technologies have enabled the development of new services and their impact on user behavior and the library's operations.

Radionica

Višestruke uloge, jedna misija: knjižnice za budućnost

Ivona Despot
Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske
ivona.despot@min-kulture.hr

Dorja Mučnjak
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
dmucnjak@nsk.hr

Aleš Klemen
Gradska knjižnica Ljubljana
ales.klemen@mklj.si

Sažetak radionice

Narodne knjižnice sve se češće prepoznaju kao ključni partneri u različitim područjima društvenog djelovanja – od obrazovanja i digitalne uključenosti do kulturnog stvaralaštva, održivog razvoja i osnaživanja zajednice. Ove nove ili proširene uloge zahtijevaju sustavno promišljanje o tome što je knjižnica – ma potrebno kako bi doista mogle ostvarivati višestruke društvene uloge.

Radionica se temelji na radu skupine „Otvorena metoda koordinacije (OMK): Izgradnja mostova: jačanje višestrukih uloga knjižnica kao pristupnih točaka i prijenosnika kulturnih djela, vještina i europskih vrijednosti“, koja je dobila mandat od Europske komisije za izradu dokumenta o važnosti i doprinosu knjižnica u suvremenom europskom društvu. Metoda je koncipirana na okupljanju predstavnika zemalja EU-a radi poticanja razmjene dobrih praksi u vezi s osmišljavanjem politika i programa financiranja.

Skupina OMK identificirala je devet društvenih izazova na koje narodne knjižnice trebaju naći prikladan odgovor. To su: čitanje i pismenost, kultura i baština, socijalna kohezija, digitalna tranzicija, pristup informacijama i demokracija, ekonomija, ekologija, zdravlje, ruralni i urbani razvoj.

Cilj je ove radionice istražiti postojeće resurse te opisati konkretne potrebe i uvjete koje narodne knjižnice moraju zadovoljiti kako bi mogle odgovoriti na očekivanja koja iz tih uloga proizlaze.

Sudionici će raditi u devet paralelnih skupina, pri čemu se svaka skupina bavi jednom od uloga. Vodeći se unaprijed pripremljenim pitanjima, grupe će identificirati:

- značenje odabrane uloge za knjižnicu
- određivanje ključnih preduvjeta za njezino ostvarenje (resursi, kompetencije, partnerstva, zakonodavni okvir)
- definiranje prepreka koje trenutno postoje
- predlaganje aktivnosti koje jačaju odabranu ulogu.

Radionica završava kratkim predstavljanjem zaključaka svake skupine i zajedničkom refleksijom. Rezultati radionice mogu poslužiti kao podloga za daljnje stručno promišljanje, planiranje edukacija, izradu smjernica ili razvoj javnih politika koje će osnažiti narodne knjižnice u njihovim transformacijskim ulogama

Ključne riječi: narodne knjižnice, višestruke uloge, potrebe knjižnica, političke preporuke, Europska unija

Multiple Roles, One Mission: Libraries for the Future

Ivona Despot

Ministry of Culture and Media, Republic of Croatia
ivona.despot@min-kulture.hr

Dorja Mučnjak

National and University Library in Zagreb
dmucnjak@nsk.hr

Aleš Klemen

City Library Ljubljana
ales.klemen@mklj.si

Workshop Summary

Public libraries are increasingly recognized as key partners across various areas of social engagement – from education and digital inclusion to cultural creativity, sustainable development, and community empowerment. These new or expanded roles require a systematic reflection on what libraries need in order to fully fulfill their multiple social functions.

This workshop is based on the work of the “Open Method of Coordination (OMC) group Building Bridges: Strengthening the Multiple Roles of Libraries as Access Points and Transmitters of Cultural Works, Skills, and European Values”, which was mandated by the European Commission to develop a document on the importance and contribution of libraries in contemporary European society. The method is designed to bring together representatives from EU Member States to facilitate the exchange of good practices related to policy design and funding programs.

The OMC group identified nine key societal challenges to which public libraries are expected to respond: reading and literacy, culture and heritage, social cohesion, digital development, information and democracy, economy/employment, climate, health, and rural and urban development.

The aim of this workshop is to explore existing resources, describe the specific needs and conditions that public libraries must meet, and identify what is required for them to effectively respond to the expectations arising from these roles.

Participants will work in nine parallel groups, each focusing on one of the roles. Guided by a set of pre-prepared questions, each group will:

- identify the relevance of the selected role for public libraries,
- determine the key prerequisites for its implementation (resources, competencies, partnerships, legislative framework),
- define current barriers, and
- propose actions to strengthen the selected role.

The workshop will conclude with short presentations of each group's findings and a joint reflection. The results of the workshop can serve as a basis for further professional discussion, training design, the development of guidelines, or public policies that will support public libraries in their transformational roles.

Keywords: public libraries, multiple roles, library needs, policy recommendations, European Union

Okrugli stol

Dječji knjižničari između tradicije i inovacije: Kako nove pismenosti oblikuju našu ulogu?

Sonja Šimić, Ana Salopek

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci
sonja@gkvk.hr, ana@gkvk.hr

Sažetak okruglog stola

U vremenu ubrzanih tehnoloških promjena i sveprisutnosti umjetne inteligencije dječji knjižničari suočeni su s novim izazovima i prilikama za promicanje pismenosti. Okrugli stol „Dječji knjižničari između tradicije i inovacije: Kako nove pismenosti oblikuju našu ulogu?“ osmišljen je kao prostor dijaloga i suradničkog promišljanja uloga dječjih knjižničara danas. Sudionici će pokušati odgovoriti na ključno pitanje: što u našoj praksi mora ostati temelj, a što se nužno mora mijenjati?

Rasprava će uključivati glasove iz različitih sektora: dječje knjižničare s dugogodišnjim iskustvom i one uključene u digitalne projekte, stručnjake za medijsku i digitalnu pismenost (npr. iz Agencije za elektroničke medije), dječje pisce i ilustratore, kao i edukatore i IT stručnjake koji se bave umjetnom inteligencijom u obrazovanju (npr. iz IRIM-a ili CARNet-a). Svaki sudionik donosi jedinstvenu perspektivu – od tradicionalne važnosti čitanja i pričanja priča preko novih oblika izražavanja i interakcije do kritičkog promišljanja informacijskih izvora i tehnoloških trendova.

Okrugli stol omogućuje participativni model rasprave u kojem se ne nude gotovi odgovori, već se zajednički oblikuju smjernice za buduće djelovanje. Cilj je otvoriti prostor za refleksiju i stvaranje sinergije između tradicijskih vrijednosti i suvremenih kompetencija dječjih knjižničara.

Ključne riječi: dječji odjeli, umjetna inteligencija, digitalna pismenost, nove tehnologije, interdisciplinarni pristup

Children's Librarians Between Tradition and Innovation: How New Literacies Are Shaping Our Role

Sonja Šimić, Ana Salopek

Vinkovci Public Library

sonja@gkvk.hr, ana@gkvk.hr

Roundtable Summary

In an age of rapid technological advancement and the growing presence of artificial intelligence, children's librarians are increasingly encountering new challenges and opportunities in promoting literacy. The round table "Children's Librarians Between Tradition and Innovation: How New Literacies Are

Shaping Our Role" is designed as a space for dialogue and collaborative reflection on the evolving role of children's librarianship. Participants will explore two key questions: What should remain the foundation of our work, and what must inevitably change?

The discussion will bring together voices from various sectors: experienced children's librarians and those involved in digital projects, experts in media and digital literacy (e.g., from the Agency for Electronic Media), children's authors and illustrators, as well as educators and IT professionals working with AI in education (e.g., from IRIM or CARNet). Each participant contributes a unique perspective – from the enduring importance of storytelling and reading, through new forms of expression and interaction, to critical thinking about information sources and technological trends.

The round table will follow a participatory model of discussion, in which the goal is not to provide ready-made answers, but to collaboratively define future directions. It aims to create a space for reflection and synergy between traditional values and contemporary competencies of children's librarians.

Keywords: children's library departments, artificial intelligence, digital literacy, new technologies, interdisciplinary approach

Radionica

Inovativni načini financiranja knjižnica u Hrvatskoj

Renata Ćurković

konzultantica i voditeljica EU projekata

renata.curkovic@gmail.com

Sažetak radionice

Cilj radionice „Inovativni načini financiranja knjižnica u Hrvatskoj“ je potaknuti kreativno razmišljanje i traženje održivih rješenja koja će knjižnicama osigurati financijsku stabilnost i razvojni zamah.

Tradicionalni model financiranja knjižnica u Hrvatskoj, koji se uvelike oslanja na proračunska sredstva, suočava se s brojnim izazovima: fluktuacijama u fi-

nanciranju, ograničenim sredstvima za inovacije i nedostatkom fleksibilnosti. Ovaj izazov, međutim, možemo preobraziti u priliku za redefiniranje uloge knjižnice u zajednici. Riječ je više o strateškom upravljanju i poduzetničkom duhu nego o pukom preživljavanju. Kako knjižnice mogu postati privlačniji partneri za investicije i generirati dodatne prihode?

Radionica je strukturirana kroz četiri ključna područja:

1. Projektno financiranje i fondovi EU: Od ideje do realizacije

Kako sustavno pristupiti pisanju projektnih prijava? Kako prepoznati pozive iz programa koji podržavaju kulturu, digitalizaciju, socijalno uključivanje i obrazovanje (npr. Europski socijalni fond plus, Kreativna Europa)? Kako knjižnica može postati nositelj projekata koji rješavaju probleme šire zajednice? Sudionici će istražiti kako graditi partnerstva s nevladinim sektorom, obrazovnim institucijama i privatnim poduzećima kako bi se osiguralo sufinanciranje i povećale šanse za uspjeh.

2. Javno-privatno partnerstvo (JPP): Strategija dugoročne suradnje

Kako privući lokalne kompanije da investiraju u knjižnicu? Umjesto donacija ponuditi konkretne koristi: sufinanciranje edukativnih radionica za djecu i odrasle, pokroviteljstvo nad knjižničnim prostorima (npr. „Dvorana tvrtke XY“), ili zajednički razvoj programa cjeloživotnog učenja. Kako definirati jasne okvire JPP-a koji čuvaju javnu misiju knjižnice, a istovremeno nude vrijednost poslovnom partneru?

3. Generiranje vlastitih prihoda: Knjižnica kao kreativni hub

Sudionici istražuju načine na koje knjižnica može, uz održavanje besplatne jezgre usluga, ponuditi vrijedne usluge koje generiraju prihod. Primjeri uključuju: usluge digitalnog pohranjivanja i arhiviranja za mala poduzeća, iznajmljivanje prostora za sastanke i radionice, prodaju knjižničkog materijala (npr. *merchandising*, lokalne rukotvorine), organizaciju kreativnih radionica na principu plaćanja te usluge stručnog savjetovanja (istraživanja, literaturna osvrtanja).

4. Sudjelovanje zajednice i mikropodrška: Knjižnica kao zajedničko dobro

Kako angažirati građane da izravno podrže knjižnicu? Mogućnosti uključuju: kampanje „Kupite knjigu za knjižnicu“, platforme za *crowdfunding* za specifične projekte (npr. opremanje gejmerske sobe, stvaranje zelenog dvorišta), programe pokroviteljstva pojedinačnih časopisa ili internetskih

pretplata, te volonterske programe specijaliziranih vještina (grafički dizajn, pravni savjeti).

Cilj radionice nije samo nabrajati ideje, već stvoriti konkretne strateške smjernice za svaku sudionicu/sudionika. Kroz grupni rad, analizu slučajeva dobre prakse (iz Hrvatske i inozemstva) te izradu akcijskog plana radionica će potaknuti knjižničare da svoju ustanovu percipiraju kao dinamičan, otvoren i financijski održiv centar znanja i zajedništva.

Ključne riječi: projektno financiranje, partnerstvo, prihodi, održivost

Innovative Ways of Financing Libraries in Croatia

Renata Ćurković

consultant and EU project manager

renata.curkovic@gmail.com

Workshop Summary

The goal of the workshop “Innovative Ways of Financing Libraries in Croatia” is to encourage creative thinking and the search for sustainable solutions that will ensure financial stability and development momentum for libraries. The traditional library financing model in Croatia, which relies heavily on budgetary funds, faces numerous challenges: fluctuations in funding, limited resources for innovation, and a lack of flexibility. However, we can transform this challenge into an opportunity by redefining the role of the library in the community. It is more about strategic management and entrepreneurial spirit than mere survival. How can libraries become more attractive partners for investment and generate additional revenues?

The workshop is structured around four key areas:

1. Project Financing and EU Funds: From Idea to Realization

How to systematically approach writing project applications? How to recognize calls from programs that support culture, digitalization, social inclusion, and education (e.g. European Social Fund+, Creative Europe)? How can a library become a project manager that solves problems in the wider community? Participants will explore how to build partnerships

with the non-governmental sector, educational institutions, and private companies to secure co-financing and increase the chances of success.

2. Public-Private Partnership (PPP): A Long-Term Collaboration Strategy

How to attract local companies to invest in the library? Instead of donations, offer concrete benefits: co-financing educational workshops for children and adults, sponsorship of library spaces (e.g. "Company XY Hall"), or joint development of lifelong learning programs. How to define clear PPP frameworks that preserve the library's public mission while offering value to the business partner?

3. Generating your own revenue: The library as a creative hub

Participants explore ways in which the library can, while maintaining a free core of services, offer valuable revenue-generating services. Examples include: digital storage and archiving services for small businesses, renting out meeting and workshop spaces, selling library materials (e.g. merchandising, local crafts), organizing paid creative workshops, and providing expert consulting services (research, literature reviews).

4. Community Engagement and Micro-Support: The Library as a Common Good

How to engage citizens to directly support the library? Options include: "Buy a Book for the Library" campaigns, crowdfunding platforms for specific projects (e.g. furnishing a gamers' room, creating a green courtyard), sponsorship programs for individual magazines or online subscriptions, and volunteer programs for specialized skills (graphic design, legal advice).

The goal of the workshop is not just to list ideas, but to create concrete strategic guidelines for each participant. Through group work, analysis of good practice cases (from Croatia and abroad), and development of an action plan, the workshop will encourage librarians to perceive their institution as a dynamic, open, and financially sustainable center of knowledge and community.

Keywords: project financing, partnership, revenue, sustainability

III.A. DIGITALNE KNJIŽNICE I ZBIRKE: NOVE MOGUĆNOSTI OTKRIVANJA ZNANJA (DIGITALIZACIJA GRAĐE U KNJIŽNICAMA: PLANIRANJE, TEHNOLOGIJE I IZAZOVI U PRAKSI)

Prijavljena izlaganja

Digitalizacijom do zaštite izvornika i veće dostupnosti: prikaz projekata digitalizacije periodike Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Sofija Klarin Zadravec, Renata Petrušić, Karolina Holub,
Matilda Justinić, Sanja Lapiš, Marlena Vičević
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
sklarin@nsk.hr, rpetrusic@nsk.hr, kholub@nsk.hr,
mjustinic@nsk.hr, slapis@nsk.hr, mvicevic@nsk.hr

Sažetak

Provedba sustavne zaštite knjižnične građe dio je zadaća Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu koje su usmjerene očuvanju nacionalne zbirke Croatice u svim njenim pojavnostima, pri čemu je osobito važna zaštita fizički ugroženih vrsta građe i građe na zastarjelim medijima. U skladu s Odlukom o prioritetima za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstva kulture i medija iz 2023. godine, NSK je 2024. nastavila provedbu projekata digitalizacije starih hrvatskih novina i časopisa, odabranih kao neupitno ugroženo kulturno dobro u fondu knjižnica i drugih baštinskih ustanova u Hrvatskoj. Osobito su ugrožene stare novine i časopisi tiskani na nekvalitetnom papiru na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće, a koje su uz to i često korištene, te se programom njihove digitalizacije ostvaruje i posredna zaštita izvornika. U programu digitalizacije starije periodike NSK (2024., 2025.), koji se provodi uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija, odabrani su naslovi novina koji su dostupni na kvalitetnom mikrofilmu i izvornici koje je moguće digitalizirati zbog fizičkog stanja, formata i raspoložive opreme, uzevši pritom u obzir nacionalni i lokalni značaj te učestalost korištenja odabranih naslova. Kao rezultat programa svakako se planira provedba trajne pohrane

arhivskih matrica te izrada novog suradničkog portala radi objedinjavanja dosadašnjih rezultata digitalizacije periodike i veće dostupnosti građe korisnicima. U izlaganju će se prikazati dosadašnji rezultati i naznačiti izazovi provedbe projekta i njegova nastavka.

Ključne riječi: periodika, digitalizacija, zaštita, dostupnost

From Preservation to Access: Digitization of Serial Publications at the National and University Library in Zagreb

Sofija Klarin Zadravec, Renata Petrušić, Karolina Holub,

Matilda Justinić, Sanja Lapiš, Marlena Vičević

National and University Library in Zagreb

sklarin@nsk.hr, rpetrusic@nsk.hr, kholub@nsk.hr,

mjustinic@nsk.hr, slapis@nsk.hr, mvicevic@nsk.hr

Summary

The implementation of systematic preservation of library materials is one of the core responsibilities of the National and University Library in Zagreb, aimed at safeguarding the national Croatica collection in all its forms. Particular emphasis is placed on the protection of physically endangered materials and those held on obsolete media. In accordance with the 2023 Priorities for the Digitization of Cultural Heritage established by the Ministry of Culture and Media, the Library continued in 2024 with the digitization of historic Croatian newspapers and journals, recognized as undeniably endangered cultural heritage within the collections of libraries and other heritage institutions across Croatia.

Especially at risk are newspapers and journals printed on low-quality paper around the turn of the 19th to the 20th century, which are also frequently used. Their digitization contributes to both increased accessibility and indirect protection of the originals. Within the Library's 2024–2025 digitization program for older periodicals, supported by the Ministry of Culture and Media, newspaper titles were selected based on their availability on high-quality microfilm, the physical condition and format of the originals, and the

capabilities of the available equipment. The selection also considered the national and local significance of the titles and their frequency of use.

The program's outcomes include plans for the long-term preservation of master files and the creation of a new collaborative portal to consolidate the results of past digitization efforts and enhance access for users. The presentation will showcase the results achieved so far, outline the challenges encountered, and highlight plans for the continuation of the project.

Keywords: periodicals digitization, preservation, accessibility

Zavičajna zbirka Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac – od tradicionalnog do digitalnog knjižničara

Aleksandra Mikić-Grginčić, Maja Žužak Horvatić

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

amikic@gkka.hr, mzuzak@gkka.hr

Sažetak

Zavičajni odjel Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ u proteklih dvadeset godina značajno se transformirao prilagođavajući se radu u digitalnom okruženju. U izlaganju ćemo prikazati proces digitalizacije zavičajne građe te evoluciju uloge knjižničara iz tradicionalnog čuvara fizičkih zbirki u stručnjaka za digitalnu obradu i dostupnost građe.

Digitalizacija u knjižnici prvenstveno je započela zbog lošeg fizičkog stanja knjižnične građe koja je iz tog razloga korisnicima postala nedostupna. Cilj je bio očuvati i zaštititi građu te je ponovno učiniti dostupnom. Počeci digitalizacije obuhvaćali su skeniranje građe i njezinu trajnu pohranu na mikrofilmove i CD-ove. Uz suradnju s vanjskim suradnicima te kroz edukacije osoblja digitalne kompetencije knjižničara značajno su poboljšane. Kao konačni produkt omogućena je objava digitalizirane građe na vlastitom portalu, što je pružilo široku dostupnost Zavičajne zbirke, odnosno kulturne baštine Karlovca.

S razvojem digitalizacije uloga knjižničara postala je sve kompleksnija. Nekadašnja je zadaća bila prvenstveno usmjerena na upravljanje fizičkim

zbirkama, dok je danas proširena na nove zadatke – upravljanje digitalnim zbirkama, uređivanje mrežnih stranica i interakciju s korisnicima putem internetskih platformi. Knjižničari su stekli nove vještine u uređivanju metapodataka, kreiranju digitalnih sadržaja i pružanju novih virtualnih usluga.

Knjižnica je putem *online* projekta i digitalne zbirke postala prepoznatljiva, a korisnici sada mogu istraživati građu iz udobnosti vlastitog doma. Osim toga, digitalizacija omogućuje interaktivne sadržaje, poput virtualnih izložbi i edukativnih radionica.

Digitalizacija nije samo tehnički proces, već i strateški smjer koji knjižnice vodi prema modernizaciji poslovanja. Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac primjer je uspješne prilagodbe suvremenim izazovima, a knjižničari danas igraju ključnu ulogu u povezivanju prošlosti i budućnosti kroz digitalne tehnologije.

Ključne riječi: digitalizacija, digitalne kompetencije knjižničara, knjižničari, zavičajna zbirka

The Local History Collection of the Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac – From Traditional Librarian to Digital Expert

Aleksandra Mikić-Grginčić, Maja Žužak Horvatić

Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac

amikic@gkka.hr, mzuzak@gkka.hr

Summary

Over the past two decades, the Local History Department of the Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac has undergone a substantial transformation, aligning its operations with the demands of a digital environment. This presentation will outline the digitization process of local heritage materials and highlight the evolving role of librarians – from traditional guardians of physical collections to skilled professionals in digital processing and content accessibility.

The library started digitizing its materials mainly because many were in poor physical condition and could no longer be made available to users. The goal was to preserve and protect the collection and make it accessible again. In the early stages, this meant scanning the materials and storing them permanently on microfilms and CDs. Thanks to cooperation with external partners and staff training, librarians significantly improved their digital skills. The final result was the launch of a dedicated portal where the digitized materials could be published, making the Local History Collection – and Karlovac’s cultural heritage – widely accessible to the public.

As digitization progressed, the role of the librarian became increasingly complex. The former role was primarily focused on managing physical collections, whereas today it has expanded to include new tasks – managing digital collections, editing websites, and interacting with users through online platforms. Librarians have acquired new skills in metadata editing, creating digital content, and providing new virtual services.

Through its online projects and digital collection, the library has become well-recognized, allowing users to explore materials from the comfort of their own homes. Additionally, digitization enables interactive content such as virtual exhibitions and educational workshops.

Digitization is not only a technical process, but also a strategic direction that guides libraries toward modernization. The Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac is an example of successful adaptation to contemporary challenges, with librarians today playing a key role in connecting the past and the future through digital technologies.

Keywords: librarians, local history collection, digitization, digital competencies of librarians

Izazovi digitalizacije u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek

Merien Hadrović, Ivana Turk, Marijana Špoljarić Kizivat
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
merien@gskos.hr, turki@gskos.hr, mspoljaric@gskos.hr

Sažetak

Digitalna knjižnica Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek čuva vrijednu i rijetku građu osječkog zavičaja, koja je pohranjena u zbirkama i odjelima Knjižnice. Digitaliziraju se istaknuti naslovi iz zavičajne periodike s početka 20. stoljeća, značajne monografije, stare osječke razglednice, grafike s motivima Osijeka, katalozi izložbi te zbornici radova sa skupova održanih u Knjižnici. Veći dio te građe pripada Zavičajnoj i Spomeničkoj zbirci.

Neki od uspješno provedenih projekata Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek obuhvaćaju projekt digitalizacije književne ostavštine iz legata Magjer, suradnju s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu na projektu „e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine“, pohranjivanje digitalnih objekata u repozitorij Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek (RGISKO), virtualnu policu s elektroničkim izdanjima Knjižnice te fragmente iz Grafičke zbirke (razglednice, fotografije, zemljopisne karte i grafike). Dio digitaliziranog sadržaja nije dostupan u otvorenom pristupu zbog ograničenja povezanih s autorskim pravima.

Digitalizacija zavičajne zbirke predstavlja značajan doprinos očuvanju kulturne i spomeničke baštine Osijeka i Slavonije. Ona omogućava dublje istraživanje kulturno-povijesnog konteksta i duha vremena u kojem je knjižnica nastajala. Zbirka služi kao dragocjen izvor znanstvenim i stručnim istraživanjima iz područja povijesti knjige, tiskarstva, čitanja i umjetnosti, a zbog svoje estetske i dokumentarne vrijednosti ima i muzejsku vrijednost.

Rad donosi pregled trenutnog stanja digitalizacijskih projekata, izazove i prepreke s kojima se Knjižnica susreće te planove za daljnji rad. Digitalna zbirka značajno doprinosi promociji lokalne zajednice i njezine povijesti kroz suvremene informacijske tehnologije. Omogućuje dostupnost građe širokom krugu korisnika, uključujući istraživače, studente, nastavnike i građane zainteresirane za baštinu svoga kraja. Sustavnom digitalizacijom i prezen-

tacijom građe Knjižnica osnažuje svoju ulogu čuvarice kulturnog identiteta regije.

Ključne riječi: zavičajna zbirka, digitalna zbirka, informacijske tehnologije, kulturni identitet

Challenges of Digitization in the City and University Library Osijek

Merien Hadrović, Ivana Turk, Marijana Špoljarić Kizivat
City and University Library Osijek
merien@gskos.hr, turki@gskos.hr, mspoljaric@gskos.hr

Summary

The Digital Library of the City and University Library Osijek preserves valuable and rare materials related to the cultural heritage of the Osijek region, housed in the Library's special collections and departments. The digitization process focuses on prominent titles from local periodicals from the early 20th century, significant monographs, old postcards of Osijek, graphics depicting the city, exhibition catalogues, and proceedings from events held at the Library. Much of this material is part of the Local History and Heritage Collection.

Successfully implemented projects include the digitization of the literary legacy from the Magjer Bequest, collaboration with the National and University Library in Zagreb on the "e-Culture – Cultural heritage digitalisation" project, storing digital objects in RGISKO (Osijek Library Repository), a virtual shelf with the Library's electronic publications, and fragments of the Graphic Collection (postcards, photographs, maps, and graphics). Some digitized content is not openly accessible due to copyright restrictions.

The digitization of the local history collection significantly contributes to preserving the cultural and heritage identity of Osijek and the wider Slavonia region. It provides deeper insights into the cultural and historical context and the spirit of the time during which the Library developed. The collection is a valuable resource for scholarly research in the history of books, printing,

reading, and the arts, and also holds museum-level significance due to its aesthetic and documentary value.

This paper presents an overview of the current state of digitization projects, the challenges and obstacles the Library faces, and future plans. The Digital Collection plays a key role in promoting local heritage through modern information technologies, ensuring wide accessibility to researchers, students, educators, and community members interested in their region's history. Through systematic digitization and presentation of materials, the Library strengthens its role as a guardian of regional cultural identity.

Keywords: Local History Collection, digital collection, information technologies, cultural identity

Film

Hrvatski arhiv weba : dvadeset godina poslije

Anamarija Ljubek, Inge Rudomino
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
aljubek@nsk.hr, irudomino@nsk.hr

Sažetak

U filmu će se prikazati povijesni razvoj Hrvatskog arhiva weba (HAW), osnovanog 2004. godine u suradnji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Sveučilišnog računskog centra (Srce), koji više od 20 godina arhivira hrvatsku digitalnu baštinu. Kroz kratki prikaz zakonskog okvira koji se tiče obveznog primjerka *online* publikacija u filmu će također biti prikazani načini arhiviranja kroz koncept selektivnog arhiviranja, uspostavu godišnjih pobiranja sadržaja s domene .hr, izradu tematskih zbirki s naglaskom na zavičajne zbirke na internetu, kao i pokretanje projekta „HAWaton“. Kroz film će se demonstrirati načini pretraživanja arhiviranog sadržaja, što omogućuje znanstvenicima, istraživačima i široj javnosti lakši i pregledniji pristup. Posebna pažnja bit će posvećena razvoju vizualnog identiteta portala HAW-a, pri čemu se će se prikazati promjene izgleda mrežnih stranica kroz godine, uključujući i one koje više ne postoje na svojoj izvornoj mrežnoj adresi (URL-u).

Croatian Web Archive: Twenty Years Later

Anamarija Ljubek, Inge Rudomino
National and University Library in Zagreb
aljubek@nsk.hr, irudomino@nsk.hr

Summary

The film presents the development of the Croatian Web Archive (HAW), founded in 2004 by the National and University Library in Zagreb and the University Computing Centre (Srce). It highlights two decades of digital heritage preservation, outlining the legal framework for web archiving and various archiving methods, such as selective archiving, annual domain harvests, and thematic collections, with an emphasis on Local History Collections. The film also introduces the “HAWathon” project and showcases tools for searching archived content, enabling easier access for researchers and the public. Special focus is given to the visual identity and website evolution of the HAW portal, including examples of web pages that have disappeared from the internet.

III.B. DIGITALNE KNJIŽNICE I ZBIRKE: NOVE MOGUĆNOSTI OTKRIVANJA ZNANJA (INTEGRACIJA I KORIŠTENJE E-KNJIGA, ZVUČNIH KNJIGA I DRUGE DIGITALNE GRAĐE; DIGITALNI STORYTELLING: INOVATIVNI NAČINI PREZENTACIJE I PROMOCIJE KULTURNE BAŠTINE)

Prijavljena izlaganja

Sigla 50: iskustvo Knjižnica grada Zagreba s novim vrstama građe, e-knjigom i zvučnom e-knjigom

Jasmina Kenda

Knjižnice grada Zagreba

jasmina.kenda@kgz.hr

Sažetak

Uvažavajući nove korisničke potrebe proizašle iz sveprisutnog digitalnog okruženja, narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj sve se češće odlučuju za izgradnju zbirke e-građe i integriranje takvih novih vrsta građe u knjižnične fondove. Struktura zbirke koje sadržavaju građu dostupnu na daljinu izazov je za knjižničare u svim segmentima poslovanja. I knjižničarima i korisnicima potrebne su dodatne kompetencije kako bi funkcionalno mogli pristupiti izgradnji i upravljanju zbirkom odnosno posudbi takve građe. Temeljni knjižničarski kriteriji izgradnje zbirke ostaju isti uz niz specifičnosti vezanih uz format građe, ali istodobno se napušta tradicionalna paradigma odnosa knjižničar – korisnik, te je potrebno osmisliti nove načine interakcije s korisnicima digitalnih zbirki. Knjižničarska zajednica pozvana je sudjelovati u promociji novih vrsta građe poput e-knjiga i zvučnih e-knjiga, smanjivati digitalni jaz, promicati i poticati digitalnu inkluziju i demokratizaciju znanja. Ovim izlaganjem prikazat će se važnost knjižničara u promociji novih vrsta građe na primjeru prakse Knjižnica grada Zagreba, razine knjižničarskog poslovanja obuhvaćene tim aspektom digitalne transformacije Knjižnica, promocija novih formata kroz formalno i strukovno obrazovanje te aktivnosti planirane u narednom razdoblju.

Ključne riječi: digitalne zbirke, nove knjižnične usluge, narodne knjižnice, e-građa, digitalna inkluzija

Sigla 50: The Experience of Zagreb City Libraries with New Types of E-book and E-audiobook Materials

Jasmina Kenda

Zagreb City Libraries

jasmina.kenda@kgz.hr

Summary

Taking into account new patron needs arising from the omnipresent digital environment, public libraries in Croatia are increasingly deciding to build e-material collections and integrate these new types of materials into their holdings. The structure of collections containing remotely accessible materials poses a challenge for librarians in all segments of their work. Both librarians and patrons need additional competencies in order to effectively approach the acquisition and management of such collections, or the lending of these materials. The basic librarian criteria for building a collection remain the same, with a number of specificities related to the format of the materials, but at the same time, the traditional paradigm of the librarian-user relationship is being abandoned, and new ways of interacting with users of digital collections need to be devised. The library community is invited to participate in the promotion of new types of materials, such as e-books and e-audiobooks, to reduce the digital divide, to promote and encourage digital inclusion and the democratization of knowledge. This presentation will demonstrate the importance of librarians in promoting new types of materials using the example of the Zagreb City Libraries, indicate various levels of library operations affected by this part of the Libraries' digital transformation, bring out ways of promoting new formats through formal and professional education, as well as activities planned for the coming period.

Keywords: digital collections, new library services, public libraries, e-materials, digital inclusion

E-knjige i zvučne e-knjige u Gradskoj knjižnici Rijeka – korisnički i knjižničarski aspekti

Andreja Silić Švonja, Nataša Frgačić

Gradska knjižnica Rijeka

andreja.silic.svonja@gkri.hr, natasa.frgacic@gkri.hr

Sažetak

Razvoj i planiranje knjižničnih usluga zahtjeva praćenje novosti u ponudi temeljnih knjižničnih usluga kao i njihove odjeke s korisničkog gledišta. Na primjeru uvođenja novih digitalnih vrsta građe anketom pratimo korisničke reakcije, zadovoljstvo izborom i ponudom usluga kao i tehnologijom. Gradska knjižnica Rijeka (GKR) uvela je uslugu čitanja e-knjiga u siječnju 2020. godine, a uslugu korištenja zvučnih e-knjiga u svibnju 2024. Nakon uvođenja e-knjiga i zvučnih e-knjiga provedene su online ankete korisnika GKR-a u razmaku od 5 godina, uzimajući u obzir novine te specifičnosti vezane uz e-knjige u prvoj anketi te zvučne e-knjige u drugoj anketi. Cilj je ankete ustanoviti stupanj korisničkog zadovoljstva pruženim uslugama te utvrditi u kojoj se mjeri mijenjaju čitateljske navike te navika posjećivanja knjižnice (u širem kontekstu knjižničnih usluga), uz sve veću ponudu usluga u digitalnom okruženju. Isto tako, zanimaju nas i žanrovske preferencije korisnika. Za korištenje digitalnog okruženja i digitalne građe neophodni su tehnološki preduvjeti uz uređaje koji omogućuju pristup digitalnoj građi: pametni telefon, tablet, e-čitač te prijenosno ili stolno računalo. Zadovoljstvo tehnološkim aspektom usluge bitan je preduvjet za daljnje korištenje uslugom, pa su zanimljiva korisnička iskustva. Prvobitni ZaKi Book zamijenjen je aplikacijama Thorium za računala i Cantook za pametne uređaje s tehnologijom Radium LCP, što znači i drugačije korisničko iskustvo. Uz povratne informacije korisnika kao temelj za prepoznavanje aktualnih trendova korištenja tiskanih knjiga i digitalnih vrsta građe, kao i usmjeravanje ka što učinkovitijem planiranju raspodjele financijskih sredstava za nabavu knjižnične građe, predstaviti će se i uvid u opće godišnje statistike o posudbi tradicionalne i digitalne građe u razdoblju od 2020. do 2024. godine.

Ključne riječi: e-knjige, zvučne e-knjige, čitateljske navike

E-books and E-audiobooks in the Rijeka City Library – User and Librarian Perspectives

Andreja Silić Švonja, Nataša Frgačić

Rijeka City Library

andreja.silic.svonja@gkri.hr, natasa.frgacic@gkri.hr

Summary

Development and planning of library services require monitoring updates in the offering of core library services as well as their impact from the user's perspective. Using the example of introducing new digital types of materials, we monitor user reactions, satisfaction with the selection and offering of services, as well as technology through surveys. The Rijeka City Library (GKR) introduced the e-book reading service in January 2020, and the audiobook service in May 2024. After the introduction of e-books and audiobooks, online surveys were conducted among GKR users, with a 5-year interval, considering the innovations and specifics related to e-books in the first survey and audiobooks in the second survey. The aim of the survey is to determine the level of user satisfaction with the provided services and to establish to what extent reading habits and library visitation habits (in the broader context of library services) change, with the increasing offering of services in a digital environment. We are also interested in users' genre preferences. For the use of the digital environment and digital materials, technological preconditions are necessary along with devices that enable access to digital materials: smartphone, tablet, e-reader, and laptop or desktop computer. Satisfaction with the technological aspect of the service is a crucial precondition for further use of the service, so user experiences are interesting. The initial ZaKi Book was replaced by Thorium application for computers and Cantook for smart devices with Radium LCP technology, which means a different user experience. Along with user feedback as a basis for recognizing current trends in the use of printed books and digital types of materials, as well as directing towards the most efficient planning of financial resources allocation for the acquisition of library materials, an overview of general annual statistics on the borrowing of traditional and digital materials in the period from 2020 to 2024 will also be presented.

Keywords: e-books, e-audiobooks, reading habits

COBISS Ela – javna platforma za posudbu e-knjiga

Urša Likar Luzar

Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto

ursa.likar.luzar@kmj.si

Sažetak

Platforma COBISS Ela prva je javna platforma za posudbu elektroničkih knjiga u Sloveniji. Nastala je u suradnji Instituta informacijskih znanosti iz Maribora (IZUM) i Zajednice narodnih knjižnica, a u oblikovanju platforme sudjelovalo je i osamnaest knjižnica te pet izdavača sa svojim znanjem i iskustvom. Riječ je o prvom takvom obliku suradnje i važnom koraku prema digitalnoj dostupnosti. COBISS Ela funkcionira po modelu „plati pri posudbi“ koji – za razliku od prethodnog licencnog modela u kojem je knjižnicama bilo dostupno samo 22 % e-građe – omogućuje knjižnicama uključivanje cjelokupne ponude e-knjiga na platformi u svoje kataloge. Time se osigurava ravnopravan pristup knjižničnim uslugama za sve građane te potiče uravnotežen razvoj knjižnične djelatnosti u cijeloj Sloveniji.

COBISS Ela donijela je nekoliko ključnih poboljšanja u slovenski prostor: platforma je besplatna za knjižnice, izdavače i čitatelje, svi naslovi dostupni su bez lista čekanja jer istu knjigu može istovremeno posuditi više korisnika, sučelje je moderno i pregledno, s kliznim izbornicima, preporukama i tematskim popisima. Izdavači se svakodnevno uključuju, što znači stalno proširivanje ponude građe.

COBISS Ela temelji se na zaštiti Radium LCP. Za čitanje e-knjiga potrebno je instalirati odgovarajuću aplikaciju za čitanje (Thorium Reader, Cantook by Aldiko ili FBReader). Korisnik može posuditi do pet knjiga odjednom na razdoblje od 21 dana, a e-knjige može čitati na dva uređaja istovremeno. COBISS Ela podržava većinu suvremenih e-čitača s operativnim sustavom Android ili integriranom podrškom za Radium LCP.

Ponuda e-knjiga dostupna je na portalu COBISS Ela, a građa je prikazana u obliku interaktivnih kliznih izbornika (npr. „Najnovije“, „Najčitanije“, „Preporuke knjižnica“), koji omogućuju intuitivno pretraživanje građe. Portal je također povezan s nacionalnim portalom Dobreknjige.si, na kojem se nalaze stručne preporuke knjižničara, čime se potiče kvalitetno čitanje i povećava vidljivost manje poznatih djela.

Ulogu koordinatora i agregatora platforme, u ime Zajednice narodnih knjižnica, preuzela je Knjižnica Mirana Jarca, koja se brine za nesmetanu komunikaciju među dionicima, promociju platforme u cijeloj knjižničnoj mreži te praćenje trendova i navika korisnika.

Ključne riječi: COBISS Ela, platforma za posudbu e-knjiga, javne knjižnične usluge, digitalna dostupnost, slovenske knjižnice, model plaćanja po posudbi, zaštita Radium LCP, besplatan pristup e-knjigama, suradnja knjižnica i izdavača, interaktivni portal za čitanje

COBISS Ela – A public platform for e-book lending

Urša Likar Luzar

Miran Jarc Public Library Novo Mesto

ursa.likar.luzar@kmj.si

Summary

COBISS Ela is the first public platform for e-book lending in Slovenia. It was developed in cooperation between the Institute of Information Science in Maribor (IZUM) and the Association of Public Libraries, with the support and expertise of 18 libraries and 5 publishers. This is the first collaboration of its kind and a significant step toward digital accessibility.

COBISS Ela operates on a pay-per-loan model, which – unlike the previous licensing model, where libraries had access to only 22% of e-material – allows libraries to include the entire e-book collection available on the platform in their catalogs. This ensures equal access to library services for all residents and promotes balanced development of library services across Slovenia.

COBISS Ela has introduced several key improvements to the Slovenian environment: the platform is free for libraries, publishers, and readers; all titles are available without waiting lists, as multiple readers can borrow the same book simultaneously; the interface is modern and user-friendly, featuring carousels, recommendations, and thematic lists. Publishers are joining daily, which means the collection of materials is continuously expanding.

COBISS Ela is based on Radium LCP protection. To read e-books, users need to install a compatible reading application (Thorium Reader, Cantook

by Aldiko, or FBReader). Users can borrow up to 5 books at a time for a period of 21 days and can read e-books on two devices simultaneously. COBISS Ela supports most modern e-readers with the Android operating system or integrated Readium LCP support.

The collection of e-books is available on the COBISS Ela portal, where materials are displayed in the form of interactive carousels (e.g. "Newest", "Most Read", "Library Recommendations"), allowing for intuitive browsing. The portal is also connected to the national portal Dobreknjige.si, which offers professional librarian recommendations, encouraging quality reading and greater visibility for lesser-known works.

The role of coordinator and aggregator of the platform has been assigned to the Miran Jarc Public Library, Novo Mesto, on behalf of the Association of Public Libraries. The library ensures smooth communication among stakeholders, promotes the platform across the entire library network, and monitors user trends and habits.

Keywords: COBISS Ela, e-book lending platform, public library services, digital accessibility, Slovenian libraries, pay-per-loan model, Readium LCP protection, free access to e-books, library-publisher collaboration, interactive reading portal

E-knjigama do e-korisnika na primjeru Gradske knjižnice Požega

Bernarda Pirović, Vlasta Peći Marčetić

Gradska knjižnica Požega

bernarda.pirovic@gkpz.hr, vlasta.pecimarcetic@gkpz.hr

Sažetak

Razvoj digitalnih knjižničnih resursa otvara nove prilike za pristup informacijama i sadržaju, a Gradska knjižnica Požega koristi ove mogućnosti kako bi odgovorila na potrebe svojih korisnika i šire zajednice. Ovo izlaganje prikazat će kako je jedna baza e-knjiga postala alat za razvoj inovativnih usluga. Gradska knjižnica Požega svoje putovanje u svijet e-knjiga započela je pan-

demijske 2020. godine, omogućujući besplatan pristup svojoj bazi e-knjiga svim građanima Republike Hrvatske. U vremenu kada su društveni kontakti bili ograničeni ova inicijativa omogućila je korisnicima da ostanu povezani s kulturom i književnošću unatoč nesretnim okolnostima koje su pogodile stanovništvo.

Uz pandemiju Hrvatsku su zadesili i razorni potresi. I u tom je periodu knjižnica pronašla način da pomogne izvan svoje zajednice – besplatnim pristupom bazi e-knjiga osigurala je petrinjskim čitateljima neometan put do književnog sadržaja. Time je simbolično izgradila most prema zajednici pogođenoj krizom.

Formiranjem novih oblika pristupa knjizi posebna se pažnja posvetila i ranjivim skupinama. Stariji sugrađani, osobe s invaliditetom te slijepe i slabovidne osobe imali su priliku sudjelovati u edukativnim radionicama organiziranim u sklopu europskog projekta knjižnice pod nazivom „Čitam“. Na tim su radionicama upoznali novu vrstu knjižnične građe, kao i tehnologije koje omogućuju pristup e-knjigama, čime se proširila dostupnost književnih i edukativnih materijala.

Izlaganje će također rasvijetliti buduće planove za širenje i unaprjeđenje baze e-knjiga, uz naglasak na važnost suradnje s drugim ustanovama, korisnicima i lokalnom zajednicom. Dodatno, bit će predstavljena inicijativa za čitateljski klub namijenjen slijepim i slabovidnim osobama, koji bi koristio bazu zvučnih e-knjiga knjižnice. Kroz primjer Gradske knjižnice Požega bit će prikazano kako digitalne tehnologije mogu postati mostovi koji spajaju ljude s knjigama, ali i jedne s drugima.

Ključne riječi: e-knjige, zvučne e-knjige, pandemija, potres, europski projekt „Čitam“, ranjive skupine, čitateljski klub

From E-books to E-users: The Example of Požega City Library

Bernarda Pirović, Vlasta Peći Marčetić

Požega City Library

bernarda.pirovic@gkpz.hr, vlasta.pecimarcetic@gkpz.hr

Summary

Development of digital library resources opens up new opportunities for accessing information and content, and the Požega City Library leverages these possibilities to meet the needs of its users and the broader community. This presentation will showcase how an e-book database became a tool for the development of innovative services.

The Požega City Library embarked on its journey into the world of e-books during the pandemic in 2020, offering free access to its e-book database to all citizens of the Republic of Croatia. At a time when social interactions were limited, this initiative allowed users to stay connected with culture and literature, despite the unfortunate circumstances that affected the population. In addition to the pandemic, Croatia was struck by devastating earthquakes. During this period, the library found a way to extend support beyond its community by providing free access to its e-book database for readers in Petrinja, ensuring uninterrupted access to literary content. Symbolically, this built a bridge to a community affected by crisis.

When creating new forms of access to books, special attention was given to vulnerable groups. Elderly citizens, people with disabilities, and blind and visually impaired individuals had the opportunity to participate in educational workshops organized as part of the library's European project called I Read. These workshops introduced participants to a new type of library material and technologies enabling access to e-books, thus expanding the availability of literary and educational resources.

The presentation will also shed light on future plans for expanding and enhancing the e-book database, emphasizing the importance of collaboration with other institutions, users, and the local community. Additionally, an initiative will be presented for a book club aimed at blind and visually impaired individuals, which would use the library's database of audio e-books. Through the example of the Požega City Library, this presentation will illustrate how digital technologies can become bridges that connect people with books and with one another.

Keywords: e-books, audio e-books, pandemic, earthquake, European project I Read, vulnerable groups, book club

Koliko su nam e-knjige blizu? Stavovi korisnika i knjižničara Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci

Klaudija Mandić, Kristina Videković, Iva Grković

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

klaudija@gkvk.hr, kristina@gkvk.hr, iva@gkvk.hr

Sažetak

Digitalna transformacija društva i promjene u čitateljskim navikama potiču narodne knjižnice na proširenje usluga i prilagodbu potrebama suvremenih korisnika. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci od 2021. godine korisnicima omogućuje posudbu e-knjiga, a od 2024. godine i zvučnih e-knjiga. Cilj je ove usluge bio zadovoljiti potrebe korisnika koji nisu u mogućnosti fizički dolaziti u Knjižnicu – poput osoba s invaliditetom, starijih osoba ili onih koje žive u udaljenim naseljima – ali i odgovoriti na promjene u obrascima korištenja knjižničnih usluga kod suvremenog korisnika koji živi u aktivnom suživotu s novim tehnologijama.

U izlaganju će biti predstavljeni rezultati istraživanja koje će se provesti tijekom 2025. godine, a sastojat će se od dviju anketa – jedne usmjerene na korisnike Knjižnice, a druge na knjižničare. Cilj je istraživanja bio ispitati razinu informiranosti o usluzi korištenja e-knjiga i zvučnih e-knjiga, učestalost korištenja, prepreke koje korisnici prepoznaju u pristupu digitalnoj građi te njihovu potrebu za podrškom u korištenju e-građe i drugih e-usluga (npr. e-Građani, Portal zdravlja). Istovremeno, analizirat će se i percepcija knjižničara o navikama i potrebama korisnika, kao i njihova spremnost za pružanje pomoći u digitalnom okruženju.

Pretpostavka je da će rezultati istraživanja ukazati na postojanje određenih nesrazmjera između percepcije knjižničara i stvarnih potreba korisnika, kao i na nedovoljnu razinu informiranosti korisnika o dostupnosti e-građe. Istraživanje bi trebalo identificirati čimbenike koji utječu na nižu stopu korištenja, poput tehničkih prepreka, nepoznavanja usluge ili preferiranja tiskane građe. Pretpostavlja se da će se pokazati jasna potreba za dodatnom edukacijom – kako korisnika, tako i knjižničara – te za intenzivnijom promocijom digitalnih usluga. Zaključno, izlaganje bi trebalo naglasiti važnost strateškog razvoja digitalnih usluga u narodnim knjižnicama s posebnim naglaskom na njihovu ulogu u

poticanju digitalne inkluzije i čitateljske pismenosti u suvremenom društvu.

Ključne riječi: e-knjige, zvučne e-knjige, narodne knjižnice, korisnici knjižnice, knjižničari, digitalna uključenost, čitateljske navike

How Close Are E-Books to Us? Perspectives of Users and Librarians at the Vinkovci Public Library

Klaudija Mandić, Kristina Videković, Iva Grković

Vinkovci Public Library

klaudija@gkvk.hr, kristina@gkvk.hr, iva@gkvk.hr

Summary

The digital transformation of society and changes in reading habits are prompting public libraries to expand their services and adapt to the needs of contemporary users. Since 2021, the Vinkovci Public Library has offered its users access to e-books, and since 2024, also to e-audiobooks. The aim of introducing these services is to meet the needs of users who are unable to physically visit the library – such as people with disabilities, the elderly, or those living in remote areas – while also responding to changes in library use patterns among modern users who live in active coexistence with new technologies.

This presentation will introduce the results of a study to be conducted during 2025, based on two surveys – one targeting library users and the other targeting librarians. The main objective of the research is to examine the level of awareness regarding the availability of e-books and e-audiobooks, frequency of use, barriers encountered in accessing digital collections, and the need for support in using e-resources and other e-services (e.g., e-Citizens, The Health Portal). At the same time, the research will analyze librarians' perceptions of user habits and needs, as well as their own readiness to provide assistance in a digital environment.

It is expected that the results will reveal certain discrepancies between librarians' perceptions and the actual needs of users, as well as a generally low level of awareness among users about the availability of e-collections. The research should also identify factors contributing to low usage rates,

such as technical barriers, lack of service awareness, or a preference for printed materials. It is assumed that the findings will highlight a clear need for additional education – for both users and librarians – as well as for more active promotion of digital services.

In conclusion, the presentation will emphasize the importance of strategically developing digital services in public libraries, with a particular focus on their role in promoting digital inclusion and reading literacy in contemporary society.

Keywords: e-books, e-audiobooks, public libraries, library users, librarians, digital inclusion, reading habits

Digitalni *storytelling* kao alat odnosa s javnošću u narodnoj knjižnici: slikovnica „Legenda o sućuračkom topu“ kao polazište razvoja održivog kulturnog turizma u Kaštel Sućurcu

Renata Dobrić

Gradska knjižnica Kaštela

dobricrenata9@gmail.com

Sažetak

U digitalnom dobu narodne knjižnice suočavaju se s izazovima kako ostati relevantne i povezane s lokalnom zajednicom. Digitalni *storytelling* postaje jedan od alata u odnosima s javnošću, omogućujući knjižnicama da kroz moderne tehnologije i kreativne narative promoviraju kulturnu baštinu te potaknu društveni i gospodarski razvoj. Ovo izlaganje pokazat će kako je Gradska knjižnica Kaštela iskoristila slikovnicu „Legenda o sućuračkom topu“ za izradu digitalnog sadržaja koji je poslužio kao polazište za razvoj projekta održivog kulturnog turizma u Kaštel Sućurcu. Kroz integraciju multimedijalnih sadržaja, interaktivnih radionica i suradnje s lokalnom zajednicom knjižnica je osnažila svoju ulogu promotora kulturne baštine i inovatora u digitalnom okruženju. Rad naglašava važnost strateškog korištenja digitalnih alata u knjižničnom poslovanju te ukazuje na potencijale koje narodne

knjižnice imaju kao akteri održivog razvoja turizma temeljenog na lokalnoj povijesti i tradiciji.

Gljučne riječi: digitalni *storytelling*, narodne knjižnice, kulturni turizam, odnosi s javnošću, održivi razvoj

Digital Storytelling as a Public Relations Tool in Public Libraries: The Picture Book “The Legend of the Sućurac Cannon” as a Starting Point for Sustainable Cultural Tourism Development in Kaštel Sućurac

Renata Dobrić

Kaštela Public Library
dobricrenata9@gmail.com

Summary

In the digital age, public libraries face the challenge of remaining relevant and connected to their local communities. Digital storytelling is emerging as a key public relations tool, enabling libraries to promote cultural heritage and foster social and economic development through modern technologies and creative narratives. This presentation showcases how the Kaštela Public Library utilized the picture book “The Legend of the Sućurac Cannon” to create digital content that served as the foundation for a sustainable cultural tourism project in Kaštel Sućurac. By integrating multimedia content, interactive workshops, and collaboration with the local community, the library strengthened its role as a promoter of cultural heritage and an innovator in the digital environment. The paper highlights the importance of the strategic use of digital tools in library operations and points to the potential public libraries have as key actors in the sustainable development of tourism based on local history and traditions.

Keywords: digital storytelling, public libraries, cultural tourism, public relations, sustainable development

Izlaganja na posteru

Digitalizacija zavičajne baštine u knjižnicama Varaždinske županije

Andreja Toljan

Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin
andreja-4@net.hr

Sažetak

Izlaganjem će se predstaviti projekti digitalizacije zavičajne kulturne baštine u narodnim knjižnicama Varaždinske županije (Ivanec, Ludbreg, Novi Marof i Lepoglava) s posebnim osvrtom na Gradsku knjižnicu i čitaonicu „Metel Ožegović“ Varaždin, njezinu Zavičajnu zbirku i Spomen-zbirku Gustava Krkleca. Uz matičnu knjižnicu, narodne knjižnice Varaždinske županije također digitaliziraju svoju zavičajnu baštinu u skladu sa svojim mogućnostima, potrebama i dostupnim autorskim pravima.

Objasnit će se tijekom postupaka mikrofilmiranja i digitalizacije od same ideje početkom 21. stoljeća i digitalizacije varaždinskih novina, kojom je započela realizacija dugoročnog projekta zaštite zavičajne kulturne baštine varaždinskog kraja. Procesom digitalizacije, uz značajne naslove periodike, obuhvaćene su i monografije koje predmnijevaju postati kulturnim dobrom, dio starih varaždinskih razglednica, kao i zbornici radova sa stručnih i znanstvenih skupova održanih u Varaždinu.

Jedan od važnijih izazova digitalizacije vezan je uz pravni, odnosno zakonski aspekt uvažavanja i poštivanja autorskih, ali i moralnih prava autora. Kako je kulturna baština tj. njezino očuvanje prevažno da bi se takva vrsta građe koristila i čuvala u izvornom obliku, knjižnice moraju udovoljiti i uvjetima pod kojima će ponuditi sadržaje svojim korisnicima. Do danas je digitalizirano više od 500 primjeraka knjiga, što iznosi 46 803 stranice, 8248 brojeva novina i 76 185 stranica, te 246 stranica časopisa. Tijekom izlaganja također će se prikazati kako je koncipirana Zbirka digitalizirane zavičajne građe u sustavu Metel kao i načini njezina pretraživanja.

Navest će se pojedini projekti (digitalizacija „Ivanečkog kalendara“ i „Ivanečke škrinjice“, Digitalna izložba povodom 65. obljetnice Odjela za djecu

Gradske knjižnice Varaždin) i predstavljanja zavičajne građe s ciljem promocije knjižničnog blaga ne samo korisnicima knjižnica, već i svim građanima, čime se doprinosi jačanju svijesti o očuvanju i važnosti građe koja se čuva i pohranjuje u knjižnicama.

U radu će se naglasiti važnost digitalizacije kulturne baštine s ciljem očuvanja, dostupnosti i pretraživosti, suradnja s baštinskim ustanovama (Gradski muzej Varaždin, Državni arhiv Varaždin) u prikupljanju i ustupanju građe, rad s profesionalnim tvrtkama u postupcima digitalizacije te daljnji smjerovi i ciljevi digitalizacije preboga baštine šireg varaždinskog zavičaja.

Ključne riječi: digitalizacija, kulturna baština, zavičajna kulturna baština, Gradska knjižnica „Metel Ožegović“ Varaždin

Digitization of local heritage in the libraries of Varaždin county

Andreja Toljan

Metel Ožegović Public Library Varaždin

andreja-4@net.hr

Summary

The presentation will outline projects for digitizing local cultural heritage in the public libraries of Varaždin County (Ivanec, Ludbreg, Novi Marof and Lepoglava) with a special focus on the Metel Ožegović Public Library Varaždin, its Local Collection and the Gustav Krklec Memorial Collection. In addition to the central county public library, the public libraries of Varaždin County are also digitizing their local heritage in accordance with their capabilities, needs and available copyrights.

The presentation will explain the course of the microfilming and digitization procedures, starting from the initial idea at the beginning of the 21st century and the digitization of Varaždin newspapers, which marked the start of a long-term project for the protection of the local cultural heritage of the Varaždin region. The digitization process, in addition to significant titles of periodicals, also includes monographs that are destined to become cultural heritage, a part of old Varaždin postcards, as well as proceedings of professional and scientific conferences held in Varaždin.

One of the most important challenges of digitization is related to the legal aspects of respecting and appreciating copyright as well as the moral rights of authors. Since cultural heritage and its preservation are too important for materials to be used and preserved in its original form, libraries must also meet the conditions under which they will offer content to their users.

To date, more than 500 copies of books have been digitized, amounting to 46,803 pages, along with 8,248 newspaper issues amounting to 76,185 pages, and 246 magazine pages. The concept of the collection of digitized local material in the Metel system, as well as the methods of searching it, will also be presented during the presentation.

Individual projects will be listed (digitization of the “Ivanečki Kalendar” and “Ivanečka Škrinjica”, Digital Exhibition on the occasion of the 65th anniversary of the Children’s Department of the Metel Ožegović Public Library) presenting local material with the aim of promoting library treasures not only to library users, but also to all citizens, thereby contributing to raising awareness of the preservation and importance of the material that is kept and stored in libraries.

The paper will emphasize the importance of digitizing cultural heritage with the aims of preservation, accessibility and searchability, cooperation with heritage institutions (Varaždin City Museum, Varaždin State Archives) in collecting and transferring materials, collaboration with professional companies in digitization processes, and the future directions and goals of digitizing the rich heritage of the wider Varaždin area.

Keywords: digitization, cultural heritage, local cultural heritage, Metel Ožegović Public Library Varaždin

Virtualna Korčula – digitalna zbirka korčulanske knjižnice

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić
Gradska knjižnica „Ivan Vidali“
info@gk-korcula.hr

Sažetak

U radu se istražuje uloga javnodostupne digitalne zbirke u cilju unaprjeđenja knjižničnih usluga i doprinosa knjižnica jačanju kulturnog identiteta zajednice u kojoj djeluju. Na primjeru Virtualne Korčule, digitalne zbirke Gradske knjižnice „Ivan Vidali“, prikazat će se zadaća digitalne knjižnice – kao jednog od važnih elektroničkih izvora za stjecanje znanja – u razvoju inovativnih knjižničnih programa i aktivnosti s namjerom čuvanja i popularizacije korčulanske baštine. Također se razmatraju praktični izazovi vezani za tehnološke i ljudske resurse te pravnu regulativu s kojima se knjižnice susreću u provođenju i realizaciji programa digitalizacije. Zaključno se utvrđuje kako digitalizacija građe predstavlja inovativan iskorak za knjižnicu u cilju omogućavanja jednakog pristupa i stvaranja društva znanja, očuvanja kulturne baštine i povećanja dostupnosti kulturnih sadržaja, dok s druge strane organizacijska, tehnološka i pravna ograničenja sprječavaju sveobuhvatniju i plansku digitalizaciju, nekomercijalno korištenje knjiga i dostupnost svjetske kulturne baštine. Veliki problem s kojim se susreću knjižnice pitanje je autorskih prava te reguliranja odnosa između knjižnica i nositelja prava. S obzirom na navedeno, upitno je hoće li se korčulanska knjižnica u skorijoj budućnosti početi baviti masovnijom digitalizacijom ili će nastaviti s kratkoročnim digitalizacijskim projektima, vezanima uglavnom za građu iz fonda zavičajne zbirke kojoj je istekla autorskopravna zaštita.

Gljučne riječi: digitalne knjižnice, e-usluge, očuvanje kulturnog identiteta, korčulanska baština

Virtual Korčula – Korčula Town Library Digital Collection

Milojka Skokandić, Ivana Bakarić
Public Library “Ivan Vidali”
info@gk-korcula.hr

Summary

The poster explores the role of publicly accessible digital collections in enhancing library services and contributing to the strengthening of the cultural identity of the communities in which libraries operate. Using the example of Virtual Korčula, the digital collection of the Korčula town library, the presentation highlights the role of the digital library – as an important electronic resource for knowledge acquisition – in the development of innovative library programs and activities aimed at preserving and promoting the heritage of Korčula. The poster also examines practical challenges related to technological and human resources, as well as legal regulations, that libraries face in the implementation and execution of digitization programs. In conclusion, it is established that digitization represents an innovative step forward for libraries, aiming to ensure equal access, foster a knowledge-based society, preserve cultural heritage, and increase the availability of cultural content. On the other hand, organizational, technological, and legal constraints hinder more comprehensive and strategic digitization, the non-commercial use of books, and access to global cultural heritage. A significant issue faced by libraries is the question of copyright and the regulation of relationships between libraries and rights holders. In light of this, it remains uncertain whether the Korčula Town Library will undertake more extensive digitization efforts in the near future or continue with short-term digitization projects, mostly focused on materials from the local heritage collection that are no longer under copyright protection.

Keywords: digital libraries, e-services, preservation of cultural identity, Korčula heritage

Digitalni *storytelling* u Gradskoj knjižnici grada Donjeg Miholjca

Marinela Šmider

Gradska knjižnica grada Donjeg Miholjca

ravnatelj@gkgdm.hr

Sažetak

Digitalni *storytelling* predstavlja suvremeni oblik prezentacije priča korištenjem multimedijских alata i digitalnih platformi. U vrijeme kada su fizičke aktivnosti bile ograničene, kada su mnoge kulturne i obrazovne ustanove bile prisiljene zatvoriti svoja vrata, Gradska knjižnica grada Donjeg Miholjca, kao i ostale ustanove, morala se brzo prilagoditi novonastaloj situaciji te pronaći način kako ostati u kontaktu s korisnicima. Cilj je bio održati vezu posebno s našim najmlađim korisnicima te im omogućiti pristup književnim i edukativnim sadržajima u sigurnosti vlastitog doma.

Knjižnica je pokrenula inicijativu snimanja čitanja dječjih slikovnica čiji su videozapisi bili objavljeni na službenoj internetskoj stranici i kanalu knjižnice YouTubeu. Prije čitanja i objavljivanja tražilo se dopuštenje autora i nakladnika. Ova praksa omogućila je kontinuiranu promociju čitanja. Snimke su bile pažljivo pripremljene i prilagođene mlađem uzrastu, a sadržaji su često bili popraćeni zanimljivim vizualima i glazbenim podlogama.

Osim čitanja postojećih naslova knjižnica je u suradnji s volonterima osmislila i nekoliko vlastitih autorskih slikovnica. Ovi originalni sadržaji dodatno su pridonijeli razvoju kreativnosti u zajednici te su također predstavljeni korisnicima putem službene internetske stranice i kanala knjižnice na YouTubeu.

Nakon objave svakog videozapisa djeci je bio ponuđen kratki kviz za provjeru pozornosti i razumijevanja sadržaja, ali i kao poticaj na aktivno sudjelovanje. Djeca, ali i njihovi roditelji, znali su da ih svaki utorak čeka nova slikovnica i novi kviz, te smo na taj način održali malu čitaonicu i u virtualnom svijetu.

Digitalni *storytelling* pokazao se iznimno učinkovitim alatom za očuvanje kulturnih aktivnosti, razvoj čitalačkih navika i poticanje zajedništva čak i u uvjetima fizičke udaljenosti. Ovaj projekt primjer je kako knjižnice mogu inovativno koristiti tehnologiju za ispunjenje svoje obrazovne i društvene uloge.

Ključne riječi: digitalni *storytelling*, knjižnica, djeca, slikovnice, čitanje

Digital Storytelling at the City Library of Donji Miholjac

Marinela Šmider

City Library of Donji Miholjac

ravnatelj@gkgdm.hr

Summary

Digital storytelling is a modern form of presenting stories using multimedia tools and digital platforms. During a time when physical activities were limited and many cultural and educational institutions were forced to close their doors, the City Library of Donji Miholjac, like many others, had to quickly adapt to the new situation and find a way to stay connected with its users. The goal was to maintain contact, especially with our youngest users, and to continue providing them with access to literary and educational content in the safety of their own homes.

The library launched an initiative to record readings of children's picture books, which were then published on the library's official website and YouTube channel. Prior to reading and publishing, permission was sought from authors and publishers. This practice enabled the continuous promotion of reading. The recordings were carefully prepared and adapted for a younger audience, often enriched with engaging visuals and background music.

In addition to reading existing titles, the library collaborated with volunteers to create several original picture books. These original contents further contributed to the development of creativity within the community and were also presented to users through the library's website and YouTube channel.

After the publication of each video, children were offered a short quiz to check their attention and comprehension, as well as to encourage active participation. Children and their parents knew that a new picture book and quiz awaited them every Tuesday, helping us maintain a little reading room in the virtual world.

Digital storytelling proved to be an extremely effective tool for preserving cultural activities, developing reading habits, and encouraging community spirit even under conditions of physical distance. This project is an example of how libraries can innovatively use technology to fulfill their educational and social roles.

Keywords: digital storytelling, library, children, picture books, reading

Iz mreže u mrežu: kako Knjižnice grada Zagreba grade svoju *online* zajednicu

Ivana Faletar Horvatić, Vanja Štalec Obradović
Knjižnice grada Zagreba – Gradska knjižnica
ivana.faletar@kgz.hr, vanja.stalec@kgz.hr

Sažetak

Knjižnice grada Zagreba (KGZ), kao najveća mreža narodnih knjižnica u Hrvatskoj, posljednjih nekoliko godina značajno su unaprijedile svoju prisutnost u digitalnom prostoru. Uz 42 lokacije i Bibliobusnu službu na fizičkoj karti grada, KGZ u digitalnom svijetu danas djeluje kroz više od 30 profila na različitim društvenim mrežama – uključujući 21 stranicu knjižnica na Facebooku, 6 stranica projekata i galerija, 5 profila na Instagramu, 2 kanala na YouTubeu i jedan profil na TikToku. Društvene mreže knjižnicama omogućuju da premoste fizičke granice, prošire svoju dostupnost i aktivno se povežu sa članovima zajednice u digitalnom prostoru čime doprinose razvoju dijaloga, suradnje i razmjene ideja. Na taj način knjižnice postaju vidljive, relevantne i uključive – vrijednosti koje su ključne u suvremenom društvu – dok knjižničari istovremeno jačaju svoje digitalne kompetencije te aktivno sudjeluju u izgradnji suvremene, umrežene zajednice korisnika. Postersko izlaganje prikazuje kako je ova živopisna i razgranata digitalna mreža izgrađena i organizirana, s posebnim naglaskom na rad Uredništva društvenih mreža. Uredništvo koordinira rad više od 50 knjižničara administratora koji svakodnevno kreiraju i dijele sadržaje, komuniciraju s korisnicima i odgovaraju na njihove potrebe u stvarnom vremenu. Ujedno im pruža stručne smjernice, organizira edukacije, izrađuje izvještaje i svakodnevno potiče suradnju i razmjenu znanja, čime se osigurava usklađenost digitalnog marketinga s ciljevima i strategijom KGZ-a.

Ključne riječi: digitalni marketing, društvene mreže, Knjižnice grada Zagreba

Networking the Network: How Zagreb City Libraries Build Their Online Community

Ivana Faletar Horvatić, Vanja Štalec Obradović
Zagreb City Libraries – City Library
ivana.faletar@kgz.hr, vanja.stalec@kgz.hr

Summary

Zagreb City Libraries (Knjižnice grada Zagreba, KGZ), as the largest network of public libraries in Croatia, have significantly enhanced their presence in the digital space over the past few years. In addition to 42 physical locations and a mobile library service on the city's map, KGZ has more than 30 profiles on different social media platforms – including 21 library Facebook pages, 6 project and gallery pages, 5 Instagram profiles, 2 YouTube channels, and one TikTok account. Social media enables libraries to transcend physical boundaries, expand their accessibility, and actively engage with community members in the digital realm, thereby fostering dialogue, collaboration, and the exchange of ideas. In doing so, libraries become visible, relevant, and inclusive – values that are essential in contemporary society. At the same time, librarians strengthen their digital competencies and actively contribute to building a modern, connected user community. This poster presentation showcases how this vibrant and extensive digital network has been built and organized, with a special focus on the work of the Social Media Editorial Board. The Editorial Board coordinates the work of more than 50 librarian-administrators who create and share content daily, communicate with users, and respond to their needs in real time. It also provides professional guidance, organizes training, prepares reports, and continually encourages collaboration and knowledge sharing, thereby ensuring that digital marketing aligns with the goals and strategy of KGZ.

Keywords: digital marketing, social media, Zagreb City Libraries

*Film***Čitamo se zajedno: dobrobiti Čitateljskog kluba „Nije bilo slučajno“ Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica**

Silvija Perić, Tatjana Kovač, Rudi Kulej

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Sažetak

Film prikazuje izjave članova o njihovom iskustvu i sudjelovanju u Klubu te dobrobiti Kluba tijekom pet godina, a završava proslavom 5. rođendana koji se obilježava 23. travnja 2025.

Klub je nastao u vrijeme pandemije kako bi ponudio program za odrasle korisnike koji su se odjednom našli iza zatvorenih vrata svojih domova. Prvi susreti održani su putem platforme Zoom.

Što za članove znači uključenost u čitateljski klub? Kako se razvijaju čitateljske navike te kakav je utjecaj na unapređenje njihova mentalnog zdravlja? Neka su od pitanja postavljenih sugovornicima u filmu.

Sudjelovanjem u Klubu čitatelji kritički razmišljaju i slobodno se izražavaju, osjećaju pripadnost grupi te opušteno upoznaju nove svjetove i perspektive.

Klub uz redovite mjesečne sastanke sudjeluje u održavanju tribina o zavičajnom izdavaštvu, ugošćuje književnike, sudjeluje u raznim gradskim aktivnostima te je pokretač kulturne virovitičke zajednice.

We read together: benefits of the Book Club “It was no accident” of the Virovitica Public Library

Silvija Perić, Tatjana Kovač, Rudi Kulej

Virovitica Public Library

Summary

The film shows members' reflections on their experience and participation in the Club, as well as the benefits it has brought over the course of five years, and it ends with the celebration of the Club's 5th anniversary, held on April 23, 2025.

The Club was founded during the pandemic to offer a program for adult users who suddenly found themselves behind closed doors, in their homes. The first meetings were held via the Zoom platform.

What does being involved in a Book Club mean to its members? How do reading habits develop, and what impact does it have on their mental well-being? These are some of the questions posed to the participants in the film.

Through participation in the Club, readers are encouraged to think critically and express themselves freely, develop a sense of belonging to the group, and discover new worlds and perspectives in a relaxed setting.

In addition to its regular monthly meetings, the Club organizes forums on local publishing, hosts writers, participates in various city events, and acts as a driving force in Virovitica's cultural community.

IV.A. NOVE KORISNIČKE POTREBE: USLUGE, PROGRAMI I KNJIŽNIČNI PROSTORI (PERSONALIZACIJA USLUGA I DIGITALNO KORISNIČKO ISKUSTVO; NOVE I PROŠIRENE USLUGE ZA KORISNIKE PUTEM DIGITALNIH I AI ALATA)

Prijavljena izlaganja

Od knjiga do digitalne interakcije: kako korisnici doživljavaju suvremenu knjižnicu (na primjeru Gradske knjižnice i čitaonice Pula)

Matea Radolović; Liana Diković

Gradska knjižnica i čitaonica Pula

matea.radolovic@gkc-pula.hr, liana.dikovic@gkc-pula.hr

Sažetak

U suvremenom digitalnom okruženju narodne knjižnice suočavaju se s izazovom redefiniranja svoje uloge i ponude kako bi odgovorile na promijenjene potrebe i očekivanja korisnika. Gradska knjižnica i čitaonica Pula planira provedbu ankete među korisnicima s ciljem analize njihove percepcije digitalnih usluga i digitalnog identiteta knjižnice općenito. Ključno je pitanje: doživljavaju li korisnici knjižnicu još uvijek prvenstveno kao prostor za knjige i zbirke ili očekuju širu, suvremeniju i virtualno dostupnu ponudu u skladu s globalnim trendovima razvoja knjižnica?

U fokusu izlaganja bit će metodologija i rezultati provedene ankete, koja će ispitati koliko su korisnicima važne klasične usluge (posudba knjiga, rad u čitaonici, fizički fond itd.), a koliko digitalne mogućnosti (pristup e-knjigama, online bazama podataka, virtualnim izložbama, digitalnim edukacijama, interaktivnim platformama itd.). Posebna pažnja posvetit će se pitanjima digitalne inkluzije, pristupačnosti, sigurnosti i privatnosti, kao i ulozi knjižnice u razvoju digitalnih kompetencija zajednice.

Analizirat će se i očekivanja korisnika u pogledu inovacija: traže li personalizirane digitalne usluge, veći angažman knjižnice na društvenim mrežama, virtualne radionice i događanja, podršku *chatbota* ili integraciju umjetne

inteligencije za preporuku sadržaja. Rezultati će se usporediti s recentnim istraživanjima iz Europe i Sjedinjenih Američkih Država, gdje se knjižnice sve više pozicioniraju kao digitalna središta zajednice, mjesta za cjeloživotno učenje, inovacije i suradnju, a ne samo kao čuvari fonda.

Izlaganje će ponuditi preporuke za daljnji razvoj digitalnih usluga u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula s naglaskom na potrebu strateškog planiranja, kontinuiranog profesionalnog razvoja knjižničara i aktivnog uključivanja korisnika u oblikovanje novih usluga. Zaključno, prikazat će se kako knjižnica može uspješno balansirati između očuvanja tradicionalnih vrijednosti i otvaranja prema digitalnoj budućnosti, čime postaje istinski relevantno i inkluzivno središte lokalne zajednice u digitalnom dobu.

Ključne riječi: anketa, digitalne usluge, percepcija korisnika, tehnološka transformacija, virtualne knjižnice, inovacije u knjižnicama

Digital Services and User Perception at the Pula Public Library: The Path Toward a Modern Urban Library

Matea Radolović; Liana Diković

Pula Public Library

matea.radolovic@gkc-pula.hr, liana.dikovic@gkc-pula.hr

Summary

In today's digital environment, public libraries are faced with the challenge of redefining their role and services in order to meet the changing needs and expectations of their users. Pula Public Library is planning to conduct a user survey aimed at analyzing the users' perception of digital services and the library's overall digital identity. The key question is: do users still primarily perceive the library as a place for books and collections, or do they expect a broader, more modern, and virtually accessible range of services, in line with global trends in library development?

The presentation will focus on the methodology and results of the planned survey, which will examine how users perceive the importance of traditional services (book lending, reading room use, physical collections, etc.) compared to digital services (access to e-books, online databases, virtual exhi-

bitions, digital education, interactive platforms, etc.). Special attention will be given to issues of digital inclusion, accessibility, security, and privacy, as well as the library's role in developing the community's digital competencies. The analysis will also address user expectations regarding innovation: do they seek personalized digital services, greater library engagement on social media, virtual workshops and events, chatbot support, or the integration of artificial intelligence for content recommendations? The results will be compared with recent research from Europe and the United States, where libraries are increasingly positioning themselves as digital community hubs – centers for lifelong learning, innovation, and collaboration, rather than just custodians of collections.

The presentation will offer recommendations for the further development of digital services at the Pula Public Library, emphasizing the need for strategic planning, continuous professional development of librarians, and active user participation in shaping new services. In conclusion, it will demonstrate how the library can successfully balance preserving traditional values with embracing the digital future, thus becoming a truly relevant and inclusive center of the local community in the digital age.

Keywords: survey, digital services, user perception, technological transformation, virtual libraries, innovations in libraries

Knjižnica na dlanu – digitalne usluge i zbirke Gradske knjižnice Marka Marulića Split

Ingrid Srdanović, Natalija Šegvić

Gradska knjižnica Marka Marulića Split
nsegvic@gkmm.hr, isrdanovic@gkmm.hr

Sažetak

U vremenu ubrzane digitalne transformacije, kroz koje prolaze svi sektori društva, knjižnice se nalaze pred izazovima stalnog sudjelovanja u tehnološkim i društvenim promjenama kako bi zadržale svoju ulogu i pozicionirale se u digitalnom okruženju. Elektronički mediji i internet promijenili su načine na koji članovi društvene zajednice komuniciraju i dolaze do informacija

nužnih za svakodnevni život, što je utjecalo na to da knjižnice sve više u fokus stavljaju dostupnost svojih zbirki i usluga izvan svojih fizičkih prostora.

Kao primjer dobre prakse očuvanja knjižnične djelatnosti u digitalnom okruženju u ovom izlaganju prikazat ćemo digitalne zbirke i usluge GKMM-a Split koje knjižnica omogućuje svojim korisnicima *online* pristupom. Bit će riječ o Digitalnoj zbirci GKMM-a Split, koju najvećim dijelom čini građa digitalizirane Zavičajne zbirke Spalatine, virtualnoj ediciji „Splitski spomenar“, te digitalnom kulturnom vodiču „Marulovim stopama“. Prikazat ćemo digitalne usluge knjižnice vezane za korištenje mrežnog knjižničkog kataloga te zbirke elektroničkih knjiga.

Također ćemo predstaviti načine na koje koristimo digitalne kanale poput društvenih mreža knjižnice, mrežnih stranica i YouTubea za informiranje, komunikaciju i uključivanje korisnika u aktivnosti knjižnice. Osim što povećavaju dostupnost i vidljivost knjižnice 24/7, digitalni kanali omogućuju dvosmjernu komunikaciju s korisnicima, potiču njihovo sudjelovanje i stvaraju osjećaj zajedništva unutar virtualne knjižnične zajednice.

Iako digitalne usluge pružaju brojne prednosti, one ipak mogu rezultirati isključenošću dijela korisnika koji nemaju pristup internetu ili razvijene digitalne vještine, čime se dodatno produbljuju postojeće socijalne i informacijske nejednakosti. U izlaganju će biti riječ i o aktivnostima koje GKMM Split provodi kako bi educirao svoje korisnike i pomogao im u stjecanju digitalnih kompetencija.

Uloga knjižnice tako se širi izvan njenih zidova – ona postaje otvoren prostor znanja, dijaloga i digitalnog uključivanja. Upravo ta sposobnost prilagodbe i inovacije ključna je za očuvanje njezine društvene vrijednosti i uloge u budućnosti.

Ključne riječi: digitalne usluge, digitalne zbirke, digitalni kanali, GKMM Split

Library at Your Fingertips – Digital Collections and Services of the Marko Marulić City Library Split

Marko Marulić City Library Split

Ingid Srdanović, Natalija Šegvić

nseovic@gkmm.hr, isrdanovic@gkmm.hr

Summary

In an era of rapid digital transformation affecting all sectors of society, libraries face the challenge of continuously participating in technological and social changes to maintain their role and position in the digital environment. Electronic media and the internet have changed how members of the community communicate and access the information necessary for daily life, which has led libraries to increasingly focus on making their collections and services available beyond their physical spaces.

As an example of good practice in preserving library activities in the digital environment, this presentation will showcase the digital collections and services of Marko Marulić City Library Split (GKMM) made available to the library's users through online access. It will discuss the Digital Collection of GKMM Split, primarily consisting of materials from the digitized Local Collection Spalatina, the virtual edition "Splitski spomenar" (Split Memorial), and the digital cultural guide "Marulovim stopama" (Following Marul). We will present the library's digital services related to the use of the online library catalog and the collection of e-books.

We will also highlight how we utilize digital channels such as the library's social media, website, and YouTube to inform, communicate, and engage users in library activities. In addition to increasing the library's availability and visibility 24/7, digital channels facilitate two-way communication with users, encourage their participation, and create a sense of community within the virtual library environment.

Although digital services provide numerous advantages, they can also result in the exclusion of some users who lack internet access or digital skills, further deepening existing social and informational inequalities. The presentation will also address the activities that GKMM Split undertakes to educate its users and assist them in acquiring digital competencies.

The role of the library thus expands beyond its walls – it becomes an open space for knowledge, dialogue, and digital inclusion. This capacity for adaptation and innovation is crucial for preserving its social value and role in the future.

Keywords: digital services, digital collections, digital channels, GKMM Split

Uloga društvenih mreža u personalizaciji sadržaja i izgradnji odnosa s korisnicima na primjeru Gradske knjižnice Slavonski Brod

Matea Žilić

Gradska knjižnica Slavonski Brod

matea0zilic@gmail.com

Sažetak

Rad istražuje načine kako se društvene mreže Gradske knjižnice Slavonski Brod koriste personalizacijom komunikacije i sadržaja u svrhu izgradnje kvalitetnijeg odnosa s korisnicima u digitalnom prostoru, jer je obraćanje korisnicima knjižnice i rješavanje njihovih zahtjeva sada preneseno i na društvene medije. Cilj je istraživanja utvrditi koje strategije objavljivanja najviše angažiraju korisnike te na koji način društvene mreže mogu poslužiti kao mehanizam za prilagodbu knjižničnih usluga sukladno preferencijama i navikama korisnika.

Analizom komunikacije GKSB-a na platformama poput Facebooka i Instagrama (kroz kvantitativne i kvalitativne pokazatelje) promatraju se vrste objava (video, slika, tekst) koje postižu najveći doseg, interakcija korisnika kao i obrasci komunikacije koji doprinose osjećaju involviranosti i personaliziranog pristupa. U svrhu prikupljanja povratnih informacija i kreiranja sadržaja koji je relevantan pojedinačnim skupinama korisnika stavit će se fokus na alate koji omogućuju dvosmjernu komunikaciju, poput anketa, preporuka objavljenih u *storyju*, komentara ispod objava i privatnih poruka upućenih Knjižnici.

Knjižnice su u procesu digitalne transformacije, stoga i ovaj rad neposredno

analizira cjelokupnu ulogu digitalnog marketinga u komunikaciji knjižnice s korisnicima jer marketing treba biti usmjeren na sofisticirano praćenje dodirnih točaka knjižnica i korisnika te na duboko razumijevanje (više) emocionalnog i (manje) racionalnog učinka koji pojedine točke imaju na korisnika. U radu ćemo spoznati kako virtualne interakcije u načelu ne zamjenjuju one stvarne, nego ih, zapravo, nadograđuju.

Istraživanje će se temeljiti na analizi objava u prvih pet mjeseci 2025. godine, upitnicima za korisnike te uvidima iz literature i primjera dobre prakse u drugim knjižnicama. Očekivani je rezultat definiranje preporuka za daljnji razvoj digitalne strategije GKSB-a s fokusom na personalizaciju i digitalnu korisničku angažiranost. Rad naglašava kako digitalna budućnost knjižnica ide u korak s korisnicima koji su i sami informatički pismeni i služe se internetom.

Ključne riječi: digitalna transformacija, društvene mreže, komunikacija, korisničko iskustvo, narodna knjižnica

Social Media involvement in content personalization and building user relationships formed on the case study of the City Library of Slavonski Brod

Matea Žilić

City Library of Slavonski Brod

matea0zilic@gmail.com

Summary

This work explores how the social media platforms of the City Library of Slavonski Brod utilize personalized communication and content strategies to build stronger relationships with users in the digital space. Given the shift from face-to-face interactions within the library to digital communication via social networks, the paper examines how such platforms can effectively support and enrich user engagement. The aim of the research is to identify which posting strategies generate the highest levels of user engagement and how social media can serve as a mechanism for shaping library services to match user preferences and habits.

By analyzing GKSB's communication on platforms such as Facebook and Instagram – through both quantitative and qualitative indicators – the study examines which types of posts (video, image, text) achieve the greatest reach and user interaction. It also examines communication patterns that contribute to a sense of involvement and a personalized user experience. Special attention will be given to tools that support two-way communication, such as surveys, story recommendations, comments under posts, and private messages in the Library's inbox.

As libraries undergo a process of digital transformation, this paper directly examines the broader role of digital marketing in user communication. Marketing in this context should be oriented toward sophisticated tracking of user touchpoints and a deeper understanding of their emotional – rather than purely rational – responses to various forms of engagement. The study reveals that virtual interactions do not replace real-life ones; instead, they enrich and extend them.

The research will be based on an analysis of posts published during the first five months of 2025, user surveys, and insights drawn from literature and best practices in other libraries. The expected result of the study is the formulation of recommendations for the further development of GKSB's digital strategy with a focus on personalization and digital user engagement. The paper underscores that the digital future of libraries must keep pace with users who are themselves digitally literate and actively engaged in the online space.

Keywords: communication, digital transformation, public library, social media, user experience

Prednosti i izazovi digitalizacije u međuknjižničnoj posudbi

Jelena Šančić, Daniela Sestrić

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

jsancic@nsk.hr, dsestric@nsk.hr

Sažetak

U izlaganju se razmatra razvoj međuknjižnične posudbe u kontekstu svepri-

sutne digitalizacije i promjena korisničkih potreba. Nacionalna knjižnica već danas nudi niz digitalnih usluga i alata koji mogu znatno unaprijediti međuknjižničnu suradnju i pristup građi – no praksa pokazuje da su te mogućnosti još uvijek nedovoljno prepoznate i korištene u narodnim knjižnicama. Predstaviti će se konkretni primjeri hibridnog poslovanja – kombinacije tiskanih i digitalnih oblika posudbe – s naglaskom na potencijal regionalne knjižnične suradnje, potrebe edukacije i osnaživanja knjižničara te mogućnosti koje pruža koordinirana nacionalna podrška. Cilj je potaknuti knjižnice da digitalne resurse uključe u svakodnevno poslovanje te time ojačaju svoju ulogu u lokalnoj zajednici.

Ključne riječi: međuknjižnična posudba, digitalizacija, digitalne usluge, digitalni sadržaji, međuknjižnični servisi

Advantages and Challenges of Digitization in Interlibrary Loan

Jelena Šančić, Daniela Sestrić

National and University Library in Zagreb

jsancic@nsk.hr, dsestric@nsk.hr

Summary

The presentation explores the development of interlibrary loan services in the context of widespread digitalization and changing user needs. The National Library already offers a range of digital services and tools that can significantly enhance interlibrary cooperation and access to materials. However, in practice, these opportunities remain underrecognized and underutilized in public libraries. Specific examples of hybrid operations – combining print and digital forms of lending – will be presented, with a focus on the potential for regional library collaboration, the need for librarian education and empowerment, and the possibilities offered by coordinated national support. The aim is to encourage libraries to integrate digital resources into their daily operations, thereby strengthening their role within the local community.

Keywords: interlibrary loan, digitization, digital services, digital content, interlibrary services

Program „PP – Preporučili su, pročitajte!“ Knjižnice Božidara Adžije: istraživanje inovativnog pristupa poticanju čitateljskih navika putem digitalnih medija

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Ivana Sabljak, Marija Žurić

Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Božidara Adžije

iva.dzambaski@kgz.hr, ivan.jelic@kgz.hr, ivana.sabljak@kgz.hr, marija.zuric@kgz.hr

Sažetak

Knjižnica Božidara Adžije od 2021. godine provodi program „PP – Preporučili su, pročitajte!“, usmjeren na promicanje čitanja i jačanje kulture knjige koristeći inovativnu digitalnu formu. Kroz kratke videopriloze osobe iz kulturnog, znanstvenog i javnog života predstavljaju knjige koje su na njih ostavile snažan dojam, čime se potiče osobno i kontekstualizirano čitateljsko iskustvo. Program se temelji na izradi vlastitog digitalnog sadržaja korištenjem suvremenih alata, uz razvoj vizualnog identiteta i aktivnu promociju na mrežnim stranicama i društvenim mrežama knjižnice, čime se knjižnica pozicionira kao dinamičan i relevantan kulturni akter u digitalnom prostoru.

Program je povezan s mrežnim katalogom Knjižnica grada Zagreba, čime se omogućuje neposredan pristup preporučenim naslovima i dodatna integracija čitateljskog iskustva u sustav knjižničnih usluga. Također, digitalna komunikacija pridonosi jačanju odnosa s postojećim korisnicima te otvara mogućnost dosezanja novih korisnika izvan fizičkog prostora knjižnice. Tako knjižnica prelazi tradicionalne prostorne i vremenske okvire djelovanja, afirmirajući se kao otvorena i pristupačna platforma za kulturnu razmjenu i poticanje čitateljskih navika.

Kvantitativnom metodom prikupljanja i analize numeričkih podataka ključnih metrika više od 170 videouradaka objavljenih tijekom četiri godine, uključujući broj pregleda, distribuciju pregleda kroz vrijeme, angažman, doseg, ukupno i prosječno vrijeme gledanja, stopu dovršetka te interakciju, pokušalo se utvrditi koji sadržaji pobuđuju najveće zanimanje, kada gledatelji najčešće odustaju od gledanja i koja bi duljina videa bila optimalna. Statistička analiza temeljila se na podacima prikupljenim pomoću alata društvenih mreža *Meta for Business* s ciljem unaprjeđenja programa. Budući koraci

uključuju prilagodbu formata i strategije objava na temelju rezultata, kako bi se dodatno povećao doseg, angažman i utjecaj programa u poticanju čitateljskih navika. „PP – Preporučili su, pročitajte!“ uspješno spaja knjižničnu praksu, digitalne strategije i društveni angažman, nudeći model suvremenog knjižničnog djelovanja koje odgovara izazovima digitalnog doba i aktivno oblikuje kulturni prostor.

Ključne riječi: digitalna komunikacija, digitalni alati, digitalni *storytelling*, inovativan program, nova i proširena usluga

Božidar Adžija Library Program “PP – Preporučili su, pročitajte”

Research on an Innovative Approach to Fostering Reading Habits Through Digital Media

Iva Džambaski, Ivan Jelić, Ivana Sabljak, Marija Žurić

Zagreb City Libraries, Božidar Adžija Library

iva.dzambaski@kgz.hr, ivan.jelic@kgz.hr, ivana.sabljak@kgz.hr, marija.zuric@kgz.hr

Summary

Since 2021, the Božidar Adžija Library has been running a program entitled “PP – Preporučili su, pročitajte!” (Recommended – Read It!) whose main goal is to promote reading and strengthen book culture within the contemporary social context through an innovative digital format. Through a series of short video features, individuals from the cultural, scientific, and public spheres present books that have left a lasting impression on them, thereby encouraging a personal and contextualized reading experience.

The implementation of the program places particular emphasis on the creation of original digital content using modern digital tools, the development of the program’s visual identity, and promotional efforts via social media and the library’s website. This approach enables the library to position itself as a dynamic cultural participant, shaping its own multimedia narrative and actively participating in the digital public sphere.

In addition, the program is linked with the online catalog of the Zagreb City Libraries, allowing users direct access to the recommended titles and further embedding the reading experience within the library’s broader system of services. The program’s digital communication strategy also plays a key role in strengthening relationships with existing users while simultaneously creating opportunities to engage potential users beyond the library’s physical reach. In doing so, the library transcends traditional spatial and temporal boundaries, affirming itself as an open and accessible platform for cultural exchange and the development of reading habits.

This paper presents a study of the program using quantitative analysis of more than 170 video features published over a four-year period. The analysis focuses on key engagement metrics, including number of views, view distribution over time, audience retention, reach, total and average watch time, completion rate, and viewer interaction. Statistical evaluation was conducted using data from Meta for Business analytics tools, with the goal of enhancing the program’s impact and improving its future implementation.

Future steps include adapting the video format and publishing strategy based on the findings in order to further increase reach, engagement, and the program’s influence in fostering reading habits.

“PP – Preporučili su, pročitajte!” successfully merges library practice, digital strategy, and civic engagement, offering a model of contemporary library practice that responds to the challenges of the digital age and actively shapes the cultural space.

Keywords: digital communication, digital tools, digital storytelling, innovative program, new and expanded library service

Od analognog do digitalnog: dva koraka prema suvremenim knjižničnim uslugama

Nadia Bužleta

Gradska knjižnica i čitaonica Pula

nadia.buzleta@gkc-pula.hr

Sažetak

U digitalnom dobu uloga knjižnica više nije ograničena na fizičku dostupnost

grade, već uključuje i aktivno razvijanje suvremenih usluga koje odgovaraju potrebama korisnika nove generacije. Ovaj rad donosi iskustva implementacije dviju inovativnih digitalnih usluga u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula kroz praktičnu perspektivu: usluge pristupa elektroničkim novinama i usluge digitalizacije starijih medijskih formata. Obje su razvijene kao dio strateškog razvoja digitalnih usluga u knjižnici, a usmjerene su na povećanje dostupnosti aktualnih informacija iz različitih izvora, očuvanje osobnih i kulturnih memorija te poboljšanje korisničkog iskustva kroz suvremena tehnološka rješenja.

Kroz analizu procesa implementacije izlaganje donosi uvid u iskustva, izazove i postignuća povezana s integracijom ovih usluga u redovno poslovanje knjižnice. U prvom dijelu fokus je na uvođenju usluge čitanja dnevnih novina u elektroničkom formatu, kao odgovoru na promjenjive informacijske potrebe korisnika. Istaknute su pritom ključne prednosti, ali i praktične prepreke, od tehničkih izazova i ograničenja pretplata do interesa korisnika i usporedbe korištenja digitalnih i tiskanih izdanja.

Drugi dio obrađuje uspostavu usluge digitalizacije medijskih formata kao inovativnog pristupa očuvanju memorije i kulturne baštine na individualnoj razini. Usluga omogućava konverziju starijih medijskih zapisa (fotografski negativi, VHS i audiokazete, diskete, DVD-ovi i drugi zastarjeli formati) u suvremene digitalne oblike. Izlaganje prikazuje potencijal i izazove implementacije, uključujući planiranje prostora, definiranje pravila korištenja, nabavku specijalizirane opreme te edukaciju korisnika kroz radionice i individualnu podršku pri radu s uređajima. Kroz perspektivu društvene odgovornosti ova usluga doprinosi demokratizaciji pristupa tehnologiji, omogućujući svim građanima, neovisno o ekonomskom statusu, da sačuvaju vlastite osobne i obiteljske uspomene.

Rad prikazuje uspostavu dviju naizgled komplementarnih usluga s ciljem osuvremenjivanja knjižničkog poslovanja i servisa Gradske knjižnice i čitaonice Pula. Knjižnica se pritom afirmira kao središnje mjesto koje uspješno povezuje digitalno i analogno, prošlost i sadašnjost, osiguravajući kontinuitet znanja, pristupa i identiteta zajednice u kontekstu stalne tehnološke promjene.

Ključne riječi: digitalizacija medija, elektroničke novine, osobna i obiteljska dokumentacija, kolektivna memorija, društvena odgovornost

From Analog to Digital: Two Steps Toward Contemporary Library Services

Nadia Bužleta

Pula City Library

nadia.buzleta@gkc-pula.hr

Summary

In the digital age, the role of libraries is no longer limited to providing physical access to materials, but includes the active development of modern services that meet the needs of a new generation of users. This paper presents practical experiences from the implementation of two innovative digital services at the Pula City Library: access to electronic newspapers and the digitization of older media formats. Both services were developed as part of the library's strategic approach to digital service development, with the aim of increasing access to current information from various sources, preserving personal and cultural memories, and enhancing the overall user experience through contemporary technological solutions.

Through an analysis of the implementation process, the presentation offers insight into the experiences, challenges, and achievements involved in integrating these services into the library's regular operations. The first part focuses on the introduction of access to daily newspapers in electronic format as a response to the evolving informational needs of users. Key benefits are highlighted, alongside practical obstacles, ranging from technical difficulties and subscription limitations to user interest and the comparison between the use of digital and printed editions.

The second part addresses the establishment of a media digitization service as an innovative approach to preserving memory and cultural heritage on an individual level. The service enables the conversion of older media formats (photographic negatives, VHS and audio tapes, diskettes, DVDs, and other outdated carriers) into contemporary digital formats. The presentation outlines the potential and challenges of implementation, including space planning, defining user guidelines, procurement of specialized equipment, and user education through workshops and one-on-one support with the devices. From the perspective of social responsibility, this service contributes to the democratization of access to technology, allowing all citizens, regard-

less of economic status, to preserve their personal and family memories.

This paper showcases the development of two seemingly complementary services aimed at modernizing the operations and services of the Pula City Library. In doing so, the library is reaffirmed as a central place that successfully bridges the digital and the analog, the past and the present, ensuring the continuity of knowledge, access, and community identity in a time of ongoing technological change.

Keywords: media digitization, electronic newspapers, personal and family documentation, collective memory, social responsibility

Izlaganja na posteru

Poticanje digitalne pismenosti 65+

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić, Tatjana Basar

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

lidija@gkka.hr, mkundic@gkka.hr, amikic@gkka.hr, tatjana@gkka.hr

Sažetak

Gledajući statističke podatke, 13% korisnika Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ u Karlovcu čine umirovljenici. Budući da karlovačka knjižnica prepoznaje važnost cjeloživotnog učenja i digitalne uključenosti, razvila se ideja osnivanja programa za osobe treće životne dobi namijenjenih njihovoj društvenoj integraciji i aktivnom uključivanju u kulturne i društvene događaje lokalne zajednice. Godine 2025. Knjižnica provodi programe za starije osobe pod nazivima „Digitalni kutak“, „Klikom do informacija“, „Zavičajna časakinja“ i „Znanjem do zdravlja“. Aktivnosti navedenih programa bit će pobliže prikazane u ovom posterskom izlaganju.

Kroz predavanja (koja se održavaju u suradnji sa stručnjacima poput psihologa, liječnika i knjižničara), radionice te pristup edukativnim i digitalnim sadržajima, gorenavedeni programi potiču socijalnu integraciju, mentalnu stimulaciju i osobni razvoj starijih osoba. Ovo je posebno važno s obzirom na izazove poput usamljenosti i društvene izolacije s kojima se mnogi stariji ljudi suočavaju.

Stoga se ukazala potreba za provođenjem raznovrsnih programa za starije osobe gdje se ovoj temi pristupa s multidisciplinarnog aspekta, a svi oni djeluju unutar zajedničkog razvojnog programa pod nazivom „Poticanje digitalne pismenosti 65+“ koji je sufinanciran sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a provodi se u karlovačkoj knjižnici u 2025. godini. Ciljevi programa su omogućiti pristup znanju i informacijama starijim građanima individualnim i grupnim pristupom unutar kvalitetnih i funkcionalnih knjižničnih i izvan knjižničnih prostora, učiniti starije osobe ravnopravnim sudionicima inkluzivnih programa Knjižnice te istaknuti važnost razvoja digitalne pismenosti starijih osoba.

Rezultat ovog programa je „Vodič za rad s korisnicima starije životne dobi“, namijenjen knjižničarima i drugim djelatnicima iz ustanova za rad sa starijim i nemoćnim osobama.

Ključne riječi: digitalna inkluzija, digitalna pismenost, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, razvojni program

Encouraging Digital Literacy 65+

Lidija Šajatović, Marina Kundić, Aleksandra Mikić Grginčić, Tatjana Basar

Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac

lidija@gkka.hr, mkundic@gkka.hr, amikic@gkka.hr, tatjana@gkka.hr

Summary

Based on statistical data, 13% of the members of the Public Library “Ivan Goran Kovačić” Karlovac are retirees. Recognizing the importance of life-long learning and digital inclusion, the Karlovac Library developed the idea of launching programs specifically for senior citizens, aimed at promoting their social integration and active participation in the cultural and social life of the local community. In 2025, the Library will implement a series of programs for older adults, including “Digital Corner”, “Click to Information”, “Local Chats”, and “Knowledge for Health”. These activities will be presented in more detail in this poster presentation.

Through lectures (organized in collaboration with experts such as psychologists, doctors, and librarians), workshops, and access to educational and

digital resources, these programs foster social inclusion, cognitive stimulation, and personal development among older adults. This support is particularly important in addressing challenges such as loneliness and social isolation faced by many seniors.

The growing need for diverse programs for older adults calls for a multidisciplinary approach. All activities are part of a broader developmental initiative titled "Encouraging Digital Literacy 65+", co-financed by the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia and implemented at the Karlovac Library in 2025. The goals of the initiative include providing older citizens with access to knowledge and information through individual and group activities in well-equipped library and community spaces, enabling seniors to become active and equal participants in the Library's inclusive programs, and highlighting the importance of developing digital literacy among the elderly.

The result of this initiative is a "Guide for Working with Elderly Users", intended for librarians and other professionals working in institutions for the elderly and the infirm.

Keywords: digital inclusion, digital literacy, Public Library "Ivan Goran Kovačić", developmental initiative

Digitaliziraj se! Radionica korištenja aplikacija i uređaja za čitanje e-knjiga i zvučnih e-knjiga

Emilli Ilić, Ljubica Mihajić, Kristina Petranović

Gradska knjižnica Rijeka

emili.ilic@gkri.hr, ljubica.mihajic@gkri.hr, kristina.petranovic@gkri.hr

Sažetak

Nova zgrada Središnje knjižnice Gradske knjižnice Rijeka otvorena je u prosincu 2023. godine, čime su građani dobili novu i modernu knjižnicu. S tom novom, suvremenom knjižnicom promijenile su se i potrebe korisnika za digitalnom građom, pa se sve više koriste e-knjige i zvučne e-knjige. Povećano korištenje takve elektroničke građe bilo je povodom za organizaciju radionica za korisnike pod nazivom „Radionice čitanja e-knjiga na mobitelima i tabletima“.

Ciljana su skupina tih radionica svi čitatelji e-knjiga i zvučnih e-knjiga, kao i svi oni koji žele postati njihovi čitatelji. Radionica je također namijenjena korisnicima kojima je potrebna pomoć pri instalaciji i snalaženju unutar aplikacije za čitanje e-knjiga i zvučnih e-knjiga. Najčešće su to korisnici treće životne dobi, ali i djeca, slijepe i slabovidne osobe te teško pokretne osobe, kojima je tako olakšano čitanje bez odlaska u prostor knjižnice.

Radionica uključuje i edukaciju o aplikacijama koje se koriste za čitanje e-knjiga. Korisnici su tako dobili informaciju o instalaciji aplikacija i njihovim funkcionalnostima, primjerice o posudbi/povratu građe, korištenju tematskih preporuka knjiga, postavkama prikaza zaslona, razlici između e-knjiga i zvučnih e-knjiga i slično. Korisnici na radionicu donose svoj uređaj, pa se drugi dio radionice temelji na edukaciji korisnika o korištenju aplikacija na e-čitaču, tabletu, mobitelu ili laptopu, čime radionice postaju individualne i održavaju se u dogovoreno vrijeme što otežava organizaciju.

Naša početna praksa izazvala je pozitivne reakcije. Broj korisnika radionice raste iz dana u dan i opravdava njezino postojanje.

Izazov koji slijedi organiziranje je radionica u kojima bi se korisnicima dodatno približilo korištenje elektroničkih medija. Preduvjet za proširenje usluge daljnja je i konstantna edukacija knjižničara koji provode radionice.

Konačno, radionica o korištenju e-knjiga i zvučnih e-knjiga Gradske knjižnice Rijeka primjer je dobre prakse poticanja implementacije novih medija u knjižničarsku praksu i u čitalačku kulturu.

Ključne riječi: aplikacije, e-knjiga, edukacijske radionice, narodne knjižnice, zvučna e-knjiga

Digitize yourself! Workshop on using apps and devices for reading e-books and e-audiobooks

Emilli Ilić, Ljubica Mihajić, Kristina Petranović

Rijeka City Library

emili.ilic@gkri.hr, ljubica.mihajic@gkri.hr, kristina.petranovic@gkri.hr

Summary

The new building of the Central Library of the Rijeka City Library was opened

in December 2023, providing citizens with a modern and contemporary library. With this new library, users' needs for digital materials have also changed, and the use of e-books and audiobooks has increased. This growing demand for electronic materials prompted the organization of workshops for library users titled "E-book and E-audiobook Reading Workshops on Mobile Phones and Tablets".

The target group for these workshops includes all e-book and e-audiobook readers, as well as those interested in becoming one. The workshops are also intended for users who need assistance with installing and navigating e-book and e-audiobook reading apps. These users are often senior citizens, but also children, blind or visually impaired individuals, and people with limited mobility, for whom reading is made easier without having to visit the library in person.

The workshop also includes education about the apps used for reading e-books. Users receive information on app installation and their functionalities, such as borrowing/returning materials, using thematic book recommendations, screen display settings, the difference between audiobooks and e-books, and more. Users bring their own devices to the workshop, which allows the second part of the workshop to focus on individual education about using apps on e-readers, tablets, mobile phones, or laptops. This makes the workshops more personalized and scheduled individually, but it also complicates the organization.

Our initial practice has generated positive reactions. The number of workshop participants is growing day by day, proving the value of the initiative.

The next challenge is to organize workshops that will further introduce users to the use of electronic media. A prerequisite for expanding the service is the continuous and ongoing education of the librarians who conduct the workshops.

Finally, the workshop on using e-books and audiobooks at the Rijeka City Library serves as an example of best practice in encouraging the integration of new media into library practice and reading culture.

Keywords: applications, audiobook, e-book, educational workshops, public libraries

Narodne knjižnice u digitalnom vremenu: primjer Gradske knjižnice i čitaonice Beliše

Dijana Crljenić, Vlasta Putar
Gradska knjižnica i čitaonica Beliše
knjiznica@belisce.hr

Sažetak

Narodne knjižnice danas imaju daleko širu ulogu od tradicionalne posudbe knjiga. One su postale važna mjesta za razvoj zajednice, poticanje cjeloživotnog učenja te promicanje digitalne i informacijske pismenosti. U digitalnom dobu njihova funkcija dodatno se širi – knjižnice postaju inkluzivna središta znanja, inovacija i kulturnih aktivnosti. Gradska knjižnica i čitaonica Beliše izvrstan je primjer kako se jedna narodna knjižnica može uspješno prilagoditi suvremenim izazovima i pritom služiti kao aktivni pokretač promjena u svojoj zajednici.

Od 2018. godine knjižnica u Belišću aktivno provodi edukativne programe usmjerene na digitalno opismenjavanje građana svih dobnih skupina. Organiziraju se radionice za djecu i mlade, kao i programi prilagođeni starijim osobama s ciljem osposobljavanja za korištenje pametnih telefona, računala i drugih digitalnih alata. Radionice služenja *micro:bitovima* potiču interes za tehnologiju, dok praktična primjena digitalnih uređaja olakšava svakodnevni život i doprinosi većoj samostalnosti korisnika.

Posebno se istaknula radionica „Umjetna inteligencija i prepoznavanje lica“, organizirana u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Valpovo-Beliše. Djeca su kroz interaktivan pristup upoznala osnovne koncepte umjetne inteligencije, robotike i astrofizike. Takve aktivnosti ne potiču samo interes za STEM područje, već razvijaju kreativnost, logičko razmišljanje i znatiželju.

Knjižnica dodatno obogaćuje svoju ponudu izložbama, poput one u suradnji s udrugom Bel-Art pod nazivom „Sanjaju li roboti električne knjige?“, koja je povezala svijet umjetnosti i tehnologije. Osim toga, korisnicima je dostupna i literatura iz područja umjetne inteligencije, znanstvene fantastike i suvremene tehnologije.

Gradska knjižnica i čitaonica Belišće time potvrđuje svoju modernu ulogu – ona je edukator, kulturno središte i tehnološki partner zajednice, spremna odgovoriti na izazove digitalnog doba i približiti znanje svima.

Ključne riječi: digitalna pismenost, informacijska pismenost, umjetna inteligencija, radionice, suradnja

Public Libraries in the Digital Age: The Example of Public Library Belišće

Dijana Crljenić, Vlasta Putar

Belišće Public Library

knjiznica@belisce.hr

Summary

Today, public libraries serve a much broader role than simply lending books. They have become important community hubs that support lifelong learning, promote digital and information literacy, and encourage innovation. In the digital age, libraries are evolving into inclusive centers of knowledge, creativity, and cultural exchange. The Belišće Public Library is an excellent example of how a public library can successfully adapt to modern challenges and become a driving force within its community.

Since 2018, the library has been actively implementing educational programs focused on digital literacy for people of all ages. It organizes workshops for children and young people, as well as tailored programs for older adults, helping them to become familiar with smartphones, computers, and other digital tools. Micro:bit workshops encourage interest in technology, while the practical use of devices improves everyday life and increases users' independence.

One particularly successful initiative was the workshop titled "Artificial Intelligence and Facial Recognition," organized in cooperation with the Valpovo–Belišće Technical Culture Association. Through an interactive approach, children were introduced to the basics of artificial intelligence, robotics, and astrophysics. These activities not only promote STEM education but also foster curiosity, logical thinking, and creativity.

The library also enriches its offerings through exhibitions, such as one held in collaboration with the local art association Bel-Art, titled "Do Robots Dream of Electric Books?" This exhibition creatively connected the worlds of art and technology, providing a unique experience for visitors. Additionally, the library offers a diverse selection of literature on artificial intelligence, science fiction, and modern technology, encouraging deeper reflection on the role of technology in everyday life.

Through all of these efforts, Public Library Belišće reaffirms its modern role – as an educator, cultural hub, and technological partner to the community. It meets the challenges of the digital era while staying true to its core mission: making knowledge accessible to all.

Keywords: digital literacy, information literacy, artificial intelligence, workshops, collaboration

IV.B. NOVE KORISNIČKE POTREBE: USLUGE, PROGRAMI I KNJIŽNIČNI PROSTORI (KNJIŽNICE KAO SREDIŠTA ZAJEDNICE: PRILA- GODBA KNJIŽNIČNIH PROSTORA ZA NOVE POTREBE KORISNIKA; NOVE MOGUĆNOSTI ZA PRISTUPAČNOST POMOĆU DIGITALNE TEHNOLOGIJE)

Prijavljena izlaganja

Na putu prema pametnoj i održivoj knjižnici: EU projekt „Rekonstrukcija i opremanje Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica“

Robert Fritz

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

robert@knjiznicavirovitica.hr

Sažetak

Izlaganje prikazuje pregled EU projekta „Rekonstrukcija i opremanje Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica“, prijavljenog i odobrenog na Pozivu na dostavu projektnih prijedloga „Obnova javne kulturne infrastrukture“ Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije tijekom 2024. godine. Naglasak izlaganja bit će na uvođenju koncepta pametne i energetske održive knjižnice.

Projektna je svrha investicije povećanje pristupačnosti i sudjelovanja svih građana u društvenom životu lokalne zajednice, osobito ranjivih skupina, te stvaranje i/ili unaprjeđenje uvjeta za razvoj inovativnih zbirki i usluga u kulturi. Kroz analizu postojećeg stanja, definiciju projektnih ciljeva i prikaz planiranih aktivnosti predložimo načine na koje knjižnica može postati dostupno, digitalno opremljeno i društveno uključivo središte zajednice.

Opći ciljevi projekta su: građevinska dogradnja Knjižnice, RFID automatizacija poslovanja, uspostavljanje tehničko-tehnoloških uvjeta za provedbu koncepta *open libraries*, uvođenje obnovljivih izvora energije te razvoj inkluzivnih i pristupačnih knjižničnih usluga. Izlaganje može poslužiti kao referenca stručnoj zajednici za oblikovanje projekata sa sličnim projektnim ciljevima i zadacima.

Projekt „Rekonstrukcija i opremanje Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica“ obilježit će povijest virovitičkog knjižničarstva i pojam modernog knjižničnog iskustva na lokalnoj razini. Integracijom novih tehnologija, kao što su sustav RFID i knjigomat 24/7, Knjižnica će unaprijediti svoje usluge i povećati njihovu dostupnost korisnicima neovisno o osnovnom radnom vremenu Knjižnice. Građevinska dogradnja omogućuje oblikovanje novih sadržaja poput prostora za mlade i višenamjenske dvorane čime će Knjižnica ponuditi dodatne sadržaje i usluge u zajednici. Energetska obnova kroz instalaciju solarnih panela, dizalica topline i pametne infrastrukture (e-punionice, pametne klupe) ističe ekološki aspekt projekta i doprinosi dugoročnoj financijskoj održivosti. Razvoj novih i inkluzivnih knjižničnih usluga – od STEM radionica do programa za ranjive skupine – dodatno učvršćuje poziciju Knjižnice kao mjesta znanja, digitalne pismenosti i društvene povezanosti. Vizija knjižnice u budućnosti usmjerena je prema daljnjem razvoju pametnog, održivog, otvorenog, fleksibilnog i poticajnog prostora koji aktivno odgovara na potrebe lokalne i regionalne zajednice. Ovaj projekt pruža nam odgovarajući temelj za provedbu takve vizije.

Ključne riječi: pametna knjižnica, energetska održiva knjižnica, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica, tehnologija RFID, koncept *open libraries*

Towards a Smart and Sustainable Library: The EU-funded Project “Reconstruction and Equipment of the Virovitica Public Library”

Robert Fritz

Virovitica Public Library

robert@knjiznicavirovitica.hr

Summary

The presentation provides an overview of the EU-funded project “Reconstruction and equipment of the Virovitica Public Library”, which was submitted and approved under the Call for proposals “Reconstruction of Public Cultural Infrastructure” (Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Obnova javne kulturne infrastrukture“) by the Ministry of Regional Development and

EU Funds in 2024. The focus of the presentation will be on introducing the concept of a smart and energy-sustainable library.

The purpose of this investment is to increase accessibility and participation of all citizens in the social life of the local community, especially vulnerable groups, and to create and/or improve the conditions for the development of innovative collections and cultural services. Through an analysis of the current situation, a definition of project goals, and an outline of planned activities, we propose ways in which the library can become an accessible, digitally equipped, and socially inclusive community hub.

The main objectives of the project include: expansion of the library building, RFID-based service automation, establishing the technical and technological conditions for implementing the *open libraries* concept, introduction of renewable energy sources, and development of inclusive and accessible library services. This presentation may serve as a reference for the professional community in designing projects with similar objectives and tasks.

The "Reconstruction and equipment of the Virovitica Public Library" project will mark a significant milestone for the history of librarianship in Virovitica and the concept of modern library experience at the local level. By integrating new technologies such as the RFID system and a 24/7 self-service book dispenser, the Library will improve its services and increase their availability to users, regardless of standard opening hours.

The architectural expansion will allow the development of new facilities, such as a youth area and a multifunctional hall, offering additional services and content for the community. Energy renovation through the installation of solar panels, heat pumps, and smart infrastructure (e-charging stations, smart benches) highlights the project's ecological dimension and contributes to long-term financial sustainability.

The development of new and inclusive library services – from STEM workshops to tailored programs for vulnerable groups – further strengthens the Library's role as a place of knowledge, digital literacy, and social connectivity. The Library's vision for the future is directed toward the continuous development of a smart, sustainable, open, flexible, and inspiring space that actively responds to the needs of both the local and regional community. This project provides a solid foundation for the implementation of that vision.

Keywords: smart library, energy sustainable library, Virovitica Public Library, RFID technology, *open libraries* concept

Knjige donose znanje, prostor stvara zajednicu

Mirjana Franculić

Gradska knjižnica Požega

mfranculic@gmail.com

Sažetak

Knjižnice su odavno prestale biti samo mjesta gdje se posuđuju knjige – danas one postaju središta znanja, susreta, suradnje i osobnog razvoja. No kako bi knjižnice mogle ostvariti svoju novu ulogu i ispuniti očekivanja korisnika 21. stoljeća, ključno je da se iz neadekvatnih i nenamjenskih prostora presele ili adaptiraju u prostore koji podržavaju suvremene oblike učenja, razmjene i druženja.

Ova će prezentacija istaknuti primjer Gradske knjižnice Požega, koja je u procesu planiranja adaptacije i dogradnje zgrade iz 1907. godine uspješno pretočila sve svoje vizije u stvarnost. Usmjereni prema stvarnim potrebama suvremenih korisnika, knjižničari su u suradnji s arhitektom ostvarili prostor koji u potpunosti prati principe knjižnice 21. stoljeća. Time je Požega dobila knjižnicu koja nije samo obnovljena i proširena, već temeljito osmišljena kao živo središte svoje zajednice.

Proces stvaranja i opremanja nove knjižnice najbolje pokazuje koliko je važna sinergija stručnog znanja knjižničara, koji iz svakodnevnog rada poznaju stvarne potrebe svojih korisnika i arhitektonske vizije koja oblikuje prostor za budućnost. Iskustvo rada u starim, često neprilagođenim prostorima naučilo je knjižničare što nova knjižnica nikako ne smije biti: statičan prostor bez života, bez fleksibilnosti i bez otvorenosti prema korisniku.

U suradnji s arhitektom svaka je odluka bila usmjerena na stvaranje knjižnice koja neće biti skladište knjiga, već prostor koji živi sa zajednicom. Važna pitanja na koja je trebalo odgovoriti bila su: Kako smjestiti i organizirati bogat knjižni fond, a da prostor zadrži otvorenost, protočnost i privlačnost? Kako oblikovati radni prostor koji motivira djelatnike? Što knjižnica svojim pro-

stomom može ponuditi korisnicima različitih dobrih skupina i interesa? Kako knjižnica može postati važno mjesto susreta i podrške cijeloj zajednici?

Odgovor je bio u pametnom planiranju: knjižnični fond nije smio opteretiti prostor do te mjere da guši njegovu funkcionalnost i atmosferu. Odluke o smještaju građe bile su usklađene s dugoročnim planiranjem nabave i politikom upravljanja fondom. Osim tradicionalnih polica, uvedena su i rješenja poput arhivskih ormara te modularnog namještaja, koji omogućuje fleksibilnu prilagodbu prostora prema trenutnim potrebama.

Tako je stvoren prostor koji ne samo da podržava stalnu izmjenu i nadopunu knjižničnog fonda, već svojom razigranošću, prozračnošću i prilagodljivošću potiče korisnike na boravak, istraživanje, učenje i povezivanje.

U suvremenoj knjižnici korisnici i posjetitelji jednako su važni – dok korisnike privlači knjižnična građa, posjetitelje privlače raznovrsni programi koji se odvijaju u lijepom, funkcionalnom prostoru, prostoru koji poziva na kulturna druženja i zajedničko iskustvo.

Ključne riječi: Gradska knjižnica Požega, knjižnični prostor, transformacija knjižnice, suvremene knjižnice, korisnici 21. stoljeća

Books Bring Knowledge, Space Builds Community

Mirjana Franculić

Požega City Library

mfranculic@gmail.com

Summary

Libraries have long ceased to be merely places for borrowing books – today they are becoming hubs of knowledge, connection, collaboration, and personal growth. However, in order to fulfill this new role and meet the expectations of 21st-century users, it is essential for libraries to move out of inadequate and unsuitable spaces or to adapt them to support modern forms of learning, exchange, and social interaction.

This presentation highlights the example of the Požega City Library, which, during the planning process of adapting and expanding its 1907 building,

successfully transformed all its visions into reality. Focused on the real needs of contemporary users, librarians worked in close collaboration with the architect to create a space that fully reflects the principles of a 21st-century library. In doing so, Požega has gained not only a renovated and extended library but also one that has been thoroughly designed as a vibrant center of its community.

The process of designing and equipping the new library clearly demonstrates the importance of synergy between the professional knowledge of librarians – who, through daily practice, understand the real needs of their users – and the architectural vision that shapes a space for the future. Working in outdated and often unsuitable spaces taught librarians what the new library must never become: a static space lacking life, flexibility, and openness to its users.

In collaboration with the architect, every decision was guided by the ambition to create a library that would not serve merely as a storage space for books, but as a living space for the community. Key questions that shaped the project included:

- How to organize and house a rich book collection while maintaining openness, flow, and visual appeal?
- How to create a workspace that inspires and motivates the staff?
- What kind of space can the library offer to users of different ages and interests?
- How can the library become a key place for meeting, connection, and community support?

The answer lay in smart spatial planning: the collection had to fit without overwhelming the functionality and atmosphere of the space. Decisions on collection placement were aligned with long-term acquisition plans and collection management policies. Besides traditional shelving, solutions such as archival cabinets and modular furniture were introduced to ensure flexibility and adaptability to current needs.

The result is a space that not only supports the continuous growth and renewal of the library collection, but also encourages users to stay, explore, learn, and connect – thanks to its playfulness, airiness, and adaptability.

In a modern library, both users and visitors are equally important. While

users are drawn to the library's collection, visitors are attracted by diverse programs held in a beautiful and functional space – a space that invites cultural gatherings and shared experiences.

Keywords: Požega City Library, library space, library transformation, modern libraries, 21st-century users

Put do novih korisnika kroz priče i pripovijedanje u digitalnom okruženju

Danijela Petrić

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

danijela@knjiznica-koprivnica.hr

Nikolina Peša Pavlović

Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti

npesa@unizd.hr

Sažetak

Pred narodnim knjižnicama sve je veći izazov kako kod djece produbiti interes za čitanje, kako se prilagoditi njihovim potrebama i pomoću digitalnih tehnologija poboljšati učenje i povećati kreativnost i inovativnost. Upravo zato neophodno je ispitivati i analizirati dječje navike i potrebu za čitanjem. Poslanje knjižnica promicanje je čitanja i poticanje pismenosti kod korisnika svih dobni skupina te osiguravanje dostupnosti građe za učenje, informiranje, razonodu i osobni razvoj korištenjem različitih medija. Narodne knjižnice imaju ključnu ulogu u izradi preporuka i smjernica za odabir kvalitetnih digitalnih sadržaja koji će djecu poticati na čitanje i učenje kako bi stekla pozitivne digitalne navike. Da bi djeca zadržala motivaciju za čitanjem, potrebno je ponuditi im kvalitetne digitalne sadržaje. S tom namjerom Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica u 2021. godini objavila je interaktivnu, digitalnu dječju slikovnicu i edukativnu aplikaciju „Mitska bića – digitalna priča“. Kroz multimodalni tekst u aplikaciji se nastoji na inovativan način djeci prezentirati kulturna baština i mitologija sjeverozapadne Hrvatske. Uz motivirajuće oblike prezentiranja priča, poput animacije, zvuka, glazbe i pri-

stupnih točka, djeca usvajaju nove spoznaje i uče. Važno je naglasiti i da su u izradi, ilustriranju i digitalizaciji priča sudjelovala i sama djeca čime se kod njih potaknulo pripovijedanje uz digitalne tehnologije. Iako su djeca s oduševljenjem prihvatila ovakav način istraživanja dječje književnosti i pripovijedanja mitskih priča, postavlja se pitanje potiče li on zaista djecu na čitanje. Stoga je u rujnu 2023. provedeno istraživanje među roditeljima djece u dobi od četiri do devet godina, a osim uloge aplikacije „Mitska bića – digitalna priča“ u poticanju čitanja, predmet istraživanja bile su navike korištenja digitalnih tehnologija te općenito čitateljske navike djece kako u tiskanim materijalima tako i u digitalnom okruženju. Rezultati su pokazali da djeca pred zaslonima borave u prosjeku dva sata dnevno. Digitalnim tehnologijama najviše se koriste za gledanje animiranih filmova, a čitanje im je tek na četvrtom mjestu. Također, pokazalo se da roditelji rijetko potiču djecu na korištenje digitalnih tehnologija za čitanje, a njihov stav o digitalnim tehnologijama uglavnom je neutralan. Roditelji su također potvrdili kako su im potrebne smjernice i preporuke kvalitetnih digitalnih sadržaja za djecu. S obzirom na utvrđene potrebe roditelja, u ovom će se izlaganju detaljnije predstaviti rezultati prethodno provedenog istraživanja perspektive roditelja djece koja koriste edukativnu aplikaciju „Mitska bića – digitalna priča“. Dodatno će se, na temelju prethodne literature i knjižničarske prakse, predstaviti elementi koji definiraju kvalitetne digitalne edukativne aplikacije s pričama za djecu.

Ključne riječi: djeca, digitalne tehnologije, edukativne aplikacije, poticanje čitanja, pripovijedanje

The Path to New Users Through Stories and Digital Storytelling

Danijela Petrić

Fran Galović Public Library Koprivnica

danijela@knjiznica-koprivnica.hr

Nikolina Peša Pavlović

University of Zadar, Department of information sciences

npesa@unizd.hr

Summary

Public libraries are increasingly challenged to stimulate children's interest in reading, adapt to their needs, and use digital technologies to improve learning and increase creativity and innovation. It is therefore necessary to study and analyze children's habits and needs. The role of the library is to promote reading and literacy among users of all age groups and to ensure the availability of library collections for learning, information, leisure and personal development, through the use of different media. Public libraries play a key role in developing recommendations and guidelines for selecting quality digital content that encourages children to read and learn, helping them acquire positive digital habits. To maintain children's motivation to read, it is necessary to provide them with quality digital content. With this in mind, Fran Galović Public Library in Koprivnica published an interactive, digital picture book for children and the educational application "Mythical Creatures – a digital story" in 2021. The application utilizes multimodal text to present the cultural heritage and mythology of northwestern Croatia to children in an innovative way. Children acquire new knowledge and learn through engaging storytelling methods, such as animations, sound, music and access points. It is also important to emphasize that the children themselves were involved in creating the stories, illustrations and their digitalization, which encouraged them to engage in storytelling using digital technologies. While children have enthusiastically embraced this innovative approach to exploring literature and storytelling, the key question remains: does it effectively encourage them to read more? Therefore, in September 2023, a survey was conducted among parents of children aged four to nine. In addition to explor-

ing the role of the "Mythical Creatures – Digital Story" application in encouraging reading, the research also focused on children's habits in using digital technologies and their general reading habits, both in print and in digital environments. The results showed that children between the ages of four and nine spend an average of two hours a day in front of screens. They use digital technologies most often to watch animated films, with reading coming in fourth place. It was also found that parents rarely encourage their children to use digital technologies for reading and that their attitude towards digital technologies is mostly neutral. Parents also confirmed that they need guidelines and recommendations for quality digital content for children. Following these identified parental needs, this presentation will show in more detail the results of a previously conducted research on the parents' perspective on children using the educational application "Mythical creatures – digital story". In addition, based on existing literature and library practices, the elements that define high-quality digital educational applications with stories for children will be presented.

Keywords: children, digital technologies, educational applications, promoting reading, storytelling

V. KNJIŽNIČARI U DIGITALNOM DOBU: NOVE VJEŠTINE I PROFESIONALNI RAZVOJ (EVOLUCIJA TRADICIONALNE ULOGE I POSLA KNJIŽNIČARA U DIGITALNOM OKRUŽENJU; DIGITALNE KOMPETENCIJE KNJIŽNIČARA: KONTINUIRANO UČENJE I PRILAGODBA NOVIM TEHNOLOGIJAMA; VAŽNOST SURADNJE I UMREŽAVANJA ZA USPJEŠNU DIGITALNU TRANSFORMACIJU KNJIŽNICA)

Pozvano izlaganje

Mapiranje digitalnih vještina i potreba za osposobljavanjem u europskim narodnim knjižnicama kroz dva EU projekta (DigLib i ADELE)

Luca Moltmann
Public Libraries 2030
luca@pl2030.eu

Sažetak

Razmišljanje o digitalnoj strategiji omogućuje narodnim knjižnicama da prepoznaju ključne ciljeve, procijene svoje prednosti i lociraju prostore za moguća poboljšanja. Ovim izlaganjem predstaviti će se dva EU projekta u suradnji s organizacijom PL2030, koji pomažu knjižnicama u suočavanju s izazovima digitalnog društva, nudeći im alate za procjenu vlastite digitalne zrelosti te obrazovne resurse za jačanje kompetencija knjižničnog osoblja.

1. Projekt „Advancing Digital Empowerment of Libraries in Europe (ADELE)“ provodio se od 2021. do 2024. godine, a sufinanciran je iz programa Erasmus+ Europske unije. U okviru projekta ADELE razvijen je besplatan, prilagodljiv internetski alat koji pomaže organizacijama za obrazovanje odraslih u korištenju digitalnih tehnologija i njihovoj daljnjoj primjeni radi unapređenja njihovih usluga. Alat je osmišljen i testiran u suradnji sa stotinom europskih narodnih knjižnica.
2. Projekt „Digital Libraries (DIGLIB)“ provodi se od 2025. do 2027. godine kao Erasmus+ partnerski projekt u području obrazovanja odraslih, te okuplja pet partnera iz četiri države članice Europske unije. DigLib usmjeren je na osnaživanje knjižničara za preuzimanje uloge moderatora koji će premjestiti digitalni jaz unutar lokalnih zajednica. Kroz istraživanje i ma-

piranje digitalnih kompetencija, razvoj sveobuhvatnog programa izgradnje kapaciteta te provedbu tzv. laboratorija realnog života (Living Labs) u dvadeset narodnih knjižnica projekt promiče neformalno obrazovanje s ciljem poticanja društvene uključenosti, digitalne pismenosti i jednakog pristupa prilikama u digitalnom dobu.

Ključne riječi: digitalna strategija, EU projekti, mapiranje digitalnih vještina, osposobljavanje za digitalne vještine

Mapping digital skills and training needs in European public libraries in two EU projects (DigLib + ADELE)

Luca Moltmann
Public Libraries 2030
luca@pl2030.eu

Summary

Reflecting on their digital strategy enables public libraries to identify key objectives, assess strengths, and address areas for improvement. This presentation will introduce two EU projects involving PL2030 that support libraries in navigating the challenges of a digitalized society by offering tools to evaluate their digital maturity and providing training resources to enhance staff competencies.

1. “The Advancing Digital Empowerment of Libraries in Europe” (ADELE) project ran from 2021–2024 and was co-funded by the Erasmus+ program of the European Union. The ADELE project developed a free, customizable, web-based tool to help adult education organizations reflect on how they use and where they can further integrate digital technologies to improve their services. The tool was designed and tested with 100 public libraries in Europe.
2. “The Digital Libraries” (DIGLIB) project (2025–2027) is an Erasmus+ co-operation partnership in adult education, bringing together five partners from four EU countries. DigLib focuses on equipping librarians with the skills to act as community moderators who bridge the digital divide. Through research and mapping of digital competencies, the development

of an immersive capacity-building program, and implementation of Living Labs in 20 public libraries, the project promotes non-formal education to foster social inclusion, digital literacy, and equal access to opportunities in the digital age.

Keywords: digital strategy, EU projects, digital skills mapping, digital skills training

Prijavljena izlaganja

AKM zajednica u svjetlu digitalne transformacije

Teja Zorko

Gradska knjižnica Ljubljana

teja.zorko@mklj.si

Sažetak

Javne se ustanove – prvenstveno knjižnice, ali i muzeji i arhivi – danas suočavaju s dvostrukim izazovom: mijenjaju same sebe, a istovremeno moraju motivirati javnost za njihovo korištenje. Moraju se transformirati iznutra i istodobno osigurati svoju relevantnost i dostupnost u digitalnom dobu. Upravo nedostatak zajedničkog teorijskog temelja dovodi do različitih shvaćanja sadašnjih i budućih društvenih uloga ovih institucija. Oslanjajući se na suvremenu teoriju i praksu, posebice na istraživanja Huvile, Varheima i Skarea, predavanje tematizira važnost umrežavanja i racionalne digitalne transformacije kulturnih ustanova. Ističe se da se digitalizacija građe ne može promatrati samo kao tehnički proces, već kao prilika za redefiniranje uloga, izgradnju zajedničkog digitalnog prostora i razvoj integriranih digitalnih knjižnica i repozitorija. Time knjižnice, muzeji i arhivi postaju dionici tzv. digitalne kulturne memorije.

Narodne knjižnice, primjerice, oduvijek su shvaćane kao javni prostor, ali način na koji se ta javnost izražava mijenja se kako se potreba za zbirkama smanjuje, a digitalna uporaba povećava. Fizički prostor knjižnice nije samo zgrada u kojoj se pružaju usluge; redefinira se u terapijski prostor, dnevni centar za beskućnike, mjesto susreta i inkluzivni javni prostor. Koncept

knjižnične javnosti postaje usmjeren na način na koji pojedine društvene skupine koriste fizički prostor knjižnice i kako mu pristupaju. Stoga možemo razumjeti da je kontekst digitalizacije dokumenata izazvao dalekosežne posljedice – tako i sama zgrada knjižnice (ili npr. muzeja) postaje oblik javnog dokumenta, diktiran raznim javnim politikama koje daju prednost jednoj društvenoj skupini pred drugom.

Predavanje naglašava važnost suradnje i umrežavanja za racionalnu digitalnu transformaciju institucija kao što su knjižnice, muzeji i arhivi. Poseban naglasak stavlja se na koncept digitalne knjižnice kao zajedničkog sučelja za pristup baštinskom sadržaju, gdje se brišu tradicionalne granice između institucija. Međutim, istraživanje pokazuje da suradnja često ostaje na površinskoj razini, a prepreke su kako sustavne tako i organizacijske: zakonodavni okviri, nedostatak poticaja, neujednačenost digitalnih standarda i manjak zajedničkih strategija. Predavanje ukazuje na nekoliko inovativnih projekata (npr. integrirani repozitoriji, zajedničke digitalne izložbe, tematski portali), ali i na potrebu za čvršćim strateškim okvirom koji uključuje formalizirane oblike suradnje i poticanje organizacijskog učenja među KAM ustanovama. Ističe se važnost očuvanja identiteta svake pojedine ustanove, uz mogućnost funkcionalnog povezivanja u segmentima gdje to donosi dodatnu vrijednost – kako korisnicima, tako i samim ustanovama.

Ključne riječi: Narodne knjižnice, arhivi, muzeji, digitalna transformacija, kulturna baština, suradnja, digitalna knjižnica

The LAM Community in the Light of Digital Transformation

Teja Zorko

City Library Ljubljana

teja.zorko@mklj.si

Summary

Public institutions – primarily libraries, but also museums and archives – are currently facing a dual challenge: transforming themselves while simultaneously motivating the public to use their services. They must undergo internal

change while maintaining their relevance and accessibility in the digital age. The absence of a common theoretical foundation has led to different interpretations of these institutions' current and future social roles. Drawing on contemporary theory and practice, particularly the research of Huvila, Varheim, and Skare, this presentation addresses the importance of networking and rational digital transformation within cultural institutions. It emphasizes that digitization of materials should not be seen merely as a technical process, but as an opportunity to redefine institutional roles, build a shared digital space, and develop integrated digital libraries and repositories. In this way, libraries, museums, and archives become stakeholders in the so-called digital cultural memory.

Public libraries, for instance, have always been perceived as public spaces, but the way this publicness is expressed changes as the need for physical collections diminishes and digital usage increases. The physical space of the library is no longer just a building where services are provided; it is being redefined as a therapeutic space, a day center for the homeless, a meeting place, and an inclusive public environment. The concept of library publicness is increasingly focused on how specific social groups use and access the library's physical space. Thus, we can understand that the context of document digitization has had far-reaching consequences – even the library building itself (or, for example, a museum) is becoming a form of public document, shaped by various public policies that prioritize one social group over another.

The presentation emphasizes the importance of collaboration and networking for the rational digital transformation of institutions such as libraries, museums, and archives. Special attention is given to the concept of the digital library as a shared interface for accessing heritage content, where traditional boundaries between institutions are blurred. However, research shows that collaboration often remains superficial, and that barriers are both systemic and organizational: legislative frameworks, lack of incentives, inconsistent digital standards, and a shortage of shared strategies. The presentation highlights several innovative projects (e.g., integrated repositories, joint digital exhibitions, thematic portals), but also stresses the need for a stronger strategic framework that includes formalized forms of cooperation and encourages organizational learning among LAM institutions. It stresses

the importance of preserving the identity of each individual institution, while enabling functional integration in areas where it adds value – for both users and institutions themselves.

Keywords: public libraries, archives, museums, digital transformation, cultural heritage, collaboration, digital library

Digitalna rješenja za zaposlenike Mestne (Gradske) knjižnice Ljubljana

Veronika Rijavec Pobežin

Gradska knjižnica Ljubljana

veronika.rijavec-pobezin@mklj.si

Sažetak

U Gradskoj knjižnici Ljubljana, najvećoj narodnoj knjižnici u Sloveniji, dvije stotine i dvadeset zaposlenika svakodnevno se susreće s različitim zadacima koji su ključni za dobro funkcioniranje knjižnice – kako u odnosu prema korisnicima i suradnicima, tako i prema osnivaču i financijeru. Stoga neprestano tražimo i uvodimo načine za optimizaciju rada.

Svjesni smo da digitalna knjižnica danas više nije samo zbirka e-knjiga i mrežnih izvora, već i prostor za učinkovito upravljanje informacijama, komunikaciju i timski rad. Rad u digitalnom okruženju olakšavamo korištenjem različitih aplikacija koje povećavaju organiziranost, automatiziraju ponavljajuće zadatke i poboljšavaju suradnju.

Uključivanjem pametnih digitalnih rješenja štedimo vrijeme, smanjujemo broj pogrešaka, iz prikupljenih podataka dobivamo više informacija te omogućujemo njihovo dugotrajnije i pouzdanije čuvanje. Tako se možemo više posvetiti zadacima gdje ljudski kontakt čini najveću razliku – savjetovanju korisnika, razvoju novih programa i stvaranju ugodnog knjižničkog iskustva.

Predstavljanjem triju digitalnih aplikacija koje u Gradskoj knjižnici Ljubljana pokrivaju tri djelomično različita područja poslovanja želimo prikazati postupni razvoj: od početaka i razloga njihova nastanka do načina uporabe te, prije svega, njihovih prednosti i mogućih nedostataka. Predstaviti ćemo:

- aplikaciju za bilježenje događanja
- aplikaciju za preporučivanje građe
- aplikaciju za bilježenje informacija.

Sve tri aplikacije sadržajno smo osmislili i tehnički razvili u Gradskoj knjižnici Ljubljana. Sa zadovoljstvom ih predstavljamo kao primjer alata koji olakšavaju i poboljšavaju rad knjižničara te mogu biti korisni i drugim srodnim profesijama i ustanovama.

Ključne riječi: digitalna knjižnica, optimizacija rada, aplikacije, upravljanje informacijama

Smart Digital Solutions for Ljubljana City Library Staff

Veronika Rijavec Pobežin

City Library Ljubljana

veronika.rijavec-pobezin@mklj.si

Summary

At the City Library Ljubljana, the largest public library in Slovenia, our 220 employees encounter a variety of tasks every day that are essential for the efficient operation of the library – both in relation to users and colleagues, as well as to our founder. Therefore, we are continually seeking and implementing ways to optimize our work.

We are aware that a digital library today is no longer merely a collection of e-books and online resources, but also a space for effective information management, communication, and teamwork. We facilitate our work in the digital environment by using various applications that enhance organization, automate repetitive tasks, and improve collaboration.

By incorporating smart digital solutions, we save time, reduce the number of errors, extract more information from collected data, and enable its more durable and reliable storage. This allows us to focus more on tasks where human interaction makes the greatest difference – advising users, developing new programs, and creating a pleasant library experience.

By presenting three digital applications developed at the Ljubljana City Library, each covering a slightly different area of our operations, we aim to illustrate their gradual development: from the initial ideas and reasons for their creation to the ways they are used, highlighting their advantages as well as potential shortcomings. We will present:

- an application for recording events,
- an application for recommending library materials,
- an application for recording information.

All three applications were conceptually designed and technically developed at the Ljubljana City Library. We are pleased to present them as examples of tools that facilitate and improve librarians' work and may also be useful to other related professions and institutions.

Keywords: digital library, work optimization, applications, information management

Kooperativni model izgradnje digitalne knjižnice

Niko Cvjetković, Ljiljana Črnjar, Lara Pavić

Gradska knjižnica Rijeka

niko.cvjetkovic@gkri.hr, ljiljana.crnjar@gkri.hr, lara.pavic@gkri.hr

Sažetak

Cilj je izlaganja prikazati prednosti i izazove kooperativnog modela pri izgradnji digitalnih knjižnica i istaknuti važnost njihova funkcionalnog povezivanja u digitalnom okruženju.

U uvodnom dijelu izlaganja prikazat će se motivi i pretpostavke za pokretanje projekta „Zavičajna digitalna knjižnica Primorsko-goranske županije“, kao i opisati proces pridruživanja narodnih i školskih knjižnica te udruga projektu.

Središnji dio izlaganja posvetit će se prednostima i izazovima kooperativnog modela izgradnje digitalne knjižnice u kojem svaka uključena digitalna knjižnica pridonosi razvoju cjelokupnog sustava postavljajući digitalne sa-

držaje i organizirajući vlastite digitalne zbirke. Posebno će se istaknuti uloga Županijske matične razvojne službe kao koordinatora cijelog procesa te uloga Gradske knjižnice Rijeka kao nositelja infrastrukture ovog projekta. Osobito se to ogleda kroz savjetodavnu pomoć knjižnicama pri izboru građe za digitalizaciju i oblikovanju tematskih zbirki, kao i pri prijavi programa digitalizacije na javne pozive Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije. Pored toga, Županijska matična razvojna služba educira knjižničare i kulturne djelatnike uključene u projekt za rad u zajedničkom repozitoriju (postavljanje digitalnih sadržaja, opisivanje metapodacima, oceriranje, indeksiranje i objava na portalu).

U zaključku će se sumirati dosadašnje iskustvo ovakvog modela rada, ukazati na elemente ključne za održivost projekta kao što su financiranje i stalna stručna podrška te istaknuti važnost različitih aspekata suradnje: knjižnica i udruga međusobno, knjižnica i udruga s osnivačima i financijerima te knjižnica i udruga s lokalnom zajednicom i korisnicima.

Istaknut će se dosadašnji rezultati projekta, od kojih je najznačajniji uspostavljanje zajedničkog portala i repozitorija s digitalnom građom svih uključenih knjižnica i udruga, kao i informativnih sadržaja u izdanju jedinica lokalne i područne samouprave te školskih listova i godišnjaka. Za svaku digitalnu knjižnicu osigurano je posebno mrežno mjesto unutar sustava te je omogućena povezanost *online* knjižničkog kataloga s digitalnim dokumentom na portalu. Dodatnu vrijednost projektu predstavlja činjenica da su dionici istodobno potaknuti na uključivanje u središnji sustav hrvatske digitalne baštine e-Kultura.

Kooperativni model izgradnje digitalne knjižnice predstavljen na primjeru „Zavičajne digitalne knjižnice Primorsko-goranske županije“ može biti poticajan za slične projekte funkcionalnog povezivanja knjižnica i drugih ustanova, udruga i sl.

Ključne riječi: digitalna knjižnica, Gradska knjižnica Rijeka, kooperativni model, Primorsko-goranska županija, zavičajna baština

Cooperative Model for the Construction of a Digital Library

Niko Cvjetković, Ljiljana Črnjar, Lara Pavić
Rijeka City Library

niko.cvjetkovic@gkri.hr, ljiljana.crnjar@gkri.hr, lara.pavic@gkri.hr

Summary

The aim of this presentation is to highlight the advantages and challenges of a cooperative model in the development of digital libraries and to emphasize the importance of their functional integration within a digital environment.

The introductory part outlines the motivations and assumptions behind the launch of the project “Digital Local Heritage Library of the Primorje-Gorski Kotar County”, along with a description of the process of involving public and school libraries, as well as cultural associations.

The central part focuses on the benefits and challenges of a cooperative model in which each participating digital library contributes to the development of the overall system by providing digital content and organizing its own digital collections.

Special emphasis is placed on the role of the County Library Coordination and Development Service as the coordinator of the entire process, and the Rijeka City Library as the main infrastructure provider. This is particularly evident through their advisory support in the selection of materials for digitization, the creation of thematic collections, and the preparation of applications for public digitization calls issued by the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia and the Primorje-Gorski Kotar County.

In addition, the County Coordination and Development Service is responsible for educating librarians and cultural workers participating in the project on how to use the shared repository – including uploading of digital content, metadata description, OCR processing, indexing, and publishing on the portal.

In conclusion, the presentation will summarize the experiences gained from this working model, highlight the key elements for the project’s sustainability, such as financing and ongoing professional support, and emphasize the importance of various aspects of collaboration: between libraries and as-

sociations, between libraries and their founders and financiers, and between libraries, associations, local communities, and users.

The project's achieved results will be presented, the most significant being the establishment of a shared portal and repository containing the digital collections of all participating libraries and associations, as well as informational content published by local and regional authorities, school newspapers and yearbooks. Each digital library has been provided with a dedicated web space within the system, and the connection between the online library catalog and the digital documents on the portal has been enabled.

An additional value of the project is the fact that the stakeholders have been simultaneously encouraged to join the central system of Croatian digital heritage, e-Culture.

The cooperative model of digital library construction and development, as demonstrated by the example of the "Digital Local Heritage Library of the Primorje-Gorski Kotar County", can serve as an inspiration for similar projects aimed at the functional integration of libraries and other institutions, associations, etc.

Keywords: digital library, Rijeka City Library, cooperative model, Primorje-Gorski Kotar County, local heritage

Film

130. obljetnica potresa u Ljubljani: oživljavamo prošlost

Maj Blatnik, Irena Eiselt, Urša Kocjan, Mojca Trtnik

Nacionalna i sveučilišna knjižnica Ljubljana

Sažetak

Ove godine navršilo se 130 godina od razornog potresa koji je u noći s 14. na 15. travnja opustošio Ljubljanu. Nesretni događaj pogodio je veliku većinu zgrada, a stanovnici današnjega glavnog grada dugo su trpjeli posljedice. Stoga je uskrсни potres značajno utjecao na razvoj i izgled današnje prijestolnice Ljubljane.

Istovremeno, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u studenom slavimo 20 godina Digitalne knjižnice Slovenije, koja je tijekom godina svog razvoja postala važan i pouzdan izvor suvremenog obrazovanja i istraživanja. U budućnost je šaljemo uz obvezu pažljivog očuvanja digitalne baštine. Istodobno novim i inovativnim načinima potičemo (ponovnu) uporabu građe koju čuvamo. Obljetnice obilježavamo posebnim kratkim videom koji oživljava povijesne snimke posljedica ljubljanskog potresa. Alatima umjetne inteligencije oživjeli smo izvorne, digitalizirane fotografije Wilhelma Helfera, obojili ih te obogatili dubinom i pokretom, što nudi potpuno novi pogled na izgled tadašnje Ljubljane.

Video nije samo sjećanje na prošlost – to je i pogled u budućnost. Prikazuje kako kulturna baština u digitalnom obliku otvara nove mogućnosti pripovijedanja priča, potiče inovativne pristupe njezinoj ponovnoj uporabi te bogatu građu koju čuva Nacionalna i sveučilišna knjižnica (NUK) približava široj javnosti.

130th Anniversary of the Ljubljana Earthquake: Reviving the Past

Maj Blatnik, Irena Eiselt, Urša Kocjan, Mojca Trtnik

National and University Library Ljubljana

Summary

This year marks the 130th anniversary of the devastating earthquake that struck Ljubljana during the night of April 14 to 15. The disaster affected the vast majority of buildings, and the residents of what is now Slovenia's capital city suffered the consequences for years. The Easter earthquake played a key role in shaping the development and appearance of present-day Ljubljana.

At the same time, this November, the National and University Library of Slovenia is celebrating the 20th anniversary of the Digital Library of Slovenia (dLib.si). Over the years, it has grown into a vital and trusted source for modern education and research. We are committed to preserving our digital heritage with care, while also encouraging the (re)use of our collections in new and innovative ways.

We are marking both anniversaries with a special short video that brings to life historical images showing the aftermath of the Ljubljana earthquake. Using artificial intelligence tools, we animated and colored original digitized photographs by Wilhelm Helfer, adding depth and motion to offer a new perspective on Ljubljana's past.

The video is not just a reflection on the past – it also looks toward the future. It shows how digital cultural heritage opens new possibilities for storytelling, inspires creative reuse, and brings the rich holdings of the National and University Library (NUK) closer to a wider audience.

Grad u knjizi

Gradska knjižnica Bakar i Creative Media

Sažetak

Film „Grad u knjizi“ nastao je u povodu obilježavanja 15. obljetnice postojanja Gradske knjižnice Bakar. Prikaz je to rada i djelovanja Knjižnice u svojoj lokalnoj zajednici i izvan nje u proteklih 15. godina, tijekom kojih je realizirano 100-tinjak programa za djecu, prikazano 40-ak zavičajnih dokumentarnih filmova, postavljeno 60-ak izložbi, održano 50-ak stručnih predavanja i 60-ak književnih susreta s tuzemnim i inozemnim piscima te osnovana vlastita izdavačka djelatnost, koje su produkt četiri izdane knjige zavičajne tematike.

Vrijednosti ove Knjižnice – kako se navodi u Nominaciji za Knjižnicu godine (2012.) – „ogledaju se u odgojno-obrazovnom radu, kulturnoj i javnoj djelatnosti knjižnice, u sretnoj kombinaciji baštinsko-zavičajnog i suvremenog, u kohezivnoj snazi Knjižnice u povezivanju i susretanju, medijskoj vidljivosti i prepoznatoj potpori zajednice. Pozitivni rezultati koje knjižnica postiže ogledan su primjer kvalitetnog partnerstva i participacije, ustanove same, županijske matične službe, gradske vlasti i svih dijelova zajednice kojoj služi – ustanova, udruga i pojedinaca.“

A City in a Book

Bakar City Library and Creative Media

Summary

The film “A City in a Book” was created to mark the 15th anniversary of the Bakar City Library. It presents the work and activities of the Library within its local community and beyond over the past 15 years, during which the following were accomplished: approximately 100 programs for children, 40 screenings of local documentary films, about 60 exhibitions, around 50 professional lectures, and some 60 literary events with national and international writers. Finally, the Library established its own publishing activity, resulting in the publication of four books on local topics.

The values of this Library, as stated in its Library of the Year Nomination (2012), “are reflected in the educational work, cultural and public activity of the Library, in the successful combination of heritage and the contemporary, in its cohesive strength as a place of connection and gathering, in its media visibility, and in the recognized support of the community. The library’s positive results are an exemplary illustration of quality partnership and participation – of the institution itself, of the county central library, the city authorities, and all parts of the community it serves: institutions, associations, and individuals.”

Radionica

Nove uloge narodnih knjižnica u digitalnom društvu – suradnja u promišljanju osnovnih i dodatnih zadaća, s time povezanih vještina i dobrih praksi

Luca Moltmann

Public Libraries 2030

luca@pl2030.eu

Sažetak radionice

Brza digitalna transformacija društva promijenila je način na koji ljudi pristupaju informacijama i tehnologiji te utjecala na područja obrazovanja,

rada i javnih usluga. Narodne knjižnice imaju ključnu ulogu u premošćivanju digitalnog jaza, kroz razvoj vještina te omogućavanje pristupa tehnologiji i informacijama, dok se istovremeno prilagođavaju promjenjivim društvenim potrebama. Suvremene promjene zahtijevaju nove kompetencije knjižničara, kao i novu opremu i promjenu infrastrukture. Današnjim knjižnicama potrebni su suvremeni digitalni alati i osoblje koje istovremeno raspolaže tehničkim i snažnim komunikacijskim i organizacijskim vještinama – poput empatije i prilagodljivosti – kako bi pružile potporu različitim vrstama korisnika i stvorile inkluzivno okruženje koje potiče učenje.

Nakon kratkog uvodnog izlaganja o novim ulogama narodnih knjižnica u digitalnom društvu te inicijativama i projektima Europske unije sudionici će biti pozvani na skupni razgovor (u tzv. formatu World Café) o osnovnim i posebnim zadaćama narodnih knjižnica u digitalnom društvu te s time povezanim vještinama i dobrim praksama iz hrvatskog i europskog okruženja.

Ključne riječi: digitalni jaz, osposobljavanje za digitalne vještine, EU projekt, organizacijske vještine

The new roles of public libraries in a digitalized society – collaborative reflection on essential and optional tasks, related skillsets and good practices

Luca Moltmann
Public Libraries 2030
luca@pl2030.eu

Workshop Summary

The rapid digital transformation of society has reshaped how people interact with information and technology, impacting education, work, and public services. Public libraries play a key role in bridging the digital divide by providing access to technology, information, and skills development, while adapting to evolving societal needs. These changes have brought new demands for staff competencies, equipment, and infrastructure. Libraries now require up-to-date digital tools and staff with both technical expertise and strong facilitation

tion skills – such as communication, empathy, and adaptability – to support diverse users and foster inclusive learning environments.

After a short input presentation introducing reflections on the new roles of public libraries in a digitalized society, EU policy initiatives and EU projects, the participants will be invited to participate in a collaborative reflection in World Café format on essential and optional tasks of public libraries in a digitalized society, related skillsets and good practices from the Croatian and European context.

Keywords: digital divide, digital skills training, EU project, facilitation skills

Okrugli stol

Istraživanje stavova knjižničara o Etičkom kodeksu Hrvatskoga knjižničarskog društva

Snježana Ercegovac
Knjižnice grada Zagreba
snjezana.ercegovac@kgz.hr

Annemari Štimac
Knjižnice grada Zagreb
annemari.stimac@kgz.hr

Edita Bačić
Hrvatsko knjižničarsko društvo
edita1bacic@gmail.com

Silvija Perić
Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica
silvijaperic1610@gmail.com

Sažetak okruglog stola

Istraživanje stavova knjižničara o Etičkom kodeksu Hrvatskoga knjižničarskog društva provedeno 2024. godine postavilo je temelj za istraživanje provedeno u 2025. godini na većem uzorku ispitanika. Istraživanje u 2025. godini provedeno je u suradnji HKD-ove Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja te članova Etičkog povjerenstva HKD-a (Dunja Marija Gabriel, Sanja Kosić, Silvija Perić, Marijana Špoljarić Kizivat, Irena Urem).

Stanje u društvu i suvremena zbivanja potaknula su HKD-ovu Komisiju u suradnji s Etičkim povjerenstvom na pregled i propitivanje postojećeg Etičkog kodeksa HKD-a iz 2002. godine. S obzirom na to da je od tada prošlo više od dvadeset godina, odlučilo se pristupiti njegovu ažuriranju. Stoga je provedeno istraživanje *online* upitnikom među članovima hrvatske knjižničarske zajednice. Na temelju rezultata istraživanja potaknut će se rasprava o ovoj temi na 15. Savjetovanju za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Rezultati istraživanja te rasprava bit će, između ostalog, jedan od temelja za izradu novog Etičkog kodeksa HKD-a.

Ključne riječi: Etički kodeks, Hrvatsko knjižničarsko društvo, istraživanje stavova knjižničara, Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja

A Study of Librarians' Attitudes towards the Code of Ethics of the Croatian Library Association

Snježana Ercegovac
Zagreb City Libraries
snjezana.ercegovac@kgz.hr

Annemari Štimac
Zagreb City Libraries
annemari.stimac@kgz.hr

Edita Bačić
Croatian Library Association
edita1bacic@gmail.com

Silvija Perić
Virovitica Public Library
silvijaperic1610@gmail.com

Roundtable Summary

Research on librarians' attitudes towards the Code of Ethics of the Croatian Library Association, conducted in 2024, laid the foundation for a larger-scale study carried out in 2025. The survey in 2025 was conducted in cooperation with the Croatian Library Association's Committee for Free Access to Information and Freedom of Expression and members of the Croatian Library Association's Ethics Committee (Dunja Marija Gabriel, Sanja Kosić, Silvija Perić, Marijana Špoljarić Kizivat, Irena Urem).

Contemporary events in society encouraged the CLA's Committee for Free Access to Information and Freedom of Expression and the CLA's Ethics Committee to review and question the existing CLA's Code of Ethics from 2002. Considering that more than twenty years have passed since then, it was decided to update the CLA's Code of Ethics. Therefore, a survey was conducted using an online questionnaire among members of the Croatian library community. Based on the results of the survey, the CLA's Committee for Free Access to Information and Freedom of Expression will initiate a discussion on this topic at the 15th Conference on Public Libraries. The results of the research and discussion will be, among other things, one of the foundations for the creation of the new CLA's Code of Ethics.

Keywords: Code of Ethics, Croatian Library Association, research on librarians' attitudes, Committee for Free Access to Information and Freedom of Expression

Životopisi panelista i
pozvanih izlagača / CVs
of panelists and invited
speakers

Renata Ćurković (univ. mag. oec. iz područja financija, bankarstva i osiguranja) ima više od dvadeset godina iskustva rada na projektima sufinanciranim iz EU fondova. Tijekom tog razdoblja bila je kao dio upravljačkog tima uključena na deset projekata, a kao konzultant u fazama pripreme, provedbe i evaluacije na više od trideset projekata. Predavačica je za područje EU projekata na Sveučilištu Algebra-Bernays.

Radi kao trener, *coach* i mentor u Hrvatskoj i inozemstvu u području osobnog razvoja i upravljačkih vještina, te joj je u fokusu podrška ženama poduzetnicama.

Uz EU projekte posvećena je razvoju djece i mladih kroz program „1 % strategije razvoja za život“. Autor je programa „Neurofit do 100“ koji je namijenjen svima koji žele sačuvati pamćenje, spriječiti kognitivno opadanje te održati svoje mentalno zdravlje.

Specijalizantica je art-terapije i posvećena je istraživanju i primjeni kreativnosti i inovativnosti.

Ivona Despot sektorska je savjetnica u Sektoru za arhivsku, knjižničnu i muzejsku djelatnost u Ministarstvu kulture i medija. Članica je koordinacijskog tima „Dana europske baštine“, najrasprostranjenije participativne kulturne manifestacije u Europi koju je 1985. godine pokrenulo Vijeće Europe i „Otvorene metode koordinacije (OMK) Izgradnja mostova: jačanje višestrukih uloga knjižnica kao vrata i prijenosnika kulturnih djela, vještina i europskih vrijednosti“. Urednica je i autorica knjiga, znanstvenih radova iz područja kreativne industrije, nakladništva i informacijskih znanosti u domaćim i stranim časopisima. Radila je u nakladništvu, uređivala knjige iz različitih nakladničkih polja te priručnike, udžbenike i zbornike radova. Sudjelovala je u radu nekoliko književnih festivala. Bila je voditeljica službe za arhivsku i knjižničnu djelatnost u Ministarstvu kulture i medija. Područje su njezina znanstvenog i stručnog interesa novi oblici knjige, suradnja baštinskih ustanova, platforme za upravljanje sadržajem, digitalni resursi za oblikovanje sadržaja, planiranje i upravljanje novim tehnologijama u kreativnoj industriji.

Marjan Gujtman, rođen 1962. godine, zaposlen je kao tajnik u Odjelu za muzeje, arhive i knjižnice pri Ministarstvu kulture Slovenije. Cijela njegova

karijera povezana je s knjižnicama i knjižničarstvom. Godine 1986. počeo je raditi u narodnoj Knjižnici Domžale, koju je i vodio od 1995. do 2007. Uz redoviti posao bavio se bibliografskim i pedagoškim radom te je 1997. dobio stručnu nagradu za svoj bibliopedagoški priručnik. Kao direktor etablirao se u stručnim krugovima te predsjedavao Udruženjem općih knjižnica (Združenje splošnih knjižnic) i bio član Izvršnog odbora Sekcije za javne knjižnice pri Slovenskom knjižničarskom društvu (Zveza bibliotekarskih društva Slovenije). Godine 2015., kao predstavnik Ministarstva kulture, sudjelovao je u radnoj podskupini OMC-a za promicanje čitanja u digitalnom okruženju. Za svoj rad 2017. godine primio je državnu stručnu nagradu nazvanu po slovenskom knjižničaru Matiji Čopu od Slovenskog knjižničarskog društva.

Sofija Klarin Zdravec doktorica je informacijskih i komunikacijskih znanosti i knjižničarska savjetnica. Zaposlena u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu od 1991. godine. Od 2004. do 2019. odgovorna za program i projekte digitalizacije građe i razvoj digitalne knjižnice, nakon čega postaje pročelnica Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo. Trenutačno obavlja poslove pomoćnice glavne ravnateljice NSK za djelatnost nacionalne knjižnice.

Aleš Klemen stručno djeluje na području knjižničarstva od 2000. godine. Magistrirao je bibliotekarstvo i informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani 2010. godine. Od 2006. zaposlen je u Gradskoj knjižnici Ljubljana (Mestna knjižnica Ljubljana), gdje je u siječnju 2022. imenovan pomoćnikom ravnateljice za stručni rad. Njegove glavne odgovornosti uključuju pripremu analiza i strateških dokumenata o razvoju knjižnične djelatnosti, razvoj knjižnične mreže te sudjelovanje u projektima na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Aktivno djeluje u slovenskom knjižničarstvu kao predsjednik Stručnog povjerenstva za knjižničnu djelatnost pri Ministarstvu kulture Republike Slovenije te kao član drugih stručnih tijela. Bavi se obrazovnim i razvojnim projektima, strateškim dokumentima i stručnim smjernicama, kako unutar Gradske knjižnice Ljubljana, tako i na nacionalnoj razini.

Na međunarodnoj sceni nacionalni je predstavnik Slovenije u NAPLE Forumu i član mreže Lighthouse Libraries organizacije Public Libraries 2030 od

2022. godine. Od kraja 2023. sudjeluje i u radu OMC (Otvorena metoda koordinacije) skupine Vijeća EU-a, koja priprema izvješće o ulozi javnih knjižnica u provedbi Plana rada za kulturu 2023.– 2026.

Jana Kolar, doktorica znanosti, ravnateljica je Nacionalne i sveučilišne knjižnice Slovenije i ambasador EIC-a, koji promiče inovacije i poduzetništvo diljem Europe. Članica je Vijeća za znanstvene i tehnološke ustanove UKRI-ja (STFC) i članica savjetodavnih odbora Sveučilišta u Helsinkiju i HUN-REN-a. S velikim iskustvom u politici istraživanja i inovacija, infrastrukturi i upravljanju znanošću obnašala je nekoliko istaknutih uloga. Među njima su predsjednica Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture (ESFRI), izvršna direktorica CERIC-ERIC-a i glavna direktorica za znanost i tehnologiju u slovenskom Ministarstvu obrazovanja, znanosti i sporta. Također je predsjedavala odborima Slovenske tehnološke agencije i Slovenske istraživačke agencije te bila članica Upravnog odbora Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT). Imenovana je u Skupinu inovatora na visokoj razini Europskog vijeća za inovacije i austrijski forum Vijeća ERA, čime je osvojila Zlatnu značku časti za zasluge za Republiku Austriju. Kemičarka po zvanju, autorica je više od 50 recenziranih publikacija, nositeljica europskog patenta i koautorica brojnih stručnih izvješća za Europsku komisiju. Njezin rad donio joj je slovensku nagradu Zois i nagradu Prometej za znanstvenu komunikaciju te nadahnuo nagrađivani film „Pisma iz Egipta“.

Dijana Machala pomoćnica je glavne ravnateljice Nacionalne i sveučilišne knjižnice za djelatnost središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu, voditeljica projektne aktivnosti NSK u nacionalnom reformskom projektu „e-Sveučilišta: Digitalna transformacija visokog obrazovanja“ te članica Radne skupine za izradu „Smjernica za odabir, primjenu i razvoj knjižnično-informacijske tehnologije u narodnim i školskim knjižnicama u Republici Hrvatskoj“ Ministarstva kulture i medija. Članica je Hrvatskoga knjižničnog vijeća u više mandata, knjižničarska savjetnica te znanstvena suradnica s više od 40 objavljenih znanstvenih i stručnih radova. Aktivna je članica Hrvatskoga knjižničnog društva, predsjednica HKD-a u mandatu 2018. – 2022. te članica Stalnog odbora IFLA-ine Sekcije za upravljanje knjižničarskim udrugama (MLAS) u dva mandata.

Milijana Mićunović rođena je 1978. u Osijeku, Hrvatska. Godine 2004. završila je diplomski studij knjižničarstva i hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku, a na istom je fakultetu i doktorirala 2012. godine (poslijediplomski studij Jezikoslovlje). Od 2006. godine radi na Odsjeku za informacijske znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku gdje sudjeluje u izvođenju više kolegija te na nekoliko projekata. Područje njezina profesionalnog interesa tehnološke su promjene i odnos čovjeka i tehnologije, informacijsko društvo, teorija informacije i komunikacija. Šire područje interesa uključuje hinduističku i budističku filozofiju, etiku i psihologiju, a slobodno vrijeme voli provoditi u dubokoj divljoj šumi i na planinskim vrhovima.

Luca Moltmann bavi se kulturnim menadžmentom i urbanim kulturnim politikama, te ima više od osam godina iskustva u zastupanju interesa zanimanja iz područja kreativne industrije na razini Europske unije. Od 2021. godine doprinosi javnoj i političkoj vidljivosti društvene i kulturne važnosti narodnih knjižnica u europskim gradovima kroz svoj rad u organizaciji PL2030. Koordinira aktivnosti PL2030 u europskih projektima koji uključuju narodne knjižnice, s naglaskom na digitalnim tehnologijama i demokraciji. Sudjelovala je u razvoju strateške procjene digitalnih vještina knjižničnog osoblja (projekt ADELE) i suautorica je dokumenta „Rough Guide for Citizen Engagement in Public Libraries“, koji mapira potrebne vještine knjižničara vezane uz građansko djelovanje. Trenutno koordinira projekt „Digital Libraries (DigLib)“ u sklopu organizacije PL2030.

Dorja Mučnjak, knjižničarska savjetnica, ima više od dvadeset godina profesionalnog iskustva u različitim knjižničnim ulogama, s posebnim naglaskom na rad s korisnicima, informacijsku pismenost, profesionalni razvoj i knjižničnu komunikaciju. Petnaest je godina radila u Knjižnici Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je bila odgovorna za edukaciju korisnika, kontinuirano usavršavanje knjižničara, implementaciju novog knjižničnog softvera, odnose s javnošću te razvoj studentskih programa prakse s posebnim naglaskom na potrebe akademske zajednice.

Od 2021. godine obnaša dužnost voditeljice Odjela korisničkih službi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. U toj ulozi vodi tim od pedesetak djelatnika

i nadzire tri temeljna područja usluga: opće referentne usluge, posebne referentne usluge i e-znanstvene informacije. Njezine odgovornosti uključuju upravljanje osobljem i procesima, strateško planiranje i razvoj usluga usmjerenih na korisnike.

Aktivno sudjeluje u radu knjižničarske zajednice na nacionalnoj razini. Bila je predsjednica Zagrebačkoga knjižničarskog društva, a trenutno je glavna urednica njegova stručnog biltena. Također je bila zamjenica predsjednika Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Uz objavljivanje i recenziranje znanstvenih i stručnih radova, sudjelovala je u nastavnom procesu na sveučilišnoj razini te redovito sudjeluje na konferencijama i stručnim skupovima. Također je sudjelovala u međunarodnim inicijativama (LIBER-ov CeOS projekt, radna skupina Europske komisije OMC Building Bridges, EBLIDA-in ELAN projekt).

Njezini glavni profesionalni interesi uključuju stalno stručno usavršavanje, informacijsku pismenost i odnose s javnošću u knjižnicama, uz snažno uvjerenje u uključiv i transformativan potencijal knjižnica u suvremenom društvu.

Renata Ćurković (univ. mag. oec. in the field of finance, banking and insurance) has more than twenty years of experience working on projects co-financed by EU funds. During this period, she was involved as part of the management team in ten projects, and as a consultant in the preparation, implementation and evaluation phases of more than thirty projects. She is a lecturer in the field of EU projects at Algebra-Bernays University.

She works as a trainer, coach and mentor in Croatia and abroad in the field of personal development and management skills and her focus is on supporting women entrepreneurs.

In addition to EU projects, she is dedicated to the development of children and young people through the “1 % strategije razvoja za život” program. She is the author of the “Neurofit do 100” program, which is intended for everyone who wants to preserve their memory, prevent cognitive decline, and maintain their mental health.

She is a specialist in art therapy and is dedicated to the research and application of creativity and innovation.

Ivona Despot is a sectoral advisor in the Archive, Library and Museum Activity Sector at the Ministry of Culture and Media, a member of the coordination team of the “European Heritage Days”, the most widespread participatory cultural event in Europe, launched by the Council of Europe in 1985, and of the “Open Method of Coordination (OMC) Building Bridges: strengthen the multiple roles of libraries as gateways to and transmitters of cultural works, skills and European values”. She is an editor and author of books and scientific papers in the fields of creative industries, publishing and information sciences in domestic and international journals. She has worked in publishing, editing books in various publishing fields as well as manuals, textbooks and proceedings. She has participated in the work of several literary festivals. She was the Head of the Archive and Library Activity Office at the Ministry of Culture and Media. New book formats, cooperation between heritage institutions, content management systems, digital resources for content creation, and the development and management of new technologies in the creative industries are among her professional and scientific interests.

Marjan Gujtman, born in 1962, is employed as a secretary in the Department for Museums, Archives and Libraries at the Ministry of Culture of Slovenia. His entire career has been connected with libraries and librarianship. In 1986, he started working at the Domžale public library, which he also managed from 1995 to 2007. In addition to his regular work, he was involved in bibliographic and pedagogical work and received a professional award in 1997 for his bibliopedagogical manual. As a director, he established himself in professional circles, chaired the Association of Public Libraries (Združenje splošnih knjižnic), and was a member of the Executive Board of the Section for Public Libraries at the Slovenian Library Association (Zveza bibliotekarskih društev Slovenije). In 2015, as a representative of the Ministry of Culture, he participated in the OMC working subgroup for the promotion of reading in the digital environment. In 2017, he received a professional award for his work, presented by the Slovenian Library Association and named after the Slovenian librarian Matija Čop.

Sofija Klarin Zdravec holds a PhD in Information and Communication Sciences and is a library advisor. She has been employed at the National and University Library in Zagreb since 1991. From 2004 to 2019, she was

responsible for the digitization programs and projects, as well as for the development of the digital library. She then became Head of the Croatian Library Institute, and currently serves as Assistant Director General for National Library Affairs.

Aleš Klemen has been professionally active in the field of librarianship since 2000. He holds a Master's degree in Library and Information Science from the University of Ljubljana (2010). He joined the Ljubljana City Library in 2006 and was appointed Assistant Director for Professional Services in January 2022. His core responsibilities include preparing analyses and strategic documents for library development, enhancing the library network, and participating in local, national, and international projects.

Deeply involved in the Slovenian library sector, he currently serves as the President of the Expert Committee for Library Activities at the Ministry of Culture. His work focuses on educational and development projects, strategic planning, and professional guidelines at both the institutional and national levels.

Internationally, he is the national representative for Slovenia in the NAPLE Forum and has been a member of the Public Libraries 2030's Lighthouse Libraries network since 2022. Since late 2023, he has also contributed to the EU Council's Open Method of Coordination (OMC) group for cultural affairs, which is preparing a report on the role of public libraries in implementing the Work Plan for Culture 2023–2026.

Jana Kolar, PhD, is Director of the National and University Library of Slovenia and an EIC Ambassador, promoting innovation and entrepreneurship across Europe. She serves on the UKRI Science and Technology Facilities Council (STFC) and is a member of the Advisory Boards of the University of Helsinki and HUN-REN. With extensive experience in research and innovation policy, infrastructure, and science management, she has held several prominent roles. These include Chair of the European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI), Executive Director of CERIC-ERIC, and Director-General for Science and Technology at the Slovenian Ministry of Education, Science and Sport. She also chaired the Boards of the Slovenian

Technology Agency and the Slovenian Research Agency, and served on the Governing Board of the European Institute of Innovation and Technology (EIT). She was appointed to the European Innovation Council's High-Level Group of Innovators and Austria's ERA Council Forum, earning the Golden Badge of Honour for Services to the Republic of Austria. Trained as a chemist, she has authored over 50 peer-reviewed publications, holds a European patent, and co-authored numerous expert reports for the European Commission. Her work has earned her Slovenia's Zois Award, the Prometej Award for science communication, and inspired the award-winning film "Letters from Egypt".

Dijana Machala is the Assistant Director General of the National and University Library for University Affairs, the head of the NSK project activity in the national reform project "e-Universities: Digital Transformation of Higher Education", and a member of the Working Group for the Development of "Guidelines for the Selection, Application and Development of Library and Information Technology in Public and School Libraries in the Republic of Croatia" of the Ministry of Culture and Media. She is a member of the Croatian Library Council, a library advisor and a research associate with more than 40 published scientific and professional papers. She is an active member of the Croatian Library Association (CLA), the president of the CLA in the term 2018-2022, and a member of the Standing Committee of the IFLA Section for the Governance of Library Associations (MLAS) for two terms.

Milijana Mićunović was born in 1978 in Osijek, Croatia. In 2004, she completed her graduate studies in librarianship and Croatian language and literature at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek, where she also earned her PhD in Linguistics in 2012. Since 2006, she has been employed at the Department of Information Sciences at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, where she teaches several courses and participates in various projects. Her professional interests include technological changes and human-technology interaction, information society, theory of information, and communication. Her broader interests encompass Hindu and Buddhist philosophy, ethics, and psychology. She enjoys spending her free time in deep wilderness and on mountain peaks.

Luca Moltmann has a background in cultural management and urban cultural policies with over 8 years of experience in advocacy representing the interests of creative professions at EU level. Since 2021, she has contributed to the public and political visibility of the social and cultural relevance of public libraries in European cities at PL2030. She coordinates PL2030 activities in EU projects involving public libraries with a focus on digital technologies and democracy. Luca has been involved in the development of strategic skills assessment of library staff in the digital field (ADELE) and has co-authored the “Rough Guide for Citizen Engagement in Public Libraries”, mapping skills requirements for public library staff in relation to citizen engagement. She currently coordinates the Digital Libraries (DigLib) project for PL2030.

Dorja Mučnjak, Library Advisor, has over twenty years of professional experience in various library roles, with a strong focus on user services, information literacy, professional development, and library communication. She spent fifteen years at the Faculty of Humanities and Social Sciences Library, University of Zagreb, where she was responsible for user education, the continuous training of librarians, the implementation of new library software, public relations, and the development of student internship programs, with a strong focus on the needs of academia.

Since 2021, she has served as the Head of User Services at the National and University Library in Zagreb. In this role, she leads a team of approximately 50 staff members and oversees three core service areas: General Reference, Special Reference, and E-Scientific Information. Her responsibilities include managing staff and processes, strategic planning, and advancing user-oriented services.

She is actively engaged in the professional library community at the national level. She served as the President of the Zagreb Library Association and is currently the Editor-in-Chief of its professional bulletin. She has also been Vice-Chair of the Education and Continuous Professional Development Commission of the Croatian Library Association.

In addition to publishing and reviewing scholarly and professional papers, she has contributed to teaching at the university level and frequently participates in conferences and expert panels.

She has also taken part in international initiatives (LIBER's CeOS project, European Commission's OMC Building Bridges working group, EBLIDA ELAN project).

Her main professional interests include continuous professional development, information literacy, and library public relations, with a strong belief in the inclusive and transformative potential of libraries in contemporary society.

Programski i
Organizacijski odbor
/ Programme and
Organizing Committee

Programski odbor / Programme Committee

Dunja Marija Gabriel, predsjednica Programskog odbora Savjetovanja

Milena Bon

Ivana Faletar Horvatić

Iva Grković

Karolina Holub

Aleš Klemen

Dragana Koljenik

Urška Lobnikar Paunović

Vedrana Lugić

Anita Malkoč Bišćan

Jasenska Pleško

Jelena Stipetić Šušak

Marijana Špoljarić Kizivat

Organizacijski odbor / Organizing Committee

Kristina Romić, predsjednica Organizacijskog odbora Savjetovanja

Iva Grković

Dragana Koljenik

Marta Kovač

Vedrana Lugić

Klaudija Mandić

Maja Mlinarević

Maja Priselac

Marijana Špoljarić Kizivat

Marlena Vičević

Kristina Videković

Crescat

MATERIJALI I OPREMA
ZA KNJIŽNICE,
MUZEJE I ARHIVE.

www.crescat.hr

Veliki izbor modela i boja
kolica za knjige

Trake za popravke
hrptova knjiga

Metalni pregradnici

Metalne mini ljestve
za knjižnice

Stalci za časopise Demco

Materijali za zaštitu
i obilježavanje knjiga

Pomični držači naljepnica

Zaštitne folije za naljepnice

Trake za sprječavanje
klizanja knjiga

Arhivske trajne kutije i mape,
veliki izbor modela i veličina

Muzejski usisavač
s nastavcima

Izložbeni stalci za knjige

Velik dio našeg asortimana možete vidjeti u našem
izložbeno-prodajnom salonu u samom centru
Zagreba na adresi Nova Ves 8.

📍 Nova Ves 8, HR-10000 Zagreb
☎ +3851 484 4445
✉ info@crescat.hr

Kupnja knjiga,
opušteno i bez briga!

Mojaknjiga.hr

KATARINA ŽRINSKI

Moslavačka 9 • Varaždin • Tel.: +385 42 241 000
e-pošta: prodaja@mojaknjiga.hr

Opremanje koje čini razliku!

KNJIŽNICE /// MUZEJI /// ARHIVI /// KULTURNE USTANOVE

www.primatlogistika.hr

srednja europa

25 godina izdavaštva znanstvene i stručne knjige

povijest • historiografija • filologija • kulturna baština

www.srednja-europa.hr

srednja.europa@vip.hr

Srednja Europa **ZA** Mlade
DJEČJA BIBLIOTEKA SREDNJE EUROPE

www.sezam.hr

info@srednja-europa.hr

NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

ISSN 1847-3881